

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (1) bekezdésének *a)*, *b)*, *d)*, *e)* és *f)* pontjában, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Csjt.) módosító 1986. évi IV. törvény 39. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ
ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet
Általános rendelkezések

1. §

2. § E rendelet alkalmazásában

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek: az a kiskorú, aki életkorának és értelmi, érzelmi fejlettségének megfelelően képes - meghallgatása során - az őt érintő tények és döntések lényegi tartalmát megérteni, várható következményeit belátni,

b) törvényes képviselő: a szülői felügyeletet együttesen gyakorló mindkét szülő, a szülői felügyeletet egyedül gyakorló egyik szülő, a gyám és a gondnok,

c) háztartás: az egy lakásban életvitelszerűen együtt élő személyek,

d) kereső tevékenység: olyan rendszeres munkavégzéssel járó tevékenység, amely után ellenérték jár, ide nem értve a gyermek által az iskolai szünet alatt végzett munkát és a kötelező szakmai gyakorlatot,

e) környezettanulmány (helyzetértékelés): a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti helyszíni szemle,

f) szokásos tartózkodási hely: ahol az érintett személy életvitelszerűen tartózkodik,

g) gyámhivatal: a járási (fővárosi kerületi) gyámhivatal.

3-5. §

5/A. § (1) A szociális és gyámhivatal a bűnelkövetés, illetve a bűnismétlés megelőzését célzó feladata ellátása érdekében

a) tájékoztatást kér és nyilvántartást vezet az állam, a helyi önkormányzat, az egyházi jogi személy, más jogi személy, illetve az általuk fenntartott intézmények által a bűnelkövetés vagy a bűnismétlés megelőzése céljából indított programokról,

b) folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekek védelmét szolgáló bűnmegelőzési pályázati felhívásokat, azokról tájékoztatja a helyi önkormányzatot, az egyházi jogi személyt, más jogi személyeket, illetve az általuk és az állam által fenntartott intézményeket,

c) segítséget nyújt *a)* pont szerinti pályázatok benyújtásához és az elnyert támogatások cél szerinti felhasználásához,

d) illetékességi területén összehangolja a gyermekek számára indított bűnmegelőzési programokat,

e) együttműködik a helyi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyekkel és intézményekkel, közoktatási intézményekkel, a pártfogó felügyelői szolgálattal, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, valamint a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt végző intézményekkel,

f) részt vesz a kábítószerügyi egyeztető fórum, illetve az illetékességi területén működő bűnmegelőzési tanács munkájában,

g) kapcsolatot tart az áldozatvédelemben szerepet vállaló civil szerveződésekkel, illetve a rendőrség áldozatvédelmi referensével,

h) közvetíti az illetékességi területén kívül működő vagy országos szervezetek által kezdeményezett programokat, képzéseket és segítséget nyújt ezek igénybevételéhez,

i) a gyámhatóságok ellenőrzése során, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet, különös tekintettel a gyermeket veszélyeztető körülmények feltárására irányuló tevékenységre,

j) a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén segítséget nyújt a tudomást szerző gyámhatóságoknak, valamint a gyermekvédelmi rendszerben működő szakembereknek a szükséges feljelentés megtételéhez,

k) a büntetőjogi felelősségre nem vonható 12, illetve 14 év alatti elkövetők ügyében szakmai támogatást nyújt a gyámhivatalnak és a gyermekjóléti szolgálatnak a kiskorú, illetve családja részére nyújtandó segítségre vonatkozóan, továbbá kezdeményezi a szükséges gyermekvédelmi intézkedéseket, és ezek végrehajtását ellenőrzi.

(2) A szociális és gyámhivatal minden év június 30. napjáig az előző évre vonatkozóan a 2. számú melléklet szerinti jelentésben elemzi az illetékességi területén a gyermekkorú, illetve a fiatalok bűnelkövetés helyzetét, és értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet.

(3) A szociális és gyámhivatal a (2) bekezdés szerinti jelentés elkészítéséhez tájékoztatást kér

a) a pártfogó felügyelői feladatokat ellátó illetékes fővárosi, megyei igazságügyi szolgálatról, a rendőrségtől, valamint a gyámhivatalról és a gyermekjóléti szolgálatról, a speciális gyermekotthonról, a javítóintézetről a gyermekkorú, illetve fiatalok bűnelkövetők számáról, az általuk elkövetett bűncselekményekről, azok okairól,

b) a gyermekjóléti szolgálatról a család gondozás és a védelemben vétel eredményéről.

(4) A (3) bekezdés szerinti jelentés ismertetése és a bűnmegelőzés érdekében elvégzendő feladatok megvitatása céljából a szociális és gyámhivatal egyeztető értekezletet tart. Az értekezletre meghívja a gyermekjogi képviselőt, a települési önkormányzatok, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) megyei, fővárosi kirendeltsége (a továbbiakban: megyei kirendeltség), a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt végző intézmények, a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatok, a gyermekvédelmi intézmények, a közoktatási intézmények, a pártfogó felügyelői szolgálat, a büntetés-végrehajtási intézet, a javítóintézet, valamint a bűnmegelőzésben és az áldozatvédelemben érintett civil szervezetek képviselőit.

(5) Az értekezletről készített írásbeli összefoglalót a szociális és gyámhivatal az elhangzott javaslatokkal együtt megküldi az értekezletre meghívottaknak.

Bíróság előtti eljárás

6. § (1) A gyámhivatal a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gysr.) 8. §-ának (1) bekezdése szerinti bíróság előtti eljárásban a gyámhivatal vezetője vagy ügyintézője jogosult képviselni.

(2) A gyámhivatal, a szociális és gyámhivatal a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 327. § (4) bekezdése értelmében a közigazgatási perben is perbeli jogképességgel rendelkezik.

II. Fejezet

Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai

7. §

Ügyfél

7/A. § A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül,

a) amennyiben a gyámhatóság a feladatkörébe tartozó döntést hoz

aa) a gyermekjóléti szolgálat vezetője,

ab) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgálat) vezetője,

 ac) a gyermek törvényes képviselője, gyermekvédelmi gyámja,

ad) a gyámként kirendelt nevelőszülő;

b) az általa kezdeményezett eljárásokban a gyermekjogi képviselő.

Eljárás az illetékességi területen kívül

7/B. § Az eljáró gyámhatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha a személyes, a vagyoni, a szociális, az egészségügyi, a lakás- és egyéb körülmények közvetlen megismerésétől jobb, illetve gyorsabb eredmény várható, mint a jogsegély alkalmazásától.

Az eljárás megindítása

8. § (1) A gyámhatóság - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - az eljárást a hatáskörébe tartozó ügyben hivatalból is megindíthatja vagy folytathatja.

(2) A gyámhatóság hivatalból

a) megindíthatja az eljárást, ha azt az ítéletképesége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek kéri, amennyiben ez a gyermek érdekében áll,

b) megindítja az eljárást, ha azt a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálat vagy a Gyvt. 17. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv, személy kezdeményezte.

(3) Névtelen beadvány alapján az eljárást megindítani akkor szükséges, ha a beadványban feltüntetett körülmények alapján nagy valószínűséggel fennáll a gyermek veszélyeztetettsége. A névtelen beadvány alapján indult eljárás hivatalból indult eljárásnak minősül.

(4) A gyámhatósági eljárást az e rendeletben meghatározott ügyekben a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a cselekvőképeséget korlátozó gondnokság alá helyezett személy önállóan is megindíthatja.

(5) A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása miatt indult eljárásban a gyámhatóság a haladéktalanul elkészített környezetanulmányt követően soron kívül megteszi a gyermek védelme érdekében szükséges intézkedéseket.

(6)-(7)

A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása

8/A. § A gyermek ismételt bántalmazása, elhanyagolása és egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a kérelmet nem lehet kizárólag azon az alapon érdemi vizsgálat nélkül elutasítani, hogy a hatóság a kérelmet érdemben már

elbíráta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be.

Az eljárás felfüggesztése

8/B. § (1)-(2)

(3) A gyámhatósági eljárást az ügyfél kérelmére kizárólag a kapcsolattartással, a családi jogállással, a kiskorú házasságkötésével, az örökbefogadás előtti eljárással, valamint a gyermektartásdíj megelőlegezésével és az otthonteremtési támogatás megállapításával kapcsolatos ügyekben lehet felfüggeszteni.

(4) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást kizárólag az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig lehet felfüggeszteni.

Irat

8/C. § Az örökbefogadási ügyek elbírálásához szükséges iratok, valamint a hatósági, bírósági döntést tartalmazó közokiratok kivételével a gyámhatóság eltekinthet a nem magyar nyelvű irat hiteles magyar fordításának beszerzésétől, ha a gyámhatóság valamely ügyintézője az adott nyelvből államilag elismert, legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Azon nyelvek listáját, amelyek esetében hiteles magyar fordítás nem szükséges, a gyámhatóság a honlapján közzéteszi.

Belföldi jogsegély

 8/D. § A gyámhatóság - ha technikai felkészültsége lehetővé teszi - a megkeresést elektronikus levél útján küldi meg a másik hatóság, szerv vagy személy részére. A gyámhatóság a megkeresést kinyomtatva elhelyezi az iratanyagban vagy arról hivatalos feljegyzést készít.

Környezetanulmány

9. § (1) A gyámhatóság a Gyvt. 130. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján részletes környezetanulmányt (helyzetértékelést) készít, illetve ennek készítésére felkérhet más személyt vagy szervet, így különösen a gyermekjóléti szolgálatot és a települési önkormányzat jegyzőjét.

(2) A gyámhivatal környezetanulmány (helyzetértékelés) elkészítésére

a) az örökbefogadhatónak nyilvánításra irányuló eljárás során a gyermekjóléti szolgálatot,

b) az örökbefogadás előtti eljárás és az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során a gyermekvédelmi szakszolgálatot kérheti fel.

(3) A környezetanulmány (helyzetértékelés) során felvett jegyzőkönyv a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek

aa) lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó hozzátartozók vagy más személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ab) gondozásának, nevelésének szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ac) háziorvosának, védőnőjének, amennyiben óvodai, iskolai nevelésben részesül, a közoktatási intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ad) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat, a család körülményeinek értékelését;

b) a gondnoksággal érintett személy

ba) életvitele, gondozása szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bb) háziorvosának, pszichiáter szakorvosának elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bc) által igénybe vett szociális intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bd) anyagi és szociális körülményeit,

be) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat.

Képviselő

10. § (1) A gyámhatóság az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja, hogy a gyermeknek, illetve a gondnokság alatt álló személynek van-e törvényes képviselője.

(2)

(3) A szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők a gyermek vagyoni ügyeiben - a Csjt. 86. §-ának (3) bekezdése alapján - meghatalmazást adhatnak egymásnak, melyet a meghatalmazott szülő köteles az eljárás során a gyámhatóságnak benyújtani.

(4) A jogorvoslati kérelmet a Gyvt. 128. § (3) bekezdése szerinti ügyekben is benyújthatja jogi képviselő vagy a jogi képviselő az ügyféllel együtt.

(5) Ha a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn, a gyámhatóság eseti gondnok útján gondoskodik képviselőtűkről [Ptk. 225. § (1) bek.], kivéve, ha kizárólag a (6) bekezdés szerinti intézkedés megtétele szükséges.

(6) A gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy és a törvényes képviselője közötti érdekellentét esetén - más szerv megkeresésére - a gyámhatóság a meghallgatás során gyakorolja a törvényes képviselőnek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározott jogait.

Meghallgatás

11. § (1) A gyámhatósági eljárásban a meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel jár, illetve a meghallgatást mellőzni kell, ha a meghallgatandó nagykorú személy ismeretlen helyen tartózkodik. A gyámhatósági eljárásban a cselekvőképtelen ügyfél személyes nyilatkozattételre - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 51. § (2a) bekezdés szerinti módon - akkor hívható fel, ha az a saját érdekét szolgálja és a nyilatkozatától várható bizonyíték más módon nem pótolható.

(2) A gyámhatóság a gyermeket az őt érintő kérdésekben közvetlenül vagy más módon, így különösen a gyermekjóléti szolgálat, valamint a Gyvt. 132. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy útján hallgatja meg.

(3) A gyámhatóság nem mellőzheti a gyermek közvetlen meghallgatását,

a) ha azt az ítélőképessége birtokában lévő gyermek maga kéri,

b) a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel a korlátozottan cselekvőképes, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek személyi és vagyoni ügyében [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12/D. §],

c) ha azt külön jogszabály rendeli el.

(4) Mellőzni lehet a korlátozottan cselekvőképes gyermek, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek közvetlen meghallgatását, ha

a) a kifizetés, valamint a gyámi fenntartásos betétből történő pénzfelvétel éves összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, és

b) a törvényes képviselőt gyakorló személy hitelt érdemlően bizonyítja a gyermek beleegyezését. A beleegyezés hitelt érdemlő bizonyításának minősül különösen a szülők vagy más törvényes képviselők magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozata a gyermek véleményéről, vagy ha a gyermek írásban maga is kéri a kifizetést, illetve a pénzfelvételt.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakat a korlátozottan cselekvőképes személy meghallgatására megfelelően alkalmazni kell.

(6) A gyámhatóság a gyermeket törvényes képviselője, illetve egyéb érdekelt jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a gyermek érdekében áll.

(7) A gyámhatóság az ügyfelet, illetőleg az érintett személyt szükség esetén hivatalos helyiségén kívül is meghallgathatja. A meghallgatásra indokolt esetben a cselekvőképtelen személy lakóhelyén, a számára szolgáltatást biztosító nevelési-oktatási intézményben vagy egészségügyi intézményben kerül sor.

Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét

12. § (1) Ismeretlen az a személy, akinek a Gyvt. 5. §-ának *t)* pontjában meghatározott személyazonosító adatai (a továbbiakban: személyazonosító adat) nem vagy csak részben állnak rendelkezésre, és ezek alapján a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv (a továbbiakban: központi szerv) által, illetőleg a központi idegenrendészeti nyilvántartás adatai szerint nem beazonosítható.

(2) Az ismeretlen helyen való távollét megállapítását

 a) az Országos Rendőr-főkapitányság honlapján közzétett közérdekből nyilvános körözési adat,

b) a lakcímkivonat,

c) az ismeretlen helyre távozást tanúsító külföldi okirat,

d) egyéb, hitelt érdemlő okirat

alapozza meg.

(3) A meghallgatandó személyt ismeretlen helyen tartózkodónak kell tekinteni, ha

a) a központi szerv által közölt adatszolgáltatás szerint bejelentett lakcímmel nem rendelkezik, vagy a nyilvántartásban nem szerepel,

b) a központi szerv által közölt címről vagy az ügyfél az általa megadott címről az idézés két alkalommal „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkezett vissza.

(4) Az ügyfél személyének és tartózkodási helyének felderítése céljából a gyámhatóság megkeresheti a központi szervet, valamint - amennyiben szükséges - a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát.

(5) Azt a tényt, hogy az ügyfél ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a határozatban meg kell állapítani. A határozatot közölni kell

a) ismeretlen személy esetén az eseti gondnokkal,

b) ismeretlen helyen tartózkodó személy esetén az ügygondnokkal.

(6)

A tárgyalás

13. § (1) A gyámhatóság szükség esetén, illetve az ügyfél kérelmére tárgyalást tart, melyre az ügyfeleket székhelyére idézheti.

(2) A gyámhatóság - a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében - illetékességi területén bárhol tarthat tárgyalást, különösen akkor, ha több ügyfélnek kellene más helységről a székhelyre utaznia. A tárgyalás helyszíne ilyen esetben az ügyfél lakóhelyéhez legközelebb lévő települési önkormányzat polgármesteri hivatalának hivatalos helyisége.

(3) Ha az ügyfél által kezdeményezett ügyben a gyámhatóság tárgyalást tart és a tárgyaláson az ügyfél nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki, a kérelmét visszavontnak kell tekinteni.

Szakértő

13/A. § A szakértői vélemény elkészítésének határideje harminc nap.

A döntés tartalma és közlése

14. § (1) A döntés rendelkező részének a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) a gyermeknek, valamint annak a személynek a személyazonosító adatait, akinek képviselőjére gondnokot rendeltek, továbbá - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - akire nézve jogot, illetve kötelezettséget állapítottak meg,

b) a döntés jogkövetkezményeiről való tájékoztatást, a teljesítés elmulasztásának következményeire történő figyelmeztetést,

c) a döntés végrehajtásában, teljesítésében közreműködő szerv megkeresését.

 **(2)** Ha a gyámi vagy gondnoki feladatokat olyan személy látja el, akinek ez megbízáson alapuló vagy munkaköri kötelessége, a döntés reá vonatkozóan a nevét, a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló rendelet vagy a hivatásos gondnoki feladatot ellátó személyek képesítési előírásairól szóló rendelet szerinti nyilvántartási számát, valamint a munkáltató, a megbízó, illetve a nevelőszülői hálózat fenntartójának, működtetőjének megnevezését és székhelyét tartalmazza.

(3) Ha a késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a gyámhatóság a döntést akkor is meghozhatja, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatok nem állnak vagy csak részben állnak a rendelkezésére.

(4)

14/A. §

A jogerő

15. § (1) A kapcsolattartással, a családba fogadással, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásával, a nevelésbe vétellel, valamint a gyámsággal és gondnoksággal összefüggő ügyekben a döntés fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beáll a jogerő.

(2) Minden olyan ügyben, amelyben a döntés más szerv feladatkörét is érinti, vagy a döntés valamely jog érvényesítéséhez, kötelezettség teljesítéséhez, illetőleg eljárás lefolytatásához szükséges, az ügyfelet és a feladatkörében érintett más szervet vagy személyt a döntés részjogerőre, jogerőre emelkedéséről értesíteni kell.

(3)

Újrafelvételi eljárás

15/A. § Nincs helye újrafelvételi eljárásnak

a) a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével,

b) az örökbe fogadhatóvá nyilvánítással, az örökbefogadás engedélyezésével és felbontásával,

c) az ideiglenes hatályú elhelyezéssel,

d) az ideiglenes gondnok, zárgondnok kirendelésével kapcsolatos ügyekben.

Végrehajtás

16. § (1) A végrehajtás fogatosításában - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak, valamint a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben a meghatározott cselekmény végrehajtására vonatkozó rendelkezésekben foglaltak kivételével - a települési önkormányzat jegyzője - a gyámhivatal, valamint a szociális és gyámhivatal megkeresésére - közreműködhet.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeknek a gondozási helyre viteléről a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdése szerinti beutaló szerv gondoskodik.

(3) A kapcsolattartásra vonatkozó döntés fogatosításáról - függetlenül attól, hogy a döntést a bíróság vagy a gyámhivatal hozta - a gyámhivatal gondoskodik.

(4)

Eljárási költség

17. § A gyámhatósági eljárásban közreműködő szakértők díjazására az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló jogszabályban foglaltak az irányadók.

17/A. §

MÁSODIK RÉSZ

SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS

III. Fejezet

A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek

18. § (1) Ha a szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők a szülői felügyelet körébe tartozó kérdésekben [Csjt. 73. § (1) bek.] nem tudnak megegyezésre jutni, a gyámhivatal döntését bármelyik szülő kérheti.

(2) Ha a szülői felügyeletet együttesen gyakorolni jogosult különélő szülők megállapodnak abban, hogy a jövőre nézve a szülői felügyeletet egyikőjük gyakorolja [Csjt. 72. § (1) bek.] a gyámhivatal e megállapodásukat - kérésükre - jegyzőkönyvben rögzíti. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek - megállapodásuk alapján - melyik szülőnél kerül elhelyezésre, illetve, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot együttesen gyakorolják.

(3) A szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a (2) bekezdésben meghatározott megállapodásukat módosíthatják, valamint ezen megállapodásuk nem azonos hatályú a bíróság ilyen ügyben hozott határozatával.

19. § (1) Ha a gyermek szülei nem élnek együtt és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt eddig nevelő szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, illetőleg a szülő felügyeleti joga a Csjt. 91. § (1) bekezdésének a)-b) pontja alapján szünetel vagy a szülő meghalt, a gyámhivatal megállapítja a másik szülő szülői felügyeleti jogának feléledését és felhívja őt joga gyakorlására, feltéve, hogy nem áll a szülői felügyelet megszüntetését kimondó ítélet hatálya alatt, vagy a szülői felügyeleti joga nem szünetel a Csjt. 91. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján, illetőleg a gyermek másnál történő elhelyezése iránt nem indokolt pert indítani.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdésben meghatározott okok fennállása esetén kötelezi a gyermeket gondozó személyt, hogy a gyermeket a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülőnek adja ki.

(3)

(4) Ha a Csjt. 88. §-ának (3) bekezdésére tekintettel a szülői felügyeleti jog megszüntetéséről szóló ítélet hatálya kihat a később született gyermekekre is, ennek tényét a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésével vagy nevelésbe vételével egyidejűleg a gyámhivatal határozatban állapítja meg, feltéve, hogy a gyermek nem áll a másik szülő szülői felügyelete alatt.

A gyermek családi és utónevének megállapítása

20. § A gyámhivatal állapítja meg a gyermek nevét, ha

a) a szülői felügyeleti jogot csak az egyik szülő gyakorolja, aki az anyakönyvvezető vagy a gyámhivatal felhívása ellenére a gyermek utónevét - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem határozza meg,

b) a szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők a gyermek családi, illetve utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhivatal felhívásától számítva 30 napon belül nem jelentik be,

c) a különélő szülők a gyermek nevével kapcsolatosan nem tudnak egyetértésre jutni, és a gyámhivatal felhívása ellenére - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem igazolják a bírósági eljárás megindítását.

A szülői ház elhagyása

21. § (1) A szülői ház elhagyásával kapcsolatos eljárás a gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve a gyermeket gondozó vagy a gyermek gondozását vállalni szándékozó személy kérelmére indul.

(2) A gyámhivatal a szülői ház vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási hely elhagyásának engedélyezése során [Csjt. 77. § (2) bek.] vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

(3) A gyámhivatal a (2) bekezdésben megjelölt eljárása során, ha a gyermek nem intézménybe, hanem magánszemélyhez kíván költözni, köteles a magánszemélyt is meghallgatni és nála környezettanulmányt készíteni.

(4) Ha a gyámhivatal a szülői ház elhagyását engedélyezi, egyúttal megállapítja, hogy a szülői ház elhagyásának engedélyezése - a gondozás, nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti.

(5) Ha a gyámhivatal a kérelmet elutasítja és a gyermek a szülői házat már engedély nélkül elhagyta, egyidejűleg kötelezi a gyermeket a visszatérésre. Ugyanígy jár el abban az esetben is, ha az engedély megadását követően a feltételek megváltozása miatt az engedélyt visszavonja.

(6) A szülői ház elhagyásának engedélyezéséről szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

A gyermek végleges külföldre távozása

22. § (1) A gyermek végleges külföldre távozására vonatkozó nyilatkozat jóváhagyása [Csjt. 77. § (3) bek.] iránti kérelemhez csatolni kell azokat az okiratokat (különösen: a külföldi hatóság által kiállított környezettanulmányt, iskolalátogatási igazolást, jövedelemigazolást, befogadó nyilatkozatot), amelyekből megállapítható, hogy a gyermek nevelése, tartása, ellátása, tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van.

(2) A gyermek végleges külföldre távozására vonatkozó jognyilatkozat elbírálása során mérlegelni kell, hogy a kapcsolattartást szabályozó bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e.

(3) Ha a különélő szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezségekre jutni, a gyámhivatal tájékoztatja a feleket a bírósági eljárás megindításának lehetőségéről.

(4) A gyermek végleges külföldre távozása esetén a gyámhivatal

a) határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét a lakcímváltozásra vonatkozó jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségéről, továbbá arról, hogy kérheti a kapcsolattartás újraszabályozását,

b) határozatában tájékoztatja a kapcsolattartásra jogosult szülőt arról, hogy a külföldre költözést követő 3 hónapon belül kérheti a gyámhivaltól a kapcsolattartás szabályozását, újraszabályozását, ha a gyermek a törvényes képviselőjével az Európai Unió valamely tagállamába jogszerűen távozik,

c) az engedélyező határozatot közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

Az életpálya kijelölése

23. § (1) A szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével, az iskola megválasztásával, a gyermek taníttatásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhivatal a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmet önállóan is előterjesztheti. Kérelem hiányában a gyámhivatal a közoktatási intézmény jelzésére hivatalból jár el.

(2) A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre kell törekednie.

(3) Az eljárás során gondosan vizsgálni és mérlegelni kell a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és annak eredményeit, továbbá egészségi állapotát.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak vizsgálata során ki kell kérni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá - szükség esetén - a gyermek-pszichiátriai gondozó vagy egyéb egészségügyi intézet szakvéleményét.

A szülők vagyonkezelése

24. § (1) A gyámhivatal a szülők vagyonkezelői jogát a Csjt. 79. §-ának (2) bekezdése, valamint 81. §-ának (2) bekezdése alapján a gyermek érdekében korlátozhatja, továbbá a vagyonkezeléssel kapcsolatos törvényes képviselési jogát a Csjt. 87. §-ának (2) bekezdése alapján megvonhatja.

(2) Ha a gyermek azzal a kikötéssel kapott valamely vagyont, hogy azt a szülő nem kezelheti, a gyámhivatal e vagyon kezelésére - a vagyont juttató személy javaslatának figyelembevételével - eseti gondnokot rendel ki.

(3) A gyermek törvényes képviselője vagy gondozója kezéhez kiutalt gyermektartásdíj, megelőlegezett gyermektartásdíj felhasználását a gyámhivatal - a gyermekjóléti szolgálat véleményének figyelembevételével - indokolt esetben ellenőrizheti.

(4) Ha a (3) bekezdésben meghatározott személy a kezéhez kiutalt gyermektartásdíjat, megelőlegezett gyermektartásdíjat nem a gyermek érdekében használja fel, a gyámhivatal

a) szülő esetében a Csjt. 81. §-ának (2) bekezdésében,

b) gyám esetében a 158. § (6) bekezdésében, valamint a Csjt. 108. §-ában foglaltak szerint jár el.

(5) Az a szülő, akinek a gyámhivatal engedélyezte, hogy gyermeke vagyonát igénybe vegye, a 158. §-ban foglaltak szerint eseti számadásra köteles.

A törvényes képviselő

25. § (1) A szülő jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat

a) a gyermeket illető tartásról történő lemondásra [Ptk. 13. § (1) bekezdés a) pont],

b) a gyermeket örökösödési jogviszony alapján illető jogra vagy kötelezettségre [Ptk. 13. § (1) bekezdés b) pont, 656. §],

c) a külön is visszautasítható vagyontárgyak öröklésének visszautasítására [Ptk. 13. § (1) bekezdés b) pont],

d) a gyermek ingatlantulajdonának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére vonatkozik, ide nem értve azt az esetet, amikor az ingatlan ellenérték nélküli megszerzésével egyidejűleg kerül sor haszonélvezet alapítására [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont],

e) a gyermek tulajdonában álló ingatlanon vagy ingatlantulajdoni hányadon az építető részére tulajdonszerzést jelentő építési, épületbővítési vagy más értéknövelő beruházás engedélyezésére [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont],

f) a gyermek tulajdonában lévő ingatlanon vagy ingatlantulajdoni hányadon álló felépítmény teljes vagy részleges bontásának engedélyezésére [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont],

g) a gyermek lakásbérleti szerződésének közös megegyezéssel történő megszüntetésére vagy lakáscseréjéhez történő hozzájárulás megszerzésére,

h) a gyermek által kötött tartási vagy életjáradéki szerződésre,

i) a gyermek személyes tulajdonát képező, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszeresét meghaladó mértékű ingó és készpénzvagyonát, illetve vagyoni értékű jogát érintő jogügyletre [Ptk. 13. § (1) bek. e) pont],

j) a gyermek tulajdonát képező - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszeresét meghaladó - értékpapírt, üzletrészt, részvényt érintő jogügyletre [Ptk. 13. § (1) bek. e) pont],

k) a gyermek beszolgáltatott vagyonára [Csjt. 82. § (2) bek., Ptk. 13. § (1) bek. d) pont],

l) a gyermek részére ígért vagy adott ajándék visszautasítására [Ptk. 12/A. § (4) bek.],

m) a gyermek ingatlantulajdonát érintő közös tulajdon átruházással történő megszüntetésére [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont] vonatkozik.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdésben felsorolt jognyilatkozat jóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhivatali jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges - jogszabályban előírt - egyéb feltételeket nem pótolja.

Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás

26. § (1) Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát [Csjt. 71. § (2) bek.] a gyámhivatal előtt teszi, a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek, a nevezett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltozásáról szóló gyámhivatali bejelentési kötelezettségének úgyis eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltozás tényét közölje a gyámhivatallal.

(2) A gyámnevezést tartalmazó vagy a gyámságból kizáró gyámhivatallal közölt jognyilatkozatról a gyámhivatal naprakész nyilvántartást vezet és a szülő lakóhely változása esetén az illetékessé vált gyámhivatalt a jegyzőkönyv egy példányának megküldésével értesíti.

IV. Fejezet

A kapcsolattartási ügyek

27. § (1) A kapcsolattartás célja, hogy

a) a gyermek és a 28. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá

b) a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, tőle telhetően segítse.

(2) A kapcsolattartás formái a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás.

(3) A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (meglátogatás),

b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra - a visszaadás kötelezettségével történő - elvitelét,

c) a gyermekkel személyes érintkezés nélkül történő rendszeres kapcsolattartást, így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, az ajándékozást, a csomagküldést.

(4) Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet.

(5) Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak

a) az időszakos kapcsolattartás ideje alatt,

b) a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke

ba) a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát,

bb) ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg.

(6) A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény, illetve felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

(7) A gyermek elvitelével felmerülő költségek a kapcsolattartásra jogosultat terhelik.

28. § (1) A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a nagykorú testvér, továbbá - ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja - a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult.

(2) A kapcsolattartás szabályozására, újraszabályozására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

(3)

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek kapcsolattartását nem érinti a Csjt. 52. §-ának (2) bekezdése szerinti közös gyermekké fogadás, ha az a házasság, amelyből az örökbe fogadott gyermek származik, a gyermek szülőjének elhalálozása folytán szűnt meg.

(5) A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat.

29. § (1) A gyámhivatal vita esetében a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére szabályozza, illetve újraszabályozza, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Csjt. 92. §-ának (5) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik. A kapcsolattartásról a gyámhivatal, illetve a bíróság a gyermek korának, egészségi állapotának, életkörülményeinek, a felek személyes körülményeinek, valamint az ítélőképessége birtokában levő gyermek véleményének figyelembevételével rendelkezik.

(2) Különlő szülők kapcsolattartás iránti kérelmének elbírálása előtt tisztázni kell, hogy a gyermek melyiküknél van elhelyezve [Csjt. 72. § (2) bek.].

(3) A gyámhivatal vagy a bíróság - kérelemre - akkor jogosíthatja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné, vagy ha a gyermek sorsa örökbefogadás útján nem rendezhető.

30. § (1) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság a kapcsolattartást elsősorban egyezség létrehozásával - tárgyalás megtartásával - rendezi. Ennek során a gyermeket gondozó szülő, más személy (a továbbiakban: kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult megegyeznek

a) a folyamatos, valamint az időszakos kapcsolattartás gyakoriságáról, időtartamáról,

- b) a gyermek átadásának és visszaadásának helyéről, idejéről, módjáról,
- c) a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó értesítési kötelezettségről,
- d) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjéről,
- e) a kapcsolattartás egyéb formáiról.

(2) A gyámhivatalnak és a bíróságnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképessége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik.

(3) Az egyezséget a bíróság végzéssel jóváhagyja, a gyámhivatal határozatba foglalja és jóváhagyja, ha az megfelel a gyermek érdekének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a 31-33/B. §-okban meghatározott jogkövetkezményekről, valamint arról, hogy a tanítási szünetek időpontjára, illetve tartamára az oktatási miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók.

(4) Egyezség hiányában a gyámhivatal, illetőleg a bíróság - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel a gyermek érdekében dönt.

(5) A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a kapcsolattartás formáját,
- b) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről történő előzetes értesítési kötelezettség szabályait,
- c) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjét,
- d) a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről való tájékoztatást.

(6) A gyámhivatal, illetve a bíróság a kapcsolattartás helyszíneként a gyermekjóléti központ vagy a kapcsolattartási ügyeletet működtető gyermekjóléti szolgálat helyiségét is megjelölheti, egyben előírhatja a kapcsolattartásra kötelezett számára a gyermeknek ezen a helyen történő átadását, illetve a kapcsolattartásra jogosult számára a gyermeknek ezen a helyen történő átvételét.

(7) A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőleg írásban vagy egyéb igazolható módon tájékoztatják egymást.

(8) Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha

- a) az a kapcsolattartásra kötelezett miatt maradt el,
- b) az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes értesítési kötelezettségének, illetve az előre nem látható akadályok felferülését utólag igazolja.

(9) Nem tekinthető elmaradt kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás idejével, illetve a gyermeket gondozó szülőt a 27. § (5) bekezdésének b) pontja alapján megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartammal részben vagy teljesen egybeeső folyamatos kapcsolattartás. Az ünnepnapokra eső elmaradt időszakos kapcsolattartás nem pótolható.

(10) Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

A gyermekvédelmi közvetítői eljárás

30/A. § (1) Ha a szülők, illetve a 28. § (1) bekezdése szerinti jogosultak a kapcsolattartás módjában vagy idejében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhivatal felhívja a feleket a gyermekvédelmi közvetítői (mediációs) eljárás igénybevételének a lehetőségére. Közvetítői eljárás a végrehajtási eljárás során is igénybe vehető. A közvetítői eljárásra a felek együttes kérelmére vagy a gyámhivatal kezdeményezésére a felek beleegyezésével kerülhet sor.

(2) Ha a kapcsolattartás szabályozására irányuló eljárás alatt vagy a végrehajtási eljárás során a felek bejelentik a gyermekvédelmi közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, a gyámhivatal tájékoztatást ad számukra a közvetítői eljárás helyéről, menetéről, és egyidejűleg elrendeli az előtte folyamatban lévő eljárás négy hónapra történő felfüggesztését.

(3) Ha a közvetítői eljárás 4 hónap alatt nem vezet eredményre, erről a közvetítő tájékoztatja a gyámhivalt. Ilyen esetben a gyámhivatal az eljárást hivatalból folytatja.

(4) Amennyiben a közvetítői eljárás valamelyik fél együttműködésének hiánya miatt nem vezet eredményre, a másik fél kérelmére a gyámhivatal az eljárást 4 hónapon belül is folytatja.

30/B. § (1) A gyermekvédelmi közvetítői eljárás keretében a felek együttesen jelölik ki a közvetítőt a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékébe vagy az igazságügyért felelős miniszter által vezetett közvetítői névjegyzékbe felvett közvetítők közül. A névjegyzékek a gyámhivatal, valamint a gyermekjóléti szolgálat hivatali helyiségében is megtekinthetők.

(2) Ha a felek a közvetítő személyében megállapodtak, a gyámhivatal értesíti a közvetítőt a kijelölésről. A közvetítő az értesítéstől számított nyolc napon belül írásban nyilatkozik a kijelölés elfogadásáról vagy visszautasításáról, valamint a kijelölés elfogadása esetén arról is, hogy nem elfogult, illetve vele szemben a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározott kizáró okok nem állnak fenn.

30/C. § (1) A közvetítő a kijelölés elfogadásától számított 15 napon belül a feleket megbeszélésre hívja meg. Az első megbeszélésen a közvetítő tájékoztatja a feleket az eljárás menetéről, annak lényeges elemeiről és a titoktartási kötelezettségről.

(2) A közvetítő a feleket, valamint a 12 éven felüli gyermeket minden esetben meghallgatja, az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket pedig csak a felek, illetve a gyámhivatal javaslata esetén hallgatja meg.

(3) Egy ügyben szükség szerint több megbeszélés is tartható.

30/D. § (1) Ha a felek között egyezség jön létre, azt a közvetítő írásba foglalja, melyet a közvetítő és a felek is aláírnak.

(2) A közvetítő az aláírt egyezséget 8 napon belül megküldi a kapcsolattartást szabályozó gyámhivatalnak. A gyámhivatal a felek kérelmére az egyezséget jóváhagyja.

 Az átmeneti gondozásban részesülő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás

30/E. § (1) A kapcsolattartás szabályozása során figyelemmel kell lenni a gyermek családi kapcsolatainak ápolásához való jogára, a gyermek véleményére, mindenekfelett álló érdekére, a gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének okára, a kapcsolattartásra jogosult magatartására, körülményeire.

(2) A kapcsolattartás szabályozására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a szülő a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére elkövetett cselekmény miatt ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás, továbbá a büntetőeljárásban elrendelhető távoltartás kényszerintézkedés hatálya alatt áll. A szülő kapcsolattartási jogának szüneteltetését kell elrendelni abban az esetben, ha a szülő a gyermeket súlyosan bántalmazta.

30/F. § (1) Ha az átmeneti gondozásban lévő gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója külön élnek, a gyámhivatal vagy a bíróság kérelemre szabályozza a kapcsolattartást.

(2) A gyámhivatal vagy a bíróság felügyelt kapcsolattartást rendel el, ha az átmeneti gondozásban lévő gyermek számára ez látszik biztonságosnak, mert a kapcsolattartásra jogosult személy a gyermeket bántalmazta vagy elhanyagolta.

(3) Az átmeneti gondozásban lévő gyermek tekintetében a felügyelt kapcsolattartást elrendelő gyámhivatali vagy bírósági határozat a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a kapcsolattartás formáját, gyakoriságát, időtartamát,
- b) a kapcsolattartás helyszínét és a felügyeletet biztosító szakembernek, így különösen a családok átmeneti otthona családgondozójának (ügyeletes gondozójának), a gyermekek átmeneti otthona családgondozójának (nevelőjének), a gyermekjóléti szolgálat vagy a gyermekjóléti központ családgondozójának a kijelölését,
- c) a kapcsolattartásra jogosultnak és a kapcsolattartásra kötelezettnek a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös értesítési kötelezettségét,
- d) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjét,
- e) a kapcsolattartás egyéb formáinak meghatározását (levelezés, elektronikus levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés).

30/G. § (1) Ha a gyermek ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban történő elhelyezéséről nem a gyámhivatal döntött, illetve, ha a gyámhivatal döntésének meghozatalakor nem állt rendelkezésre elegendő adat a kapcsolattartás szabályozására, a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezéstől számított tizenöt napon belül hivatalból dönt a gyermek szüleivel való kapcsolattartásának szabályozásáról.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek érdekében a gyámhivatal - lehetőség szerint a szülő meghallgatását követően -

- a) szabályozza a gyermek gondozási helyén történő látogatását, annak gyakoriságát, időtartamát,
-  b) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás gyakoriságát, helyszínét, időtartamát, valamint kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert,
- c) szabályozza a kapcsolattartás egyéb formáit (levelezés, elektronikus levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés),
- d) felhívja a szülő figyelmét, hogy
- da) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,
-  db) a kapcsolattartás megvalósulásához önkormányzati segítyt kérhet a települési önkormányzattól,
- e) felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös értesítési kötelezettségükre.

(3) Ha a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a szülő súlyosan bántalmazó magatartása miatt került sor, a gyámhivatal a gyermek érdekében szünetelteti a kapcsolattartást az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatáról, illetőleg a nevelésbe vételről történő döntés jogerőre emelkedéséig.

 **30/H. § (1)** A nevelésbe vétel elrendelésével, illetve felülvizsgálatával egyidejűleg - a gyermek és lehetőség szerint a szülő véleményét figyelembe véve - a gyámhivatal

 a) hivatalból szabályozza - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel - a gyermek szüleivel, nagyszüleivel, testvéreivel való kapcsolattartását, és ennek keretében

-  aa) meghatározza a kapcsolattartás formáját, gyakoriságát, időtartamát,
-  ab) dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, vagy ha annak feltételei fennállnak, az elvitel formájában történő kapcsolattartásról,
-  ac) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás helyszínét és kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert,

 ad) meghatározza a kapcsolattartás egyéb formáit (levelezés, elektronikus levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés),

- b) felhívja a szülő figyelmét, hogy
- ba) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,
-  bb) a kapcsolattartás megvalósulásához önkormányzati segítyt kérhet a települési önkormányzattól,
- c) felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös értesítési kötelezettségükre,

☞ d) felhívja a gyermekvédelmi gyám figyelmét, hogy jeleznie kell a gyámhivatalnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során közte és a kapcsolattartásra jogosult között vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek között vita keletkezik.

☞ (1a) Ha a szülő szülői felügyeleti jogát megszüntették, a gyámhivatal csak a gyermek érdekében, kivételesen indokolt esetben szabályozza a gyermekkel való kapcsolattartását.

☞ (2) A gyámhivatal a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó határozatában dönt a gyermeknek a gondozási helyéről legfeljebb két napra történő eltávozása és a két napnál hosszabb szabadsága gyermekvédelmi gyám által történő engedélyezésének lehetővé tételéről vagy annak a gyermek érdekében történő mellőzéséről.

☞ (3) A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyermekvédelmi gyámja - a gyermek érdekében és a gyermek testvéreivel való kapcsolat ápolása céljából, különösen, ha azt a gyermek is kéri - biztosíthatja, hogy a gyermek személyes kapcsolatait a 28. § (1) bekezdésben felsorolt személyeken kívül mással is ápolhassa. A gyermekvédelmi gyám köteles jelezni a gyámhivatalnak, ha az ítélőképessége birtokában lévő gyermek és közte vita áll fenn a személyes kapcsolatok ápolása kérdésében. A gyermekvédelmi gyám és a gyermek közötti vita esetén a gyámhivatal dönt.

☞ **30/I. §** Az átmeneti gondozásban lévő, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek tekintetében a szülő kérelmére - a gyermekvédelmi gyám egyetértésével - a nyári időszakos kapcsolattartás pótolható.

A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása

31. § (1) A gyámhivatal, illetve a bíróság a kapcsolattartás szabályozására irányuló kérelmet elutasítja, ha a kapcsolattartásra jogosult a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztette, illetőleg a szülő szülői kötelezségeit - a tartási kötelezettség kivételével - önhibájából tartósan nem teljesítette, illetve elhanyagolta, és magatartásán nem változtatott, valamint a 30/E. § (2) bekezdése szerinti esetben.

(2) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében - kérelemre - korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek minősül az is, ha a jogosult nem a szabályozásnak megfelelően él kapcsolattartási jogával, illetve ha ezen kötelezettségének önhibájából 6 hónapig nem tesz eleget.

(3) A kapcsolattartási jog korlátozása során a gyámhivatal vagy a bíróság a már megállapított kapcsolattartás formájának vagy gyakoriságának, továbbá időtartamának megváltoztatásáról dönthet.

(4) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság - kérelemre - meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

(5) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot - kérelemre - megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyeztette.

A kapcsolattartás újraszabályozása

32. § (1) A kapcsolattartás újraszabályozását - ide nem értve a kapcsolattartás korlátozását, szüneteltetését vagy megvonását - a kapcsolattartást rendező határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül abban az esetben lehet kérni, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság vagy a gyámhivatal a döntését alapította utóbb lényegesen megváltoztak és a kapcsolattartás újraszabályozása a gyermek érdekeit szolgálja.

(2) A kapcsolattartás újraszabályozása során a bíróság vagy a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának, helyének megváltoztatásáról - külön-külön vagy együttesen - is dönthet.

(3) Ha a kapcsolattartás újraszabályozására indult eljárásban a rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése vagy megvonása látszik indokoltnak a gyámhivatal, illetőleg a bíróság a határozatban megállapított kapcsolattartás végrehajtását az új határozat jogerőre emelkedéséig felfüggesztheti.

(4) A gyámhivatal, illetve a bíróság kérelemre a kapcsolattartás újraszabályozására indult eljárásban a gyermek érdekében a kapcsolattartás korlátozását feloldhatja, illetve a kapcsolattartási jogot visszaállíthatja, ha azok a körülmények, amelyekre a határozatát korábban alapította, már nem állnak fenn.

32/A. §

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása

33. § (1) A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának

a) a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra - a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban - előírt határidő elteltétől, illetve

b) a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül van helye.

(2) A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.

(3) A kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemnek a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett általi visszavonása jogvesztő hatályú.

(4) Ha a gyámhivatal az (1)-(2) bekezdésben foglaltak vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását, a végrehajtás iránti kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül végzéssel elrendeli a végrehajtást. A végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet

a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével,

b) figyelmezteti az a) pont szerinti kötelezettség önhibából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire,

c) kötelezi a kapcsolattartás megfiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközökön túl a gyámhivatal kérelemre, a kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül végzéssel

a) a gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelemben vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn,

b) a gyermekvédelmi közvetítői (mediációs) eljárás igénybevételét kezdeményezheti azzal, hogy amennyiben a felek bejelentik a gyermekvédelmi közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, a 30/A. § (2) bekezdése alapján felfüggeszti a végrehajtási eljárást.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt intézkedések meghozatalára a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül van lehetőség.

(7) Ha a kapcsolattartásra kötelezett a gyermeket bizonyíthatóan folyamatosan a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatnak a (4)-(5) bekezdés szerinti végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indíthat, feltéve, hogy az elhelyezés megváltoztatása a kiskorú gyermek érdekében áll,

b) feljelentést tesz a Gyszt. 8. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján a 2013. június 30-ig hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény) 195. § (4) bekezdése szerinti kiskorú veszélyeztetése, illetve a 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 210. § (1) bekezdése szerinti kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

(8)

33/A. §

33/B. § (1) Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek befolyásmentes, önálló akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a gyámhivatal - kérelemre - a végrehajtási eljárást felfüggeszti, feltéve, hogy

a) a felek igénybe veszik a 30/A-30/D. § szerinti gyermekvédelmi közvetítői eljárást, vagy

b) a felek bármelyike kéri a kapcsolattartás újrászabályozását, illetve megvonását.

(2)

(3) Az eljárás felfüggesztésére

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a gyermekvédelmi közvetítői eljárás befejezéséig, legfeljebb azonban a közvetítői eljárás megindulását követő 4 hónapig [30/A. § (3) bek.],

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a kapcsolattartás újrászabályozására, illetve megszüntetésére irányuló eljárás lefolytatásáig kerül sor.

(4) A gyámhivatal a végrehajtási eljárást, amennyiben az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti eljárás sikerrel zárul, végzéssel megszünteti.

HARMADIK RÉSZ

HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEOFAGADÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS

V. Fejezet

A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek

34. § (1) A 16. évét betöltött házasuló a házasságkötés engedélyezése iránti kérelmet a gyámhivatalnál vagy az anyakönyvvezetőnél személyesen terjesztheti elő.

(2) A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a háziorvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,

b) a házasulandó felek jövedelemigazolását vagy a házasulók által bemutatott nyilatkozatot, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévét betöltött házasuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van, és

c) szükség esetén a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást.

35. § (1) A gyámhivatal a határozathozatal előtt meghallgatja a házasulókat, a kiskorú házasuló törvényes képviselőjét, valamint a házasulandó felek leendő közös lakóhelyén környezettanulmányt készít.

(2) A meghallgatásnak ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek az engedély megadását indokolják, továbbá arra is, hogy nem áll-e fenn házassági akadály.

(3) A gyámhivatal a kiskorú házasságkötésének engedélyezésére irányuló eljárásban húsz napon belül hoz döntést, ha a házasulandó feleknek nem kell részt venniük a családvédelmi szolgálat tanácsadásán.

Az engedélyezés feltételei

36. § (1) A gyámhivatal a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha

a) a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja,

b) az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be,

c) a 34. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak.

(2) Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós - az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül - nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését.

(3) A házasságkötési engedély a gyámhivatali határozat jogerőre emelkedését követő 6 hónapig hatályos.

(4) A házasságkötés engedélyezéséről szóló határozatot a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

VI. Fejezet

Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek

Az örökbefogadhatónak nyilvánítás

37. § (1) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás iránti gyámhivatali eljárás célja a nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának elősegítése, ha a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei alapján örökbefogadására - a gyermekvédelmi szakszolgálat Gyvt. 141. § (5) bekezdése és az országos örökbefogadási nyilvántartás Gyvt. 141/C. § (4) bekezdése szerinti adatai és tájékoztatása alapján - reális esély van.

(1a) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás iránti eljárás a nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére vagy hivatalból indul. A hivatalból induló eljárást a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermeket gondozó intézmény vagy a gyermekjogi képviselő is kezdeményezheti.

(1b) A gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivatal a hivatalból indítandó örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás szükségességét - az iratok egyidejű megküldésével - jelzi az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak.

(1c) Az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatal döntését közli a szülővel, a gyermekvédelmi gyámmal, a gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermeket gondozó intézménnyel, a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivattal és - ha az eljárás az ő kérelmére indult - a gyermekjogi képviselővel.

(2) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás kérdésében a megyeszékhelyen működő járási gyámhivatal, a fővárosban a fővárosi kormányhivatal V. kerületi gyámhivatala, Pest megyében a Pest Megyei Kormányhivatal Szentendrei Járási Hivatalának gyámhivatala (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: kijelölt gyámhivatal) - ha a szülői felügyeleti jog megszüntetése érdekében pert nem kezdeményez - soron kívül jár el.

(3) Ha az örökbefogadhatónak nyilvánítás indoka az, hogy

a) a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein a nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, a kijelölt gyámhivatal meghallgatja a szülőt, a gyermek gyermekvédelmi gyámját, valamint a gyermek gondozását ellátó nevelőszülőt és környezettanulmányt készít;

 b) a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta, a kijelölt gyámhivatal a 12. §-ban foglaltak szerint intézkedik a lakó- vagy tartózkodási hely felkutatása iránt, illetve meghallgatja a gyermek gyermekvédelmi gyámját, valamint a gyermek gondozását ellátó nevelőszülőt.

(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítás előtt köteles kikérni, ha az eljárás

a) hivatalból indul, ideértve a gyermekjogi képviselő kezdeményezése alapján hivatalból indult eljárást is:

aa) a szülő lakó- vagy tartózkodási helye (utolsó ismert lakó- vagy tartózkodási helye) szerinti gyermekjóléti szolgálat véleményét a gyermek szüleinek életkörülményeiről, a családgondozás tapasztalatairól, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, a szülő számára a kapcsolattartással összefüggésben nyújtott önkormányzati támogatásokról,

ab) a gyermekvédelmi szakszolgálat véleményét a gyermek elhelyezési tervében foglaltak teljesítéséről,

 ac) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának, a gyermeket gondozó intézménynek, illetve - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, valamint arról, ha a kapcsolattartás a gyámhivatal határozatában szabályozottól - a (7) bekezdésben foglaltak szerint - jelentősen eltérően valósult meg;

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat kezdeményezésére hivatalból indul, az aa) és ac) alpontban felsorolt véleményeket;

 c) a gyermeket otthon vagy - nevelőszülőnél nevelkedő nevelésbe vett gyermek esetén - a nevelőszülői hálózat működtetőjének kezdeményezésére hivatalból indul, az a) pont aa) és ab) alpontjában felsorolt szervek, továbbá a gyermek gyermekvédelmi gyámjának - a szülő-gyermek kapcsolat alakulását tartalmazó - véleményét;

 d) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére indul, az aa) és ab) alpontban felsorolt, továbbá a gyermeket gondozó intézmény vagy - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítással egyidejűleg a gyermek érdekében a szülő kapcsolattartási jogát korlátozhatja, illetve szüneteltetheti. A kapcsolattartás szünetelését a 31. § (4) bekezdésében foglalt időtartamra lehet elrendelni, mely időtartamot a (3) bekezdés a) pontja szerinti örökbefogadhatónak nyilvánítás során figyelmen kívül kell hagyni.

 (6) Amennyiben az örökbefogadhatónak nyilvánított nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának előkészítése vagy örökbefogadásának engedélyezésére irányuló eljárás során telik le a szülő kapcsolattartási jogának szünetelésére megállapított időtartam, a kijelölt gyámhivatal jogosult a szülő kapcsolattartási jogát az örökbefogadási eljárás jogerős befejezéséig tovább szüneteltetni.

(7) A gyámhivatal határozatában szabályozottól jelentősen eltér a kapcsolattartás, ha az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás során vizsgált időszakban [Csjt. 48/A. §] a kapcsolattartásra jogosult szülő önhibájából

a) több alkalommal két hónapnál hosszabb ideig nem látogatja meg a gyermeket,

b) kapcsolattartási jogát nem a gyámhivatal határozatában előírt helyszínen és időpontban gyakorolja, illetve

c) kapcsolattartási jogát a gyermeket veszélyeztető módon gyakorolja.

Az örökbefogadás előtti eljárás

38. § (1) Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására.

(2) Az örökbefogadás előtti eljárást a Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás - egymás kölcsönös tájékoztatása mellett - bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgálatnál előterjesztett kérelemben - a Csjt. 47. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kivétellel - az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozik

a) az örökbefogadási szándéka indokairól, valamint az örökbe fogadandó gyermek(ek)re vonatkozó elképzeléseiről, ezen belül

aa) az általa örökbe fogadni szándékozott gyermekek számáról, illetve arról, hogy vállalja-e testvérek örökbefogadását,

ab) az örökbe fogadandó gyermek(ek) koráról,

ac) arról, hogy vállalja-e egészségileg károsodott gyermek örökbefogadását,

b) a korábban kezdeményezett örökbefogadás előtti eljárás eredményéről,

c) arról, hogy alkalmassá nyilvánítása esetén hozzájárul-e a személyazonosító adatainak az örökbe fogadni szándékozó személyek országos nyilvántartásába vételéhez,

d) annak tudomásulvételéről, hogy az örökbefogadásra való alkalmasság feltétele az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon történő eredményes részvétel.

(4) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem előterjesztésével egyidejűleg, de legkésőbb tizenöt napon belül, írásban tájékoztatja az örökbefogadni szándékozót az örökbefogadás feltételeiről és arról, hogy alkalmasságának megállapítása érdekében az általa meghatározott helyen és időpontban vizsgálaton, illetve tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon kell megjelennie, valamint arról, hogy családi és lakáskörülményeiről a helyszínen győződik meg.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmassági vizsgálaton, illetve a tanácsadáson és a felkészítő tanfolyamon nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki vagy a környezettanulmány elkészítését nem tette lehetővé, a gyermekvédelmi szakszolgálat visszavontnak tekinti az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét és nem folytatja le az alkalmassági vizsgálatot.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem beadásától számított 60 napon belül tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről.

 **39. §** (1) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatalnak az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tesz javaslatot, az örökbe fogadni szándékozó személy egyidejű értesítése mellett a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye szerint - ha az örökbe fogadni szándékozók lakóhelye különböző gyámhivatalok illetékességi területén van, a választásuk szerint - illetékes gyámhivatalnak megküldi

-  a) az ügyfél kérelmét,
-  b) az általa elvégzett pszichológiai vizsgálat eredményét,
-  c) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,
-  d) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,
-  e) a felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot,
-  f) a környezettanulmányt,
-  g) a 38. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével kialakított javaslatát.

 (1a) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatalnak az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tesz javaslatot, az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére az (1) bekezdés a)-d), valamint f) és g) pontja szerinti iratokat küldi meg a gyámhivatal számára.

 (2) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

-  a) az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,
-  b) a jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,
-  c) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása, valamint
-  d) szükség szerint környezettanulmány és egyéb bizonyítékok

 alapján dönt.

 (2a) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

-  a) az (1a) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,
-  b) a jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,
-  c) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása,
-  d) szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző és pszichológus végzettségű szakértő véleménye, valamint egyéb bizonyítékok

 alapján dönt.

 (2b) Ha a gyámhivatal a (2a) bekezdésben foglaltak alapján valószínűsíti az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságát, a döntés meghozatala előtt felhívja az örökbe fogadni szándékozó személyt az (1) bekezdés e) pontja szerinti irat becsatolására.

(3) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül a következőket tartalmazza:

- a) az örökbe fogadni szándékozó személy hány és milyen korú gyermek örökbefogadására alkalmas,
- b) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmas-e testvérek, illetve egészségileg károsodott gyermek örökbefogadására,
- c) az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatását arról, hogy a (4) bekezdés szerinti nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálatot értesítenie kell a lakóhelyében, a családi állapotában, a személyi és életkörülményeiben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változásokról.

(4) Alkalmasság megállapítása esetén a gyámhivatal jogerős határozata alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi az örökbe fogadni szándékozó személyt saját nyilvántartásába, és - a hozzájáruló nyilatkozat birtokában - továbbítja az adatokat az örökbe fogadni szándékozó személyek országos nyilvántartása számára.

(5) Alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás a határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül nem indítható.

(6) A gyámhivatalnak az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozata annak jogerőre emelkedésétől számított három évig hatályos. Ha három éven belül az örökbefogadási eljárás jogerősen befejeződik, a határozat az örökbefogadás tárgyában hozott határozat jogerőre emelkedésének napjával hatályát veszti.

(7) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy testvérek örökbefogadására való alkalmasságát megállapították, és a hatályvesztést megelőzően a testvér is örökbe fogadhatóvá válik, a határozat hatálya meghosszabbodik a testvér örökbefogadási eljárásának jogerős befejezéséig.

(8) A határozat hatálya - a hatályvesztést megelőzően benyújtott kérelemre és a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatára - legfeljebb 1 évvel meghosszabbítható, amennyiben három éven belül nem kerül sor örökbefogadásra és azok a körülmények, amelyekre tekintettel az alkalmasságot megállapították, nem változtak. Ha a hatályvesztéskor folyamatban van az örökbefogadási eljárás, annak jogerős befejezéséig a határozat hatálya meghosszabbodik.

(9) Ha a meghosszabbított hatály lejártáig sem került sor örökbefogadásra, az örökbefogadás előtti eljárást - az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon való részvétel kivételével - az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére meg kell ismételni.

(10) A nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálat a (3) bekezdés c) pontjában foglalt körülményekben bekövetkezett változásról értesíti az alkalmasságot megállapító gyámhivatalt.

(11) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat hatályának leteltével, ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmasság megállapítása iránt ismételt kérelmet nem terjeszt elő, adatait a gyermekvédelmi szakszolgálat törli a nyilvántartásából, és erről értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyek országos nyilvántartását, valamint az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az alkalmasság felülvizsgálata

39/A. § (1) Ha a 39. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti körülményekben bekövetkezett változás - akár a nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálat értesítése, akár más személy, szerv bejelentése alapján - a gyámhivatal tudomására jut, a gyámhivatal az örökbefogadó alkalmasságát haladéktalanul felülvizsgálja. Lakóhelyváltozás esetén a felülvizsgálatot az örökbefogadni szándékozó személy új lakóhelye szerint illetékes gyámhivatal végzi.

(2) A gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének kialakítása érdekében

a) ha a családi állapotban, személyi és életkörülményekben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekben következik be változás, az örökbe fogadni szándékozó személyt ismételt alkalmassági vizsgálaton való megjelenésre hívja fel,

b) lakóhelyváltozás esetén beszerzi a korábbi lakóhely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatnál kezelt iratokat és környezettanulmányt készít.

(3) A gyámhivatal a felülvizsgálat eredményeként az alkalmasság fenntartásáról vagy az örökbefogadásra való alkalmatlanságról a 39. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határoz.

(4) Ha a gyámhivatal az alkalmasságot fenntartja, az alkalmasságról szóló eredeti határozat hatálya nem változik. A gyámhivatal az alkalmasságot fenntartó határozatában ismételten dönt a 39. § (3) bekezdésének a)-b) pontjában foglaltakról.

(5) Az alkalmasságot fenntartó határozat alapján az örökbefogadni szándékozó személyt

a)

b) a lakóhely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat - az eredeti nyilvántartásba vétel időpontjával - nyilvántartásába bejegyzi,

c) az országos nyilvántartás az adatokban bekövetkezett változásnak megfelelően veszi nyilvántartásba.

(6) Ha a felülvizsgálat során a gyámhivatal alkalmatlanságot állapít meg, az erről szóló határozat alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat és az országos nyilvántartás törli a nyilvántartásából az örökbefogadni szándékozó személyt.

Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás

40. § (1) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás az örökbefogadni szándékozó személy és a gyermek, illetve törvényes képviselője egyetértő, kölcsönös kérelmére indul.

 (2)

(3) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezéséről az erre irányuló kérelem beérkezését követő naptól számított két hónapon belül dönt, kivéve, ha az elrendelt kötelező gondozási idő az 1 hónapot meghaladja. Ez utóbbi esetben a gondozási idő lejártát követő harminc napon belül kell a döntést meghozni.

(4) A kijelölt gyámhivatal eljárása során vizsgálja - a Csjt. 47. §-ának (1) bekezdése alapján - az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem benyújtásakor az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek életkora között fennálló különbséget.

(5) Házasságban élő örökbefogadó személyek esetében a fiatalabb házastárs életkorát kell alapul venni.

(6) Amennyiben testvérek örökbefogadására kerül sor, úgy az életkorkülönbség megállapításánál az idősebb gyermek életkorát kell alapul venni.

41. § (1) A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a kijelölt gyámhivatal megvizsgálja:

 a)

a) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát tanúsító jogerős gyámhivatali határozatot,

b) a szülő házastársa, illetve rokon általi örökbefogadás esetén

ba) az örökbefogadni szándékozó személynek a rokoni kapcsolat fennállására vonatkozó nyilatkozatát,

bb) az örökbefogadás előtti tanácsadason való részvételt igazoló iratot,

bc) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

bd) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról.

 (1a)

(1a) A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés b) pont bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(2) A gyermek gondozásba történő kihelyezése előtt a kijelölt gyámhivatal:

 a)

a) az örökbe fogadni szándékozó személynél környezettanulmányt végez, vagy a környezettanulmány elkészítése érdekében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, feltéve, hogy nem áll rendelkezésére a gyermekvédelmi szakszolgálat által egy hónappal nem régebben készített környezettanulmány,

b) beszerzi a háziorvosi, szakorvosi igazolást a gyermek egészségi állapotáról, fejlődését befolyásoló betegségekről, valamint a gyermek családi hátterére vonatkozó dokumentumokat és a 3 évesnél idősebb gyermek esetén a személyiségére vonatkozó szakvéleményt,

c) beszerzi az örökbefogadást közvetítő nem állami szerv közvetítői tevékenységre való jogosultságát igazoló iratot (működési engedélyt).

 (3) Az örökbe fogadni szándékozó személy az örökbefogadás engedélyezése előtt csatolja a jövedelmi viszonyairól szóló igazolást, valamint külföldön történt születés vagy házasságkötés esetén a születési és a házassági anyakönyvi kivonatát.

(4) A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a kijelölt gyámhivatal megvizsgálja:

a) a szülő házastársa általi örökbefogadás esetén - a 45. § (5) bekezdésének a) pontjára tekintettel - az (1) bekezdés bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumokat,

b) rokon általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, amennyiben az örökbefogadandó gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezéséről - a 45. § (5) bekezdésének b) pontja alapján - nem kellett rendelkezni,

c) a gyermeket a szülő hozzájárulásával legalább 1 éve saját háztartásában nevelő örökbefogadni szándékozó személy esetében az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot, az alkalmasságát alátámasztó pszichológiai szakvéleményt, valamint háziorvosi igazolást az egészségi állapotáról.

(5) A gyermek örökbefogadásának engedélyezése előtt a kijelölt gyámhivatal beszerzi:

a) a gyermek 3 hónapnál nem régebben kiállított születési anyakönyvi másolatát,

b) a szülők halotti anyakönyvi másolatát, ha a gyermek szülei nem élnek, és ezen irat a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek ügyiratában nem található meg,

 c) a szülői felügyeletet megszüntető, illetve a szülő cselekvőképességét érintő gondnokság alá helyezéséről szóló jogerős bírói ítéletet,

d) a gyámot kirendelő jogerős gyámhivatali határozatot, ha nem a vér szerinti szülő az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselője,

e) a gondnokot kirendelő jogerős határozatot, ha a vér szerinti szülő cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt áll, vagy cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezték és cselekvőképessége általánosan vagy a szülői felügyelet tekintetében korlátozott,

 f) a háziorvosi vagy szakorvosi igazolást az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotáról, amennyiben ezt az örökbefogadási eljárás során indokoltnak tartja,

 g) belföldön történt születés vagy házasságkötés esetén az örökbe fogadni szándékozó személy születési és házassági anyakönyvi kivonatát.

Meghallgatás

42. § (1) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során köteles meghallgatni:

a) az örökbe fogadni szándékozó személyt,

b) - szükség szerint pszichológus szakértő útján - a korlátozottan cselekvőképes és az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen örökbefogadandó gyermeket,

c) az örökbefogadandó gyermek szülőjét, ha a szülő felügyeleti jogát a bíróság jogerősen nem szüntette meg, vagy ha a gyermeket a kijelölt gyámhivatal nem nyilvánította jogerősen örökbefogadhatónak, továbbá, ha a szülő nem tett, a Csjt. 48. §-ának (3) bekezdésében meghatározott nyilatkozatot,

d) az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét,

e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személy vele együttélő házastársát,

f) a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét, kivéve, ha titkolt terhesség esetén helyt ad a korlátozottan cselekvőképes kiskorú Gyvt. 128. § (1a) bekezdése szerinti kérelmének.

 (2) Ha az (1) bekezdés d) és f) pontja esetén a gyermekvédelmi gyám a törvényes képviselő, nyilatkozatát írásban is előterjesztheti.

 (3) Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadót, az örökbefogadandó korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét, a vér szerinti szülőt és a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét együttesen - tárgyalás keretében - hallgatja meg.

Jegyzőkönyv

43. § (1) A 42. §-ban megjelölt személyek meghallgatásáról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát arról, hogy

- az örökbefogadás joghatásait (Csjt. 51-53. §, Ptk. 617-618. §) ismeri és tudomásul veszi,

- kéri a gyermek gondozásra történő kihelyezését, vagy nyilatkozik a Csjt. 47. § (2) bekezdése szerinti gondozásról,

- kéri-e vér szerinti szülőként történő anyakönyvezését,

- vele szemben nem állnak fenn a Csjt. 47. §-ának (3) bekezdésében meghatározott kizáró okok,

- az örökbefogadás nem jár haszonszerzéssel,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát az örökbe fogadott gyermek - örökbefogadást követő - nevééről és származási helyéről,

c) egyedülálló által történő örökbefogadás esetén a képzelt szülő adatait,

d) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személlyel együttélő házastárs nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadáshoz hozzájárul,

e) a vér szerinti anya nyilatkozatát arról, hogy megnevezi-e az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermeke apját,

f) a gyermek vér szerinti szülőjének nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul gyermekének a Csjt. 48. §-ának (2) bekezdése szerinti gondozásához, vagy arról, hogy gyermekét hozzájárulásával az örökbefogadó legalább egy éve saját háztartásában neveli.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat nem lehet feltételhez kötni.

(3) A Csjt. 48. §-ának (3) bekezdése alapján tett szülői hozzájáruló nyilatkozatot bármely gyámhatóság előtt meg lehet tenni és arról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(4) Ha a szülő a Csjt. 48. §-ának (2)-(3) bekezdésében szabályozott nyilatkozatot tesz, tájékoztatni kell annak jogkövetkezményeiről, valamint a 44. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakról. A tájékoztatást, valamint annak tudomásulvételét a gyámhatóság jegyzőkönyvben rögzíti, amelyet soron kívül meg kell küldeni az illetékes gyámhivatalnak.

Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása

44. § (1) A 6. életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a kijelölt gyámhivatal a szülő a Csjt. 48. §-ának (4) bekezdése szerinti hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását a nyilatkozat napját követő két hónapon belül megtagadhatja. Két hónap elteltével - ha a kijelölt gyámhivatal nem foglal állást - a nyilatkozatot jóváhagyottnak kell tekinteni.

(2) A kijelölt gyámhivatal a szülő hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását az (1) bekezdés esetén akkor tagadhatja meg, ha a gyermek örökbefogadására életkora vagy egyéb körülmény miatt nagy valószínűséggel nem fog sor kerülni. A kijelölt gyámhivatal a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, illetve az országos nyilvántartást vezető szervet.

(3) A gyermeknek a Csjt. 48. §-ának (4) bekezdése szerinti egészségkárosodását az illetékes szakorvosi intézet szakvéleménye alapján lehet megállapítani.

Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása

 **45. § (1)** A kijelölt gyámhivatal a 41. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt iratok, illetve az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek szülőjének - gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata és a gyermekvédelmi gyám - kérelme alapján tizenöt napon belül, hathetesnél fiatalabb gyermek esetén nyolc napon belül dönt a kötelező gondozásba történő kihelyezésről. A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(2) Nyílt örökbefogadás esetén - kivéve a Csjt. 47. §-ának (2) bekezdésében foglalt személyek általi örökbefogadást - a szülő hozzájáruló nyilatkozatának megtételével szünetel a szülő felügyeleti joga. Ennek megállapítását a kijelölt gyámhivatal legkésőbb a gondozásba történő kihelyezésről szóló határozatban állapítja meg, ezzel egyidejűleg a 127. § (4) bekezdése alapján a gyermek részére családbafogadó gyámot rendel.

(3) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése előtt az örökbe fogadni szándékozó személyt nyilvántartó gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata alapján meggyőződik a gyermeknek a - Csjt. 48. § (2) bekezdésében meghatározott kötelező gondozási idő alatti - családba történő beilleszkedéséről.

(4) Amennyiben az örökbefogadási eljárás során olyan új körülmény, tény merül fel, amely kétségesse teszi a korábbi alkalmasságot megalapozó szakvéleményben foglaltakat, a kijelölt gyámhivatal a 39/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján intézkedik az alkalmasság felülvizsgálata iránt.

 (5) Nem kell a kötelező gondozásba történő kihelyezésről határozatban rendelkezni, azonban a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadási eljárás során környezettanulmányt végez vagy szerez be, ha

a) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő házastársak, vagy
b) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő meghallgatása során arról nyilatkozik, hogy a gyermeket a vér szerinti szülő hozzájárulásával már legalább egy éve saját háztartásában gondozza, vagy

c) a nevelésbe vett gyermeket a nevelőszülője (és házastársa) fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik, és ennek tényét a nevelőszülői hálózat működtetője igazolta,

d) a hathetesnél fiatalabb, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket az örökbefogadó legalább egy hónapja saját háztartásában gondozza,

e) a gyámság alatt álló gyermeket családbafogadó gyámja fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik.

(6) Az örökbe fogadni szándékozó személy a hozzá örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek gondozásáról, tartásáról saját költségén köteles gondoskodni, azonban jogosult a gyermek után jogszabály alapján járó családtámogatási ellátások igénybevételére.

(7) Az örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek a kijelölt gyámhivatal kötelező gondozási időre történő kihelyező határozatában megállapított időtartam eredményes eltelte után is az örökbefogadni szándékozó személynél maradhat az örökbefogadási eljárás befejezéséig.

(8) A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekre vonatkozó igazolásokat és szakvéleményeket a gyermekvédelmi szakszolgálat útján szerzi be.

(9) A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozási idő letelte után nyilatkoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az örökbefogadási szándéka fenntartásáról, illetve ismerteti a (4) bekezdés, valamint a 41. § (5) bekezdése szerinti iratok tartalmát.

(10) A kijelölt gyámhivatal a gyermeket ellátó nevelőszülőt vagy gyermekotthont a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényéről és időpontjáról az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak közlése nélkül értesíti.

A határozat tartalma

46. § (1) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza

- a) a gyermek születésének helyét, idejét, örökbefogadás előtti nevét, születési bejegyzésének anyakönyvi folyószámát,
- b) az örökbefogadó szülő(k) személyazonosító adatait,
- c) a gyermek örökbefogadása utáni névviselésével kapcsolatos döntést,
- d) a gyermek származási helyére vonatkozó adatokat,
- e) egyedülállóként történő örökbefogadás esetén a másik szülőként képzelt személy bejegyzéséhez szükséges adatokat,
- f) a vér szerinti szülőként történő bejegyzésre vonatkozó rendelkezést,
- g) a kötelező gondozási idő eredményes leteltének megállapítását [45. § (1) és (5) bek.],
- h) az örökbefogadás joghatásait,
- i) nyílt örökbefogadás esetén a szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítását,
- j) az anyakönyvvezető megkeresését a gyermek újbóli anyakönyvezésének elrendelése érdekében.

(2) A határozatban az örökbefogadó lakóhelyeként azt a helyet is fel kell tüntetni, ahol az örökbefogadó a gyermek születésekor lakott.

(3) A határozat indokolásának tartalmaznia kell a kötelező gondozási idő eredményes leteltére vonatkozó részletes megállapításokat is [45. § (3) bek.].

(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező nem jogerős határozatát kizárólag az örökbefogadó szülővel és - figyelemmel a 40. § (2) bekezdésére - az örökbefogadott gyermek törvényes képviselőjével, továbbá nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel, illetve a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjével közli.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozata jogerőre emelkedését követően közli

- a) határozatát az újbóli anyakönyvezést végző anyakönyvvezetővel,
- b) határozatát az érintett örökbefogadó szülőről és a gyermekről nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálattal,
- c) az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadott gyermek, az örökbefogadó szülők és a gyermek után korábban ellátásra jogosult személy személyazonosító adatait a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

(6) Az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal külön határozatban rendelkezik az örökbefogadáshoz kapcsolódó egyéb kérdésekről, így különösen

- a) a gyermek vagyonának kezeléséről,
-  b) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapításáról, meghatározva a megszűnés napját,
- c) az otthont nyújtó ellátást biztosító intézmény, személy tájékoztatásáról ellátási kötelezettsége megszűnéséről,
- d) az örökbefogadott gyermek gyámságának megszűnéséről,
- e) a gyámi tisztség megszűnésének megállapításáról és szükség esetén a gyám felhívásáról végszámadásának benyújtására,
- f) az illetékes járási hivatal felhívásáról a közgyógyellátási igazolvány visszavonására.

(7) Titkos örökbefogadás esetén a gyermek vér szerinti szüleinek adataira való utalást az (1) és (6) bekezdés szerinti határozatok nem tartalmazhatnak.

47. § (1) Az örökbefogadás hatályát nem érinti, ha az engedélyező határozat az örökbefogadott nagykorúvá válását követően válik jogerőssé.

(2) Ha az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet a kijelölt gyámhivatal nem utasította el, az örökbefogadást a nagykorúság eléérése előtti napon a kijelölt gyámhivatal jogerős határozatának hiányában is engedélyezettnek kell tekinteni, ha

- a) a kérelmet a 41. §-ban előírt mellékletekkel együtt a nagykorúság eléérése előtt legalább két hónappal korábban nyújtották be,
- b) a 42. §-ban meghatározott személyek meghallgatása megtörtént, illetve a 43. § (1) bekezdésében előírt nyilatkozatok rendelkezésre állnak,
- c) a jogerős határozat hiánya az örökbefogadni szándékozók mulasztására nem vezethető vissza,
- d) az örökbefogadásnak a Csjt. 47. §-ának (1)-(2) bekezdése, valamint a 48. §-a alapján nincs akadálya.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását és az örökbefogadás jogkövetkezményeinek beálltát a kijelölt gyámhivatal határozattal állapítja meg.

Az örökbefogadás felbontása

48. § (1) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás felbontása iránti kérelem elbírálása során

- a) meghallgatja a Gvyt. 128. §-ában meghatározott személyen kívül az örökbefogadott gyermek vér szerinti szüleit is,
- b) vizsgálja a Csjt. 56. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételeket,
- c) indokolt esetben gondoskodik a gyermek törvényes képviselőtéről.

(2) Az örökbefogadás felbontása iránti eljárás során készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

- a) az örökbefogadott leszármazottainak születési helyét, idejét és lakóhelyét,
- b) az örökbefogadott és leszármazottai házasságkötésének helyét és idejét,
- c) a felek nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadás felbontásának joghatásait ismerik,
- d) az örökbefogadottnak és leszármazottainak az örökbefogadás utáni családi jogállására és névviselésére vonatkozó adatokat,
- e) azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy az örökbefogadás felbontását kizáró körülmény nem áll fenn [Csjt. 56. § (2) bek.].

(3) Az örökbefogadást felbontó határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell

- a) az örökbefogadást engedélyező kijelölt gyámhivatal megnevezését, a határozat számát és keltét,

b) az örökbefogadottnak az örökbefogadás előtti és utáni nevét, továbbá az örökbefogadottnak, valamint az örökbefogadás felbontásával érintetteknek az örökbefogadás felbontása utáni nevét,

c) az örökbefogadott születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát, házasságkötésének helyét és idejét, az örökbefogadott leszármazottai anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát, továbbá mindazokat az adatokat [(2) bek. a), b), d) pont], amelyek szükségesek az örökbefogadás felbontásával érintettek újbóli anyakönyvezéséhez, illetve az anyakönyvi bejegyzés kiigazításához,

d) az örökbefogadás felbontása iránti kérelem beadásának napját,

e) annak megállapítását, hogy az örökbefogadás kinek a vonatkozásában szűnt meg [Csjt. 58. § (1) bek.],

f) annak a megállapítását, hogy az örökbefogadás felbontásával a vér szerinti szülők szülői felügyeleti joga nem áll vissza [Csjt. 56. § (3) bek.].

 (4) Az örökbefogadás felbontásáról szóló határozatát a kijelölt gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel.

Külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések

 **49. §** (1) A külföldi állampolgárságú örökbefogadni szándékozó személyre - a rokon, illetve a szülő házastársa kivételével - az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályait a 49-51/A. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az örökbefogadásra irányuló kérelmet a külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy - a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterhez (a továbbiakban: miniszter) nyújtja be.

(3) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye külföldön van, az örökbefogadásra irányuló kérelmét a magyar külképviselet konzuli tisztviselőjénél (a továbbiakban: konzuli tisztviselő) is benyújthatja, aki azt diplomáciai futárposta útján továbbítja a miniszternek.

(4) Ha a külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek olyan államban van a szokásos tartózkodási helye, amely állam részese a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmények (a továbbiakban: Hágai Örökbefogadási Egyezmény), örökbefogadás iránti kérelmét a szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a - Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján - kijelölt Központi Hatóságánál vagy meghatalmazott testületénél nyújtja be.

(5) A (4) bekezdés szerinti Központi Hatóság (meghatalmazott testület) az örökbefogadásra irányuló kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott dokumentumokkal (jelentéssel) együtt továbbítja a miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak.

(6) A miniszter tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, illetve a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságot (meghatalmazott testületet) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilvántartásba vételéről.

(7) Abban az esetben, ha az örökbefogadásra irányuló kérelem hiányos, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - hiánypótlásra szólítja fel az örökbe fogadni szándékozó személyt. Az örökbe fogadni szándékozó személy a hiánypótlásnak annak közlésétől számított két hónapon belül tehet eleget.

(8) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy esetén az örökbefogadás előtti eljárásra a 38-39. §-okat kell alkalmazni.

50. § (1) A külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek - feltéve, hogy nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel - a nyilvántartásba vétele iránti kérelemhez csatolnia kell a 6 hónapnál nem régebben kiállított, és amennyiben nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a magyar külképviseleti hatóság által felülhitelesített, hiteles magyarnyelvű fordítással ellátott alábbi iratokat:

a) a lakóhelyén készített helyszíni szemle jegyzőkönyvét,

b) jövedelemigazolást,

c) az alkalmasságát igazoló szakvéleményt,

d) a külföldi állam előzetes elvi engedélyét,

e) a külföldi állampolgárságot igazoló okiratot,

f) nyilatkozatot az örökbefogadási szándék indokairól és az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekről,

g) nyilatkozatot, amelyben hozzájárul, hogy személyazonosító adatai és az f) pont szerinti nyilatkozata bekerüljenek az országos nyilvántartásba,

h) a közvetítő szervezet jogosultságát igazoló okiratot, ha a jelentkezés közvetítő szervezet útján történik.

(2) Amennyiben a kérelem benyújtásától számított 2 éven belül az örökbefogadásra nem került sor, az (1) bekezdésben foglalt eljárást meg kell ismételni. Ha az alkalmasságot igazoló szakvéleménynek és a külföldi állam előzetes elvi engedélyének időbeli hatálya a 2 évet meghaladja, az örökbe fogadni szándékozó személynek csak az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat kell újból benyújtania.

(3) Ha az örökbefogadható gyermekek nyilvántartásában van olyan örökbe fogadható gyermek, akivel a kérelmező várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani, a miniszter az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének figyelembevételével dönt a személyes kapcsolat felvételének lehetőségéről. Több örökbe fogadni szándékozó személy esetén figyelembe kell venni a nyilvántartásba vétel időpontját is.

(4) Ha a személyes kapcsolat felvétele mellett születik döntés, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a 49. § (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt

a) a gyermek személyazonosító adatairól, örökbe fogadhatóvá válásának körülményeiről, szociális, családi és egészségügyi körülményeiről, valamint különleges szükségleteiről;

b) a gyermek gondozási helyéről;

c) hogy a tájékoztatás kézhezvételét követő 30 napon belül nyilatkoznia kell arról, hogy

ca) a gyermeket örökbe kívánja-e fogadni,

cb) a gyermekkel való személyes kapcsolat felvétele céljából várhatóan mikor tartózkodik Magyarországon.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy úgy nyilatkozik, hogy a gyermeket örökbe kívánja fogadni és vele a kapcsolatot fel kívánja venni, erről a miniszter haladéktalanul tájékoztatja az eljárni illetékes kijelölt gyámhivatalt, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolat felvételének megszervezése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(6) A miniszter az (5) bekezdés szerinti esetben haladéktalanul megküldi az illetékes kijelölt gyámhivatalnak, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, a 49. § (5) bekezdésében meghatározott dokumentumokat,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, az (1) bekezdésben meghatározott dokumentumokat, valamint az igazolást arról, hogy a gyermeknek Magyarországon történő örökbefogadását nem kezdeményezték, illetve az örökbefogadásra tett intézkedések nem vezettek eredményre.

(7) A személyes kapcsolatfelvételt követő nyolc napon belül a gyermekvédelmi szakszolgálat döntéshozatal céljából megküldi a kijelölt gyámhivatalnak a gyermekre vonatkozó igazolásokat, szakvéleményeket, továbbá a Csjt. 48. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kötelező gondozásra vonatkozó javaslatát.

51. § (1) A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálattól érkezett iratok és vélemény megérkezését követően tizenöt napon belül

a) meghallgatja a 42. §-ban meghatározott személyeket,

b) megvizsgálja a külföldi örökbefogadás Csjt. 49. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételeinek fennállását,

c) jegyzőkönyvbe foglalja az örökbefogadás jóváhagyása iránti kérelmet, valamint az örökbefogadó személyes joga szerinti örökbefogadási joghatásról való tájékoztatást,

d) a szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának elősegítése érdekében határozattal dönt a gyermeknek az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra történő kihelyezéséről.

(2) A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakkal egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot a kihelyezett gyermek gondozásának, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásának, a gyermek családba való beilleszkedésének figyelemmel kísérése céljából. A gyermekvédelmi szakszolgálat a gondozásba történő kihelyezést követő tizenöt, indokolt esetben harminc napon belül szakvéleményét és az örökbefogadásra vonatkozó javaslatot megküldi a kijelölt gyámhivatalnak.

(4) Az örökbefogadást jóváhagyó határozat rendelkező része tartalmazza a 46. §-ban foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését is.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozatában dönt a gyermek végleges külföldre távozásának jóváhagyásáról. A kijelölt gyámhivatal szükség esetén külön határozatban dönt a gyermek vagyona felhasználásának engedélyezéséről.

 **51/A. § (1)** Ha a külföldi állampolgárságú örökbefogadó magyar állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivaltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

 (2) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

 (3) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

 (4) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

Külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések

52. § (1) A kijelölt gyámhivatal a külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására irányuló kérelem elbírálása előtt - feltéve, hogy az örökbe fogadni kívánt gyermek szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államok valamelyikében van - a gyermek személyes jogának figyelembevételével

a) megvizsgálja az örökbefogadás feltételeit,

b) beszerzi a gyermek állampolgársága szerinti ország illetékes hatóságának (bíróságának) az örökbefogadásra vonatkozó jóváhagyását,

c) megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot az 51. § (3) bekezdésében foglalt szakvélemény elkészítése érdekében.

(2) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. § (1) bekezdésének a)-i) pontjában foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresését a gyermek születésének hazai anyakönyvezése érdekében.

(3) A külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadási ügyében egyebekben az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályai szerint kell eljárni.

☞ (4) Ha a magyar állampolgárságú örökbefogadó külföldi állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivaltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

☞ (5) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

☞ (6) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

☞ (7) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

52/A. § (1) Ha a magyar állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján, annak valamely részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermeket kíván örökbe fogadni, örökbefogadás iránti kérelmét a miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak nyújtja be.

(2) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság elkészíti a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott jelentést és megküldi a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságához vagy meghatalmazott testületéhez. Az eljárásra egyebekben a Hágai Örökbefogadási Egyezményben foglaltak az irányadók.

A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása

52/B. § (1) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbefogadás engedélyezését követően kiadja a Hágai Örökbefogadási Egyezmény 23. Cikkében meghatározott igazolást.

(2) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság annak érdekében, hogy a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más állam megkeresésére tájékoztatást tudjon adni a külföldi állampolgárságú gyermeknek a magyarországi örökbefogadását követő helyzetéről, megkeresi az örökbefogadó állandó lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot. A gyermekvédelmi szakszolgálat jelentést készít az örökbe fogadott gyermek életkörülményeiről, helyzetéről. A jelentés elkészítésére első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével kerül sor.

(3) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, életkörülményeiről való tájékozódás érdekében első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével jelentést kér a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezményben kijelölt Központi Hatóságtól (meghatalmazott testületétől).

(4) Ha a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más államtól érkezik jelentés az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, azt a miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság haladéktalanul továbbítja a Magyarországon lefolytatott örökbefogadási eljárásban részt vett gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

A származás megismerésével kapcsolatos eljárás általános szabályai

53. § (1) A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Csjt. 53/A. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott, a származásával kapcsolatos tényekről.

(2) A tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Csjt. 53/A. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott vér szerinti hozzátartozóinak adatairól.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Csjt. 53/A. § (7) bekezdésében meghatározott egészségügyi adatokról.

(4) A származás megismerésével kapcsolatos eljárás megindítására vonatkozó kérelem személyesen, az örökbefogadott lakóhelye szerinti kijelölt gyámhivatalnál terjeszthető elő. A származás megismerésével kapcsolatban kérhető adatok köréről a gyámhivatal tájékoztatja a kérelmezőt, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Írásbeli megkeresés esetén a gyámhivatal a kérelem személyes előterjesztésének szükségességéről és a kérhető adatok köréről írásban tájékoztatást nyújt.

(5) A gyámhivatal, ha nem állnak rendelkezésre nála a kérelemmel érintett örökbefogadásra vonatkozó adatok, megkeresi az örökbefogadott születési helye szerinti anyakönyvvezetőt az örökbefogadást engedélyező határozat másolatának megküldése érdekében. Ezt követően intézkedik az 53/A-53/C. §-ban meghatározott szervek megkeresése és személyek meghallgatása iránt.

(6) A gyámhivatal a származás megismerésére vonatkozó tájékoztatást személyes meghallgatás keretében adja meg, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Ha az ügyfél számára aránytalan nehézséggel járna a személyes megjelenés, kérelmére a gyámhivatal írásban ad tájékoztatást.

Tájékoztatás az örökbefogadott származásával kapcsolatos tényekről, a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér adatairól és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról

53/A. § Az örökbefogadott származásával kapcsolatos tények megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér meghallgatása nélkül tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy örökbe fogadták-e, él-e a vér szerinti szülője, és a felderíthető adatok szerint van-e testvére, féltestvére. A tájékoztatás megadásához a gyámhivatal szükség esetén megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot és az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt.

53/B. § (1) A vér szerinti szülő, testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatainak megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal - a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér felkutatása érdekében - megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, illetve az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt azzal, hogy a nyilvántartásukban, illetve irataik között van-e adat az örökbefogadott gyermek szülőjére, testvére, féltestvére vonatkozóan. Indokolt esetben több területi gyermekvédelmi szakszolgálat is megkereshető.

(2) A gyámhivatal az 53. § (5) bekezdése és az (1) bekezdés szerint beszerzett adatok alapján

a) megállapítja, hogy a vér szerinti szülő, a testvér vagy féltestvér felkutatása nem járt eredménnyel és erről tájékoztatást nyújt a kérelmezőnek, vagy

b) megkeresi a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér lakóhelyének megismerése céljából.

(3) A vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja

a) a vér szerinti szülőt vagy törvényes képviselőjét, ha a vér szerinti szülő cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes,

b) az örökbefogadott kiskorú örökbefogadó szülőjét vagy más törvényes képviselőjét.

(4) A testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja a testvért, féltestvért. A kiskorú testvér és féltestvér meghallgatásához törvényes képviselőjének előzetes hozzájárulása szükséges. Ennek hiányában nem adható tájékoztatás a kért adatokról.

(5) A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a kért adatokról, feltéve, hogy azt a Csjt. 53/A. § (5) bekezdése nem zárja ki a kért adatok közlését. Ebben az esetben a gyámhivatal elutasítja a tájékoztatás megadását.

53/C. § (1) Ha a vér szerinti szülő egészségügyi adatainak megismerésére irányuló kérelem alapján valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak, a gyámhivatal - a vér szerinti szülő személyének és adatainak tisztázását követően - megkeresi az Országos Egészségbiztosítási Pénztárat a kért adatok közlése iránt.

(2) A gyámhivatal az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól beszerzett adatok alapján - a vér szerinti szülőre vonatkozó természetes személyazonosító adatok közlése nélkül - tájékoztatja a kérelmezőt a vér szerinti szülő egészségügyi adatairól.

(3) A gyámhivatal elutasítja az egészségügyi adatokról való tájékoztatás iránti kérelmet, ha a kérelem alapján nem valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak.

VII. Fejezet

A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek

Az eljárás megindítása

54. § (1) Ha az anyakönyvvezető apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről küld értesítést, az anyát tájékoztatni kell arról, hogy apai elismerő nyilatkozat felvételére a Gyszt. 22. §-a (2) bekezdés b) pontja alapján bármely gyámhivatal illetékes.

(2) Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja le.

(3) Az apai elismerő nyilatkozat felvétele előtt - ha erre nem a gyámhivatal, illetve az anyakönyvvezető megkeresése alapján kerül sor - a gyermek születési anyakönyvi kivonata alapján tisztázni kell a gyermek családi jogállásának kérdését.

(4) A családi jogállás rendezésére irányuló eljárás megindítását a szülő vagy más törvényes képviselő, a gyermeket magáénak elismerni szándékozó férfi, valamint a 14. életévét betöltött gyermek is kérheti.

(5)

Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása

55. § (1) Az anya - gyermeke családi jogállásának rendezése érdekében történő - meghallgatásakor jegyzőkönyvbe kell foglalni mindazokat az adatokat, amelyek a későbbiekben az apaság megállapítása iránti per megindításához, vagy a képzelt személy apaként történő bejegyzéséhez szükségesek.

(2) Az apaként megnevezett férfit a gyámhivatal meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

A teljes hatályú apai elismerés és feltételei

56. § (1) A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően - a fogamzási idő kezdetétől - személyesen lehet megtenni.

(2) Az elismerésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férfi a gyermeket a Csjt. 37. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak szerint teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el. A gyámhivatal jegyzőkönyvbe foglalja továbbá az anya, a 14. évét betöltött gyermek és a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát, valamint a gyermek családi nevére vonatkozó bejelentést.

(3) Az anyát vagy más törvényes képviselőt, a 14. életévét betöltött gyermeket, illetőleg az apaként megnevezett férfit lehetőleg együtt kell meghallgatni.

(4) A gyámhivatal a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételekor vizsgálja az anya családi állapotát és az anya volt férje tekintetében esetleg fennálló apasági vélelmet. A hajadon családi állapot hatósági bizonyítvánnyal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg.

Hozzájárulások pótlása

57. § (1) A cselekvőképességében korlátozott személy elismerő nyilatkozatának érvényességéhez szükséges törvényes képviselői nyilatkozat pótlását [Csjt. 37. § (3) bek.] az elismerő nyilatkozatot tevő férfi vagy a gyermek kérheti.

(2) A nyilatkozat teljes hatályához szükséges

a) anyai hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi, a gyermek és a törvényes képviselő,

b) gyermeki hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi és az anya kérheti.

(3) Ha a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában gátolva van, továbbá, ha az anya, illetőleg a gyermek nem él, vagy nyilatkozatának megtételében tartósan gátolva van, ennek tényét igazolni kell. Azt a tény, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulást nem adja meg, jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal hozzájárulásának megadását a nyilatkozatot tevő férfi, az anya vagy más törvényes képviselő, a gyermek, továbbá a jegyző, a bíróság vagy az anyakönyvvezető kérheti.

58. § (1) Ha a gyermek törvényes képviselője nem biztosított, de az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához a feltételek egyébként fennállnak, a nyilatkozatot felvevő szerv, személy [Csjt. 37. § (5) bek.] eseti gondnok kirendelése iránt megkeresi az illetékes gyámhivatalt.

(2) Ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatot a gyámhivatalnak az 57. §-ban meghatározottak szerint pótolnia kell, vagy ha a méhmagzatnak gondnokot, illetve a gyermeknek gyámot kell rendelni, az iratokat haladéktalanul az illetékes gyámhivatalhoz teszi át.

Intézkedések a gyermek születése előtt

59. § (1) Ha az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik, a szülés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját szakorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Szakorvosi bizonyítványként terhesgondozási könyv is elfogadható, amennyiben tartalmazza a születés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját.

(2) Az anya által megjelölt férfi a gyermek születése előtt nyilatkozattételre csak akkor idézhető meg, ha az anya az (1) bekezdésben meghatározott igazolást bemutatta.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt igazolást akkor is be kell mutatni, ha a születendő gyermeket a nyilatkozatot tevő férfi önként kívánja elismerni.

(4) Ha a születendő gyermek anyja korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen, a gyámhivatal a méhmagzat részére - az elismerés teljes hatályához szükséges hozzájáruló nyilatkozat megtételére - gondnokot rendel (Ptk. 10. §). A gondnok rendelés akkor is szükséges, ha az anya a gyermek születése idején előreláthatóan már nagykorú lesz.

A képzelt apa adatainak megállapítása

60. § A gyámhivatal a születési anyakönyvbe apa adatai nélkül bejegyzett gyermek részére képzelt személyt állapít meg apaként

a) a gyermek harmadik életévének betöltéséig az anya kérelmére bármikor,

b) a gyermek harmadik életévének betöltése után hivatalból,

feltéve, hogy az apaság megállapítása iránt nincs per folyamatban, illetve nincs eljárás folyamatban a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt.

61. § (1) Az anya meghallgatásakor, illetőleg kérelméről a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel és lehetőleg vele egyetértésben állapítja meg a képzelt személy

a) családi és utónevét,

b) születési helyét és évét, hónapját, napját, (a továbbiakban: születési helyét és idejét),

c) lakóhelyét.

(2) Ha az anya nem hallgatható meg - ismeretlen helyen tartózkodik vagy meghallgatása céljából a szabályszerű idézésre nem jelenik meg - a gyámhivatal belátása szerint állapítja meg a szükséges adatokat.

(3) A képzelt apa családi nevének meghatározásánál a gyámhivatal a Csjt. 41. §-ának (2)-(3) bekezdése alapján jár el.

(4) Nem állapítható meg családi névként annak a férfinak a neve, akinek az apasága megállapítása iránt per volt folyamatban és a keresetet a bíróság jogerős ítéletével elutasította.

Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselővel és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás

62. § (1) Ha a gyámhivatal az anyakönyvvezetőtől vagy más szervtől, személytől ismeretlen szülőktől származó gyermekről értesül, a gyermek törvényes képviselővel és anyakönyveztetésével kapcsolatos eljárást hivatalból folytatja le.

(2)

(3) Az ismeretlen szülőktől származó gyermek részére a gyámhivatal soron kívül gyámot rendel és - a Csjt. 41. §-ának (1) bekezdésében meghatározott intézkedések során - megállapítja mindazokat az adatokat, amelyekre a gyermek születésének anyakönyvezéséhez szükség van.

63. § (1) A gyermek születésének anyakönyvi bejegyzéséhez a gyámhivatal megállapítja

a) a gyermek születési helyét és idejét, valamint családi és utónevét,

b) képzelt szülőként a 60. § rendelkezése alapján az apa és anya családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét.

(2) A gyermek születési helye a szülés helye vagy a gyermek megtalálásának helye lehet.

(3) Ha a gyermek életkora bizonytalan, a feltételezhető születési időt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján kell megállapítani.

(4) Az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat a gyámhivatal a gyermek gyámjával egyetértésben állapítja meg úgy, hogy az más jogos érdekét ne sértse. A gyermek megtalálásának körülményeire utalni nem lehet. A gyermekre sérelmes családi és utónev nem állapítható meg.

(5) Amennyiben a gyermek valódi adatai, valamint a vér szerinti szülők adatai utóbb ismertté válnak, a gyámhivatal kezdeményezi a gyermek születésének újbóli anyakönyvezését.

Intézkedések a családi jogállás rendezésére irányuló pereknél

64. § (1) A családi jogállás rendezése iránti per megindításához a gyámhivatal a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gondnokot rendel ki. Az eseti gondnok kirendelését a szülő, a gyám és a 14. életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhivatal hivatalból is dönthet.

(2) A családi jogállás megállapítására irányuló per megindítására - ha a gyermek gyámság alatt áll, a gyámhivatal előzetes hozzájárulásával - a gyám is jogosult.

(3) A Csjt. 44. §-ának (2) bekezdése szerinti eljárás során igazolni kell azt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában tartósan gátolva van. Ha a törvényes képviselő a perindításhoz nem járul hozzá, ezt a tényt jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal annak eldöntésénél, hogy a családi jogállás megállapítására irányuló per megindításához a hozzájárulást megadja-e, azt vizsgálja, hogy a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a gyermek vagy gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.

Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása

64/A. § (1) A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya a Gyvt. 128. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - abból a célból, hogy a gyermek részére kiállított iratok ne az ő lakóhelyére kerüljenek kézbesítésre - kérelmezheti a gyámhivatalnál születendő gyermeke lakóhelyének az övétől eltérő megállapítását.

(2) A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképés kiskorú válsághelyzetben lévő várandós anya a törvényes képviselőjével együtt jogosult a kérelem előterjesztésére. A korlátozottan cselekvőképés kiskorú anya a kérelmét törvényes képviselője nélkül is előterjesztheti, ha a törvényes képviselő eljárásban történő részvétele az ő vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné.

(3) A gyámhivatal tájékoztatást ad a válsághelyzetben lévő várandós anya számára az őt, illetve a születendő gyermeket megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, azok elérhetőségéről, a gyermek családi jogállása rendezésére irányuló eljárásról és az örökbefogadási eljárásról.

(4) A gyámhivatal a születendő gyermek lakóhelyeként a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapítja meg.

(5) A gyámhivatal soron kívül, egyszerűsített határozatot hoz, amely tartalmazza

a) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítását,

b) a válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatását arról, hogy

ba) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítására csak akkor kerül sor, ha a gyámhivatali határozatot átadja a gyermek születésekor az egészségügyi intézménynek, ellenkező esetben a gyermek lakóhelyét az ő lakóhelyével egyezően állapítják meg,

bb) a gyermek számára kiállított iratok a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatához érkeznek meg, és azok a születendő gyermek törvényes képviselőjének adhatók ki,

c) az anya által felkeresni kívánt egészségügyi intézmény felhívását, hogy az anya kérelmére a határozatot az élveszületési lappal együtt küldje meg az anyakönyvvezetőnek,

d) a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresését, hogy a gyermek számára kiállított iratokat őrizze meg és a gyámhivatal rendelkezése szerint adja ki a törvényes képviselőnek,

e) a határozat időbeni hatályának megállapítását.

(6) A születendő gyermek lakóhelyét megállapító gyámhivatali határozat a jogerőre emelkedéstől számított kilenc hónapig hatályos.

(7) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.

64/B. § (1) A szülői felügyeletet gyakorló szülő, a gyám vagy az örökbe fogadó szülő kérheti a gyámhivataltól a gyermek iratainak kiadását.

(2) A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy gyám kérelmére felhívja a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a gyermek iratainak kiadására, rendelkezik annak módjáról és határozatban megállapítja a gyermek lakóhelyét a törvényes képviselő lakóhelyével megegyezően.

(3) Az örökbefogadási ügyben eljáró gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére dönt a gyermek iratainak az örökbe fogadni szándékozó személy részére történő kiadásáról.

(4) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.

NEGYEDIK RÉSZ

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

VIII. Fejezet

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

65. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (a továbbiakban: rendszeres kedvezmény) megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványt a megfelelő igazolásokkal együtt,

b) a gyermek elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést, továbbá a 18. § (2) bekezdésében meghatározott jegyzőkönyvet,

c)-d)

e) a Gyvt. 20. §-ának (3) bekezdésében szabályozott esetben az oktatási intézmény igazolását a nappali oktatás munkarendje szerint fennálló tanulói vagy hallgatói jogviszonyról,

f) a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó igazolását arról, hogy a Gyvt. 19. § (1a) bekezdés *b)* pontjában foglalt ellátások valamelyikében részesül.

(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátás iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú kérelmező a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy a kormányablaknál terjesztheti elő.

(2) Amennyiben a rendszeres kedvezményre vonatkozó igényt nem formanyomtatványon nyújtják be, úgy a kérelem benyújtása napjának az írásbeli kérelem benyújtásának igazolt napját kell tekinteni, feltéve, hogy a formanyomtatványon történő utólagos bejelentés megtörténik.

(3) A rendszeres kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

(4) Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője vitatja a nyilatkozat

a) ingatlanra vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az ingatlan forgalmi értékének megállapítása érdekében megkeresi az állami adóhatóság ingatlan fekvése szerint illetékes megyei (fővárosi) adóigazgatóságát,

b) járműre vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az értéket a jármű forgalmi adóval csökkentett belföldi fogyasztói árának és használati mértékének figyelembevételével állapítja meg.

(6) A vagyoni helyzet vizsgálata során nem tekinthető hasznosítható ingatlannak különösen a forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és - kivéve, ha a haszonélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó - a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan.

(7) A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dologon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni. A meghatározott időre szóló vagyoni értékű jog értékének meghatározására az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ának (2) bekezdése az irányadó.

(8) Ha a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 131. §-ának (4) bekezdésében foglalt jogkörében a jövedelmet vélelmezi, a havi egy főre jutó vélelmezett jövedelem nem haladhatja meg a gyermeket gondozó család által lakott lakás és a tulajdonában álló vagyontárgyak egy főre jutó együttes havi fenntartási költségének kétszeresét.

(9) A (8) bekezdés szerinti fenntartási költségnek minősülnek a közüzemi díjak, a lakbér, a közös költség, a telefondíj, a kötelező és önkéntes biztosítás díjai, az adó- és adójellegű befizetések, valamint a hiteltörlesztés és a lízingdíj.

65/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 3. számú melléklet *A)* lapja „II. Jövedelmi adatok” 4-6. pontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a jegyző az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 65. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti adatot, a jegyző az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet,

c)

65/B. § A települési önkormányzat jegyzője az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 106. § (1) bekezdése szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján meggyőződik

a) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés *a)* pontja *aa)* alpontjában szabályozott egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság tényéről,

b) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés *a)* pontja *ab)* alpontjában szabályozott esetben a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékosságának tényéről.

65/C. § A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a települési önkormányzat jegyzője

a) ha nem áll rendelkezésre, beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát,

b) a Csjt. 61. §-ában foglaltak alapján megvizsgálja a kérelmező tartási kötelezettségét.

66. § (1) A Gyvt. 19. § (4) bekezdésének alkalmazásánál figyelembe kell venni a támogatást kérő szülővel közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbefogadott gyermeket, valamint a házastárs és az élettárs gyermekeit.

(2) A támogatást kérővel közös háztartásban élő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki

a) átmenetileg tartózkodik a háztartáson kívül, így különösen diákotthonban, kollégiumban, kórházban, hetes otthonban,

b) 30 napot meg nem haladóan átmeneti gondozásban részesül.

(3) A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek - kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles - a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni [Csjt. 104. § (1) bek.].

66/A. § (1) A rendszeres kedvezményre való jogosultságot megállapító határozatban tájékoztatni kell a szülőt, családbafogadó gyámot az óvodáztatási támogatás igénylésének lehetőségéről, feltételeiről és módjáról, ha a kedvezményt olyan gyermek részére állapították meg, aki két évesnél idősebb, de a tárgyévben az ötödik életévét nem tölti be.

(2) A rendszeres kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor - erre irányuló kérelem esetén - a határozat egy példányát meg kell küldeni a kérelemben megjelölt, a gyermek étkeztetését biztosító intézmény számára.

(2a) Az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő, a rendszeres kedvezményről hozott döntésnek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja - a 67/A. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel - a kérelem benyújtásának napja.

(4) A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátást is - ismételt megállapításához a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak új kérelmet kell előterjesztenie.

(5) A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátást is - ismételt megállapítása iránti kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző három hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól kell megállapítani.

(6) Lakcímváltozás esetén a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak a kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül megküldi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek. A rendszeres kedvezményhez kapcsolódó, a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátást és a Gyvt. 20/A. §-a szerinti természetbeni támogatást - a feltételek fennállása esetén - az új lakcím szerint illetékes jegyző nyújtja. Az új lakcím szerint illetékes jegyző a pénzbeli ellátást a lakcímváltozást követő hónap első napjától folyósítja.

67. § (1) Ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság felülvizsgálatára [Gyvt. 20. § (3) bek.] a korábbi jogosultság időtartamának megszűnését megelőző három hónapban kerül sor, és a felülvizsgálat eredményeként a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre való jogosultság feltételei továbbra is fennállnak, a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultságát - a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a felülvizsgálattal egyidejűleg a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól ismételtelen meg kell állapítani.

(2) A rendszeres kedvezményre való jogosultság megszüntetése esetén a jogosultság - a (3) bekezdés, a 67/A. § (1) bekezdés b) pontja és a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napján szűnik meg.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultságot - a törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult erre irányuló kérelme esetén - a kérelemben megjelölt időpontban, de legkésőbb a kérelem benyújtása hónapjának utolsó napjával kell megszüntetni.

67/A. § (1) Ha a települési önkormányzat jegyzője kérelemre vagy - a gyámhivatal 130. § (4) bekezdése szerinti intézkedése, illetve egyéb hivatalos úton rendelkezésére álló gyámrendelő határozat alapján - hivatalból indult eljárása során megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre jogosult gyermek részére

a) családbafogadó gyámot rendeltek,

aa) haladéktalanul felülvizsgálja a rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

ab) az aa) alpont szerinti felülvizsgálattal egyidejűleg - ha családbafogadó gyámként hozzátartozó került kirendelésre - megvizsgálja a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátásra való jogosultság feltételeinek fennállását,

b) nem családbafogadó gyámot rendeltek, az eljárás megindításától számított nyolc napon belül - a határozat meghozatalának napjával - megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a hivatalból induló felülvizsgálati eljárás esetén a gyámhivatal 130. § (4) bekezdés a) pontja szerint megküldött gyámrendelésről szóló határozatának megérkezésétől, vagy a gyámrendelés tényéről történő tudomásszerzésétől számított 5 napon belül megküldi a családbafogadó gyámként kirendelt személynek a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványt azzal a felhívással, hogy azt a kézhezvételtől számított 15 napon belül küldje vissza számára.

(3) Ha a családbafogadó gyám a (2) bekezdés szerinti felhívásnak nem tesz eleget, a települési önkormányzat jegyzője a felülvizsgálati eljárás eredményeként megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot. A felhívásban erre a jogkövetkezményre a családbafogadó gyámot figyelmeztetni kell.

(4) A települési önkormányzat jegyzője a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátást

a) kérelemre indult eljárás esetén a kérelem benyújtásának napjától,

b) hivatalból indult eljárás esetén a gyámhivatal gyámrendelésről szóló határozatának a jegyzőhöz való megérkezésének vagy a gyámrendelés tényéről történő hivatalos tudomásszerzésének napjától állapítja meg.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás feltételei fennállnak,

a) a (4) bekezdés szerinti időpontot megelőző nappal megszünteti a korábban megállapított rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

b) a (4) bekezdés szerinti időponttól kezdődően egy év időtartamra ismételten megállapítja a rendszeres kedvezményre és ahhoz kapcsolódóan a pénzbeli ellátásra való jogosultságot.

Természetbeni támogatás

68. § (1) A Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatás (a továbbiakban: támogatás) nyújtásáról nem kell döntést hozni.

(2) A jegyző a 4. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 7-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 7-éig

értesíti a Magyar Államkincstár területi szervét (a továbbiakban: Igazgatóság) a Gyvt. 20/A. §-a alapján megállapított támogatás összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár az összesített adatok alapján

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 15-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 15-éig

rendelkezik a 4. számú melléklet szerint igényelt támogatási összegnek az Erzsébet Utalványforgalmazó és Gazdasági Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Erzsébet Utalványforgalmazó Kft.) részére történő átutalásáról, és ezzel egyidejűleg az adatokat - tájékoztatás céljából - megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a miniszter által vezetett minisztériumnak (a továbbiakban: Minisztérium).

(4) Az Igazgatóság a (2) bekezdés szerinti adatokat - településsoros bontásban -, a (3) bekezdésben meghatározott határidőig továbbítja az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. részére az Erzsébet-utalványok előállítása érdekében.

(5)-(6)

(7) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft.

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 24-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 24-éig

eljuttatja a települési önkormányzatok részére az Erzsébet-utalványokat.

(8) Az Erzsébet-utalvány jogosultak részére történő haladéktalan kézbesítéséről - igazolható módon - a jegyző postai úton, személyes átadás vagy hatósági kézbesítő útján gondoskodik.

(9) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft., illetve a települési önkormányzat az Erzsébet-utalvány jogosultak részére történő közvetlen kézbesítéséről harmadik féllel kötött megállapodás alapján is gondoskodhat.

(10) A jegyző

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév szeptember 7-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév december 7-éig

pótigényt nyújthat be azzal, hogy pótigény különösen azon jogosult tekintetében nyújtható be, akinek a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdésében meghatározott időpontban fennálló jogosultságát jogerősen a (2) bekezdés szerinti időpontot követően állapították meg, illetve akinek tekintetében a természetbeni támogatás nyújtására a jegyző a (2) bekezdés szerinti időpontot követően vált illetékessé.

(11) A pótigény benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása az igénylés tekintetében jogvesztő azzal, hogy ez a jegyzőnek a természetbeni támogatás nyújtására előírt kötelezettségét nem érinti.

(12) A pótigény teljesítésére irányadó határidők a (3)-(7) bekezdésben meghatározott hónapot követő hónap azonos napján járnak le.

(13) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. az Erzsébet-utalványt térítésmentesen - az utalvány ellenértékének a Magyar Államkincstár részére történő visszatérítése mellett - visszaváltja, ha az utalványt nem lehet kézbesíteni, mert

a) a jogosultságot a kézbesítést megelőzően - a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti időpontra visszamenőlegesen - meg kellett szüntetni,

b) a jegyző illetékessége az igénylést követően megszűnt, vagy

c) a jogosult az Erzsébet-utalványt annak a települési önkormányzathoz történő megérkezését vagy - a (9) bekezdés szerinti megállapodás alapján közvetlenül kézbesített utalvány esetében - a kézbesítés megkísérlését követő két hónapon belül nem vette át.

(14) A jegyző a (13) bekezdés szerint visszaváltással érintett Erzsébet-utalványt - ideértve a (9) bekezdés szerinti megállapodás alapján megkísérelt közvetlen kézbesítés megghiúsulását követően a települési önkormányzatnál letétbe helyezett utalványt is -

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás esetén tárgyév december 10-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás esetén tárgyév követő év március 15-éig

az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. részére - igazolható módon - eljuttatja és erről írásban visszaváltási adatközlést teljesít.

(15) A visszaváltási adatközlés keretében a jegyző megjelöli az Erzsébet-utalványok tömb szerinti darabszámát, és az érintett tömb(ök) sorszámát. A visszaváltott utalványok ellenértékéről a jegyző az Igazgatóságot a visszaváltási adatközlés teljesítésével egyidejűleg elektronikus úton is tájékoztatja.

(16) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. a (13) bekezdés szerint átvett Erzsébet-utalványok ellenértékét a Magyar Államkincstár részére

a) a (14) bekezdés a) pontja szerinti esetben tárgyév december 20-áig,

b) a (14) bekezdés b) pontja szerinti esetben a tárgyévet követő év március 31-éig

visszatéríti.

(17) A Magyar Államkincstár a (16) bekezdés szerinti határidők lejártát követő 10 munkanapon belül tájékoztatja a Minisztériumot a visszaváltott utalványok ellenértékéről.

Pénzbeli ellátás

68/A. §

68/B. § (1)-(2)

(3) A tárgyhónapra esedékes pénzbeli ellátás összegét a települési önkormányzat jegyzője a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig utólag folyósítja.

(4)

(5) A pénzbeli ellátás ismételt megállapítása során az ugyanezen jogcímen korábban folyósított támogatás, ellátás összegét jövedelemként nem lehet figyelembe venni.

68/C. §

68/D. § (1) A települési önkormányzat jegyzője az 5. számú melléklet szerinti adatlapon minden hónap 10-éig értesíti az Igazgatóságot a pénzbeli ellátás összegéről, valamint az e jogcím alapján igényelhető előleg összegéről. A tárgyév december hónapjában előleg nem igényelhető.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik az 5. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(3) A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a Minisztériumnak.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint igényelt pénzbeli ellátással az államháztartásról szóló törvényben foglaltak szerint kell elszámolni.

68/E. § (1) A Gyvt. 20/B. §-a (4) bekezdésében meghatározott pótlék folyósításáról nem kell döntést hozni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a 6. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév augusztus hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév augusztus 10-éig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 10-éig értesíti az Igazgatóságot a Gyvt. 20/B. §-a (5) bekezdése alapján megállapított pótlék összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik a 6. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4) A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a Minisztériumnak.

(5)

Óvodáztatási támogatás

68/F. § (1) A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 20/C. §-ában meghatározott feltételek fennállása esetén a Gyvt. 20/A. §-a szerinti támogatás mellett óvodáztatási támogatást folyósít.

(2) Az óvodáztatási támogatást ugyanazon gyermek után csak az egyik szülő vagy a gyermek részére kirendelt családbafogadó gyám igényelheti.

(3) Az óvodáztatási támogatás iránti 11. számú melléklet szerinti kérelmet a szülő, a családbafogadó gyám a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy a kormányablaknál terjesztheti elő.

(3a) Az óvodáztatási támogatás iránti kérelemhez, ha azt a családbafogadó gyám igényeli, csatolni kell a gyámrendelés tárgyában hozott gyámhatósági döntést.

(4) Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a beérkezését követő 21 napon belül kell elbírálni.

(5) Lakcímváltozás esetén az óvodáztatási támogatásra jogosult személy kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül átteszi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek.

68/G. § (1) Az első alkalommal pénzben nyújtandó óvodáztatási támogatásra való jogosultság [Gyvt. 20/C. § (4) bek.] megállapításához a jegyző beszerzi a 14. számú melléklet szerinti óvodai igazolást. A jegyző az óvodai igazolás kiállítása iránti megkeresésében tájékoztatja az óvodát az óvodáztatási támogatás iránti kérelem benyújtásának napjáról.

(2) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása szempontjából rendszeres óvodába járásnak minősül, ha

a) a gyermek az óvodai nyitvatartási napokon naponta legalább hat órát az óvodában tartózkodik, és

b) a szülő, a családbafogadó gyám által a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (2) bekezdésének a) pontja szerint igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen nem haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapokban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

(3)

(4) A gyermek Gyvt. 67/A. §-a szerinti halmozottan hátrányos helyzetének

a) az első alkalommal folyósított óvodáztatási támogatás esetén a kérelem benyújtásának időpontjában,

b) a további óvodáztatási támogatás esetén a tárgyév június hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév május 5-én, a tárgyév december hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév november 5-én kell fennállnia.

(5) A települési önkormányzat jegyzője határozatában megállapítja a Gyvt. 20/C. §-a szerinti óvodáztatási támogatásra való jogosultságot, egyidejűleg rendelkezik a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése szerinti első alkalommal járó támogatás folyósításáról.

68/H. § (1) Ha az első alkalommal járó óvodáztatási támogatást a Gyvt. 20/C. § (9) bekezdése alapján természetben kell nyújtani, a települési önkormányzat jegyzője a 68/G. § szerint jár el, azzal, hogy az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot megállapító határozatának meghozatalával egyidejűleg intézkedik az első alkalommal járó óvodáztatási támogatásnak a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belüli természetben történő nyújtásáról.

(2)-(3)

(4) A települési önkormányzat jegyzője az első alkalommal természetben nyújtandó óvodáztatási támogatást a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével biztosítja.

(5) A természetben nyújtott óvodáztatási támogatás célja a gyermek rendszeres óvodába járásának segítése, formája különösen utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag biztosítása.

68/I. § (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot megállapító határozatban [68/G. § (5) bek., 68/H. § (1) bek.] tájékoztatni kell a szülőt, a családbafogadó gyámot a további óvodáztatási támogatás [Gyvt. 20/C. § (5) bek.] folyósításának időpontjairól és feltételeiről.

(2) A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot megállapító határozata [68/G. § (5) bek., 68/H. § (1) bek.] egy példányát megküldi az óvodának, egyidejűleg felhívja az óvodát, hogy

a) a gyermek óvodai nevelésben való részvételének időtartama alatt minden év május 8-ig, valamint november 8-ig küldje meg számára a gyermek rendszeres óvodába járásáról szóló 14. számú melléklet szerinti igazolást, azzal, hogy az igazolásnak az előző igazolásban szereplő időszak utolsó napját követő naptól a tárgyév május 5., illetve november 5. napjáig terjedő időszakra kell vonatkoznia, és

b) haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül küldjön értesítést, ha a gyermek óvodát vált vagy óvodai nevelésben való részvétele megszűnt.

68/J. § (1) A további óvodáztatási támogatás [Gyvt. 20/C. § (5) bek.] igénylése iránt nem kell külön kérelmet előterjeszteni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a további óvodáztatási támogatás folyósítását megelőzően

a) beszerzi az óvoda 68/I. § (2) bekezdés a) pontja szerinti igazolását, ha az óvoda a 68/I. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségének nem tett eleget,

b) megvizsgálja, hogy

ba) a gyermek halmozottan hátrányos helyzete a 68/G. § (4) bekezdés b) pontja szerinti időpontban fennáll-e, és

bb) a gyermek rendszeres óvodába járása a 68/G. § (2) bekezdésben foglaltak szerint megvalósul-e.

(3) Ha a gyermek óvodát vált, a települési önkormányzat jegyzője minden érintett óvodától beszerzi a 68/I. § (2) bekezdés a) pontja szerinti igazolást.

(4) Ha a (2) bekezdés b) pontja szerinti vizsgálat során a települési önkormányzat jegyzője azt állapítja meg, hogy az óvodáztatási támogatás jogosultsági feltételei

a) fennállnak, a döntést az ügyiratra feljegyzi,

b) nem állnak fenn, dönt az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megszüntetéséről.

(5) Ha az óvodáztatási támogatás megszüntetését követően ismételt kérelmet nyújtanak be a támogatás iránt, akkor a rendszeres óvodába járás megvalósulását a megszüntetés és a kérelem ismételt előterjesztése közötti, de legalább két hónapot magában foglaló időszakban kell vizsgálni.

68/K. § (1) A Gyvt. 20/C. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott támogatás kifizetéséhez a települési önkormányzatot előleg illeti meg.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 12. számú melléklet szerinti adatlapon, a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 13. számú melléklet szerinti adatlapon,

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév május 13-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév november 13-ig értesíti az Igazgatóságot az igényelt előleg összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített előlegigényléseket

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév május 20-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév november 20-ig megynként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére. A helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium az összesített adatokat öt napon belül megküldi a Minisztériumnak, valamint az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak.

(4) A helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév május 22-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév november 22-ig rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 12. és 13. számú melléklet szerint igényelt előlegnek a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(5) A települési önkormányzat jegyzője

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás kifizetése iránt a tárgyév június 5-éig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás kifizetése iránt a tárgyév december 5-éig intézkedik.

68/L. § (1) A települési önkormányzat jegyzője a 68/K. § alapján igényelt előleggel

a) a tárgyév június 5-ig kifizetett óvodáztatási támogatás esetében a tárgyév június 13-ig,

b) a tárgyév december 5-ig kifizetett óvodáztatási támogatás esetében a tárgyév december 13-ig

a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 12. számú melléklet szerinti adatlapon, a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 13. számú melléklet szerinti adatlapon elszámol és az adatlapok megküldésével értesíti az Igazgatóságot a kifizetett támogatás összegéről, valamint az igényelt többlettámogatás vagy visszafizetés összegéről.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat

a) a tárgyév június 5-ig kifizetett óvodáztatási támogatás esetében a tárgyév június 20-ig,
b) a tárgyév december 5-ig kifizetett óvodáztatási támogatás esetében a tárgyév december 20-ig
megyéenként, önkormányzatokénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére. A helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium az összesített adatokat öt napon belül megküldi a Minisztériumnak, valamint az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak.

(3) Ha a tárgyhónapban kifizetett óvodáztatási támogatás összege meghaladja a 68/K. § alapján igényelt előleg összegét, a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium

a) a tárgyév június 5-ig kifizetett óvodáztatási támogatás esetében a tárgyév június 22-ig,
b) a tárgyév december 5-ig kifizetett óvodáztatási támogatás esetében a tárgyév december 22-ig
rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 12. és 13. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4) Ha a tárgyhónapban kifizetett óvodáztatási támogatás összege alacsonyabb, mint a 68/K. § alapján igényelt előleg összege, a települési önkormányzat a különbözetet az államháztartásról szóló törvényben foglaltak szerint köteles visszafizetni a központi költségvetés felé.

IX. Fejezet

A gyermektartásdíj megelőlegezése

69. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul.

(2) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdése alapján történő gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

(3) A kérelemben

a) nyilatkozni kell, hogy nem áll fenn a Gyvt. 22. §-ának (5)-(6) bekezdése szerinti kizáró ok,
b) meg kell jelölni azokat az okokat, tényeket, amelyek a kérelmet megalapozzák.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

a) a 7. számú melléklet szerinti nyilatkozatot a megfelelő igazolásokkal,
b) a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,
c) a Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglaltak szerinti megelőlegezés iránti kérelem esetén a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,
d) a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazoló, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalkozási jegyzőkönyvet, vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot.

(5) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglalt továbbfolyósítás esetén az erre vonatkozó kérelmet a gyermektartásdíj megelőlegezésének lejártát megelőzően kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a (4) bekezdés c) pontja szerinti igazolást. Az igazolás hiányában a 69/A. § b) pontja alkalmazandó.

(6) A Gyvt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személynek a kérelem benyújtásakor igazolnia kell magyarországi lakcímét a lakcíméről szóló hatósági igazolvánnyal. Ha a kérelmező lakcímét nem igazolja, a gyámhivatal a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet megkeresi az adatszolgáltatás érdekében.

69/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 7. számú melléklet B) pontjának 4., 5. és 6. alpontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a gyámhivatal az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 69. § (4) bekezdés c) pontja szerinti adatot, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet.

70. § (1) A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti - a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi - behajthatatlanságáról.

(2) A gyermektartásdíj megelőlegezésére - az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és

a) a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, vagy a végrehajtás szünetel,

b) a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át nem haladta meg.

(3)

(4) A jogosult a feltételek teljesülése esetén legfeljebb további 3 évre kérheti

a) a korábbi jogosultság fennállása alatt a megelőlegezett gyermektartásdíj megszakítás nélküli továbbfolyósítását,

b) a korábbi jogosultság megszűnését követően a gyermektartásdíj megelőlegezésének ismételt elrendelését.

(5) Ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, a jogosultnak közokirattal kell igazolnia, hogy a gyermektartásdíj behajtását és igényének érvényesítését kezdeményezte.

(6) Ha a jövedelemszámításnál nem forintban megszerzett jövedelmet is figyelembe kell venni, az átszámítás a kérelem benyújtásának napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.

71. § (1) A gyámhivatal szükség esetén megkeresi a bíróságot, illetve az önálló bírósági végrehajtót a kérelmező által megindított végrehajtási eljárás eredményének közlése végett.

(2) Amennyiben a tényállás tisztázása indokolja, a gyámhivatal megkeresi a munkáltatót a letiltással kapcsolatos adatok közlésére.

72. § A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében [8. § (5) bek.] felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre. A kötelezettet figyelmeztetni kell a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdésében foglalt következményekre.

73. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezéséről, továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

- a) a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét,
- b) a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartamát, megjelölve a jogosultság kezdő és várható befejező időpontját, azzal, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama legfeljebb 36 hónap lehet,
- c) tájékoztatást a 74. § (1) bekezdésében foglaltakról,
- d) - a megelőlegezett gyermektartásdíj továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat kivételével - tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy kérelemre a megelőlegezés ismételten elrendelhető, illetve a Gyvt. 22. § (7) bekezdése és a Gyvt. 24. § (1) bekezdése alapján tovább folyósítható,
- e) tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az érintettek kötelesek haladéktalanul jelezni a gyámhivatalnak, ha
- ea) tudomást szereznek a kötelezett jövedelméről, vagyonáról, valamint a gyermektartásdíj-fizetés feltételeinek megszűnéséről,
- eb) a kérelmezőnek a Gyvt. 22. §-ának (1) bekezdésében meghatározott körülményeiben változás állt be,
- ec) a kötelezett rendszeres jövedelmére, valamint egyéb vagyonára a végrehajtás eredménnyel járt,
- ed) a kötelezett a kérelmező részére közvetlenül fizet tartásdíjat,
- ef) a gyermek nagykorúvá vált és a nappali oktatás munkarendje szerint középfokú tanulmányokat nem folytat, illetve, ha ezen tanulmányok folytatása miatt került sor a gyermektartásdíj továbbfolyósítására vagy megállapítására, és a fiatal felnőtt a tanulmányait abbahagyta,
- eg) a Gyvt. 22. §-ának (6) bekezdése alapján történt a megelőlegezés, és a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összege meghaladja a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át,
- f) - szükség esetén - a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
- g) rendelkezést a megelőlegezett gyermektartásdíjnak a kérelem benyújtása napjától a határozat meghozatala napjáig terjedő időszakra vonatkozó egyösszegű kifizetéséről vagy a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről,

 h) tájékoztatást a gyámhivatalnak a megelőlegezett gyermektartásdíj kötelezett által meg nem térített összegét érintő méltányossági jogköréről.

(2) A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészszéggel, a kötelezett lakcíme szerint illetékes jegyzővel, mint adóhatósággal (a továbbiakban: adóhatóság), valamint a megelőlegezett gyermektartásdíjat folyósító fővárosi és megyei kormányhivatallal (a 73-76. § alkalmazásában a továbbiakban: folyósító szerv).

(3) A Gyvt. 24. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján történő felfüggesztés esetén a gyámhivatal harminc napon belül megindítja a felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének feltételei fennállnak-e. Amennyiben a megelőlegezés feltételei nem állnak fenn, úgy a megelőlegezést meg kell szüntetni.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt felülvizsgálat eredményeként a megelőlegezett gyermektartásdíjat tovább kell folyósítani, úgy a továbbfolyósítással egyidejűleg a gyámhivatal rendelkezik a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről.

(5) Amennyiben a bíróság a megelőlegezés időtartama alatt a tartásdíj összegét felemeli vagy leszállítja, a gyámhivatal a kötelezett, a gyermek törvényes képviselője bejelentésére, illetve hivatalból is jogosult a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét, a bíróság jogerős határozatának megjelölésén, az ítélet jogerőre emelkedésének napjától - a jogosultsági feltételek újbóli vizsgálata nélkül - felemelni, illetve csökkenteni.

(6) A folyósító szerv a megelőlegezett gyermektartásdíjról, annak kamatáról és a folyósítással felmerült költségekről negyedévente tájékoztatja a kötelezett lakcíme szerinti adóhatóságot a hátralékos összeg adók módjára történő behajtása végett.

 **73/A. §** A gyámhivatal a Gyvt. 24. § (9) bekezdése szerinti méltányossági eljárás keretében hozott döntését megküldi a folyósító szerv részére, amely arról tájékoztatja az adóhatóságot.

74. § (1) A tárgyhónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíjat december hónap kivételével a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, ideértve a jogosultság megszűnésének hónapjára a Gyvt. 24. § (7) bekezdése alapján járó megelőlegezett gyermektartásdíjat is. A december hónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításáról december 30-áig kell gondoskodni.

(2) A gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíjjal kapcsolatban hozott valamennyi határozatát közli a 73. § (2) bekezdésében felsoroltakkal.

(3) Amennyiben a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama alatt a gyámhivatal illetékessége megváltozik, a jogosult új lakóhelye szerint illetékes gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításához szükséges intézkedéseket az illetékességváltozásról szóló határozatban foglalt időponttól kezdődően végzi el.

(4)

75. § (1) Amennyiben a jogosult a gyermektartásdíj előlegezésének ideje alatt rendszeresen vagy alkalmoszerűen kétszeres tartásdíjat vett fel, az erre az időszakra eső előlegezett tartásdíjat köteles az államnak visszafizetni.

(2) A kötelezett, illetve a jogosult az előlegezés ideje alatt az (1) bekezdés szerint közvetlenül adott, illetve kapott tartásdíjat az előlegezés elrendelése előtt keletkezett hátralékba nem számíthatja be.

(3) A folyósító szerv az (1) bekezdés szerinti jogosulatlanul felvett és visszafizetett összeget, valamint a Gytv. 24. §-ának (8) bekezdése szerint megtérített összeget köteles visszafizetni a központi költségvetésnek.

76. § (1) A megelőlegezett gyermektartásdíj folyósítása érdekében a gyámhivatal minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(2) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Magyar Államkincstár részére.

(3) A Magyar Államkincstár minden hónap 25-éig, december hónapban 20-áig gondoskodik az igényelt összegnek a folyósító szerv részére történő átutalásáról, egyidejűleg az országosan összesített létszám- és kifizetési adatokat megynként, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Minisztérium részére.

(4) A megelőlegezett gyermektartásdíj jogosultak részére történő folyósításáról a folyósító szerv a 74. § (1) bekezdésében foglalt időpontig gondoskodik.

X. Fejezet

Otthonteremtési támogatás

 **77. §** (1) A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás iránti kérelmét a 15. számú melléklet szerinti formanyomtatványon terjeszti elő.

 (2) Az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó, 16. számú melléklet szerinti pénzfelhasználási tervben - az otthonteremtési támogatás legfeljebb 10%-ának mértékéig - feltüntethetőek a Gytv. 25. § (5) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódó járulékos költségek, így különösen a visszerthes vagyonátruházási illeték, az eljárási illeték, a hitelbírálati díj, a közjegyzői díj és az ügyvédi költség.

78. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás összegének megállapítása érdekében beszerzi

 *a)* a kérelmező nagykorúvá és teljesen cselekvőképpé válását (a továbbiakban: önjogúvá válás) megállapító gyámhivaltól a döntéshez szükséges iratokat, adatokat, így különösen

aa) a nagykorúvá vált vagyonáról szóló értesítést,

ab) a volt vagyonkezelő végszámadását,

ac) a nevelésbe vett gyermek tulajdonában álló ingatlanra vonatkozó adó- és értékbizonyítványt,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatól a Gytv. 25. §-a (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt feltétel meglétére vonatkozó igazolást,

c) az otthonteremtési támogatással megszerezni kívánt ingatlan adó- és értékbizonyítványát, amennyiben a kérelem benyújtásakor ismertek a megvásárolni szándékozott ingatlan adatai.

(2) A gyámhivatal szükség esetén környezettanulmányt szerez be, és a fiatal felnőtt utógondozójától javaslatot kér az otthonteremtési támogatás céljának és a pénzfelhasználási tervnek a megvalósíthatóságáról, az együttműködés feltételeiről, a támogatás összegének felhasználási, valamint elszámolási módjáról és várható időpontjáról.

(3) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás iránti kérelem benyújtásakor - amennyiben a kérelmező nem áll utógondozás alatt - a (2) bekezdésben foglaltak érdekében a fiatal felnőtt részére a lakcíme szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgált utógondozóját rendeli ki a Gytv. 25. §-ának (7) bekezdése szerinti időtartamra.

(4) A Gytv. 25. §-ának (5) bekezdése tekintetében lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételének minősül minden olyan külső és belső építészeti munka, melynek elvégzése nyomán a lakhatatlan ingatlan beköltözhető, lakható állapotba kerül. Lakhatóvá tételnek minősül továbbá a fűtés korszerűsítése (fűtőtest, vízmelegítő, kazán vásárlása).

A határozat tartalma

79. § A gyámhivatal az otthonteremtési támogatásról szóló határozata rendelkező részében a 14. §-ban foglaltakon túl

a) jóváhagyja az otthonteremtési támogatás iránti kérelemben megjelölt célt és a pénzfelhasználási tervet,

b) rendelkezik az otthonteremtési támogatás összegéről és az igénybevétel módjáról, szükség esetén az otthonteremtési támogatás részleteiben történő kifizetéséről [Gytv. 26. § (2) bek.],

c) kötelezi a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet és az utógondozót az együttműködésre,

d) előírja a fiatal felnőttnek, hogy a körülményeiben bekövetkezett és a pénzfelhasználási tervet is érintő lényeges változást haladéktalanul jelentse be a gyámhivatalnak,

e) megállapítja a támogatás igénybe vett összegéről történő elszámolás feltételeit és határidejét,

f) figyelmezteti az otthonteremtési támogatásban részesített fiatal felnőttet a jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétel jogkövetkezményére [Gytv. 133. § (2) bek.],

 *g)* a Gytv. 26. § (5) bekezdése szerinti esetekben rendelkezik az elidegenítési tilalom bejegyzéséről.

 **80. §** (1) A gyámhivatal - az (1a) bekezdésben meghatározott kivétellel - az utógondozó írásban benyújtott tájékoztatójának figyelembevételével és szükség szerint környezettanulmány elkészítését követően elbírálja a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás felhasználásáról készített elszámolását és - ha az utógondozást a Gytv. 92. § (1) bekezdés *c)* pontjában foglaltak miatt rendelték el - megállapítja az utógondozás megszűnését.

 (1a) Ha az otthonteremtési támogatás felhasználásának engedélyezése kizárólag ingatlanvásárlás céljára történt, akkor a gyámhivatal az ingatlan tulajdonjogának megszerzéséről, illetve az elidegenítési tilalom bejegyzéséről szóló jogerős földhivatali döntésről történő tudomásszerzés alapján a fiatal felnőtt külön elszámolása nélkül hivatalból állapítja meg az otthonteremtési támogatás felhasználását és - ha az utógondozást a Gytv. 92. § (1) bekezdés *c)* pontjában foglaltak miatt rendelték el - az utógondozás megszűnését.

(2) A gyámhivatal az elidegenítési tilalom időtartamának letelte előtt is hozzájárulhat az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlan elidegenítéséhez (a tilalom feloldásához), ha azt a fiatal felnőtt megváltozott életkörülményei (pl: házasságkötés) indokolják.

 (3) A korábbi, elidegenítési tilalommal terhelt ingatlan vételárának felhasználásával megszerzett új ingatlan esetén a gyámhivatal - az előzőleg előírt időtartam lejártáig - bejegyezteti az elidegenítési tilalmat az új ingatlanra.

(4) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatásban részesült fiatal felnőtt kérelmére, körülményei lényeges megváltozása esetén hozzájárulhat a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatásnak a futamidő letelte előtti felhasználásához.

81. § (1) A gyámhivatal értesítése alapján az otthonteremtési támogatást folyósító fővárosi és megyei kormányhivatal (e § alkalmazásában: folyósító szerv) a határozat jogerőre emelkedését követő hónap utolsó napjáig intézkedik az otthonteremtési támogatás összegének, részösszegének kifizetése iránt.

(2) Az otthonteremtési támogatás finanszírozására szolgáló fejezeti kezelésű előirányzat tekintetében az otthonteremtési támogatással kapcsolatos feladatokat a fővárosi és megyei kormányhivatal, mint lebonyolító szerv látja el. A lebonyolító szervet az utalványozás joga megilleti.

(3) A gyámhivatal a jogerősen megállapított otthonteremtési támogatás kifizetése érdekében minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(4) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Minisztérium részére.

(5) A Minisztérium minden hónap 25-éig a folyósító szerv rendelkezésére bocsátja a (4) bekezdés szerinti összeget.

ÖTÖDIK RÉSZ

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS

XI. Fejezet

Általános rendelkezések

82. § (1) A Gyvt. 11. §-ának (1)-(2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy, valamint a gyermekjóléti szolgálat akkor kezdeményezi a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedést, ha az alapellátás nem vezet eredményre, vagy attól eredmény nem várható.

(2) A Gyvt. 17. §-ában meghatározott szerv vagy személy köteles hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. Az eljárást akkor is kezdeményezni kell, ha a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartást tanúsít.

(3) A pártfogó felügyelet alatt álló fiataikorú esetében az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a pártfogó felügyelő is kezdeményezheti.

(4)

(5) A gyámhivatal - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kivételével - a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedést tesz, ha

a) a veszélyeztetettség megszüntetése a szülő együttműködésével nem biztosítható,

b) a gyermeknek nincs a szülői felügyeleti jog gyakorlására képes és jogosult szülője, és a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítása gyám kirendelésével sem biztosítható,

c) a gyermek saját családjában történő gondozása, a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt nem biztosított,

d) a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek szükségletei családi környezetben biztosíthatók, így különösen a szülő gondoskodik a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai étkeztetéséről, étellel, ruházattal és fejlesztő eszközökkel (játékkal) történő ellátásáról, képességeinek fejlesztéséről.

(6) A szülő nem tekinthető együttműködőnek, ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére

a) nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket,

b) nem járul hozzá vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás (a továbbiakban: alapellátás) igénybevételét.

(7) A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál figyelembe kell venni

a) a veszélyeztetettség jellegét, okát, mértékét,

b) a gyermek személyiségét,

c) a gyermek családi körülményeit,

d) az intézkedés várható hatásait,

e) a gyermeknek - a Gyvt. 6. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott - saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát.

83. § (1)

(2) A gyámhivatal az általa folytatott eljárás során

a) felhívja a gyermekjóléti szolgálatot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátására, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását, illetve

b)

(3) A gyámhivatal dönt a gyermekvédelmi intézkedés alkalmazásáról vagy az eljárás megszüntetéséről.

(4) A (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a gyámhivatal az általa addig alkalmazott gyermekvédelmi intézkedést megszünteti.

XI/A. Fejezet

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

83/A. § (1) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása iránti kérelmet a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani

a) a 3. számú melléklet A) és B) lapjának együttes kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában nem áll fenn, illetve a megállapítása iránt eljárás nincs folyamatban,

b) a 3. számú melléklet A) lapja „I) Személyi adatok” 1-3. pontjának és a 3. számú melléklet B) lapjának kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában fennáll.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének fennállását

a) a szülő, családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége tekintetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, a családbafogadó gyám iskolai végzettségre vonatkozó önkéntes adatszolgáltatása,

b) az alacsony foglalkoztatottság tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 18. §-a alapján vezetett nyilvántartása vagy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III.

törvény 33. §-a szerinti ellátásra való jogosultság hiányában az állami foglalkoztatási szervnek a gyermeket nevelő szülők bármelyikének, a családbafogadó gyámnak az álláskeresőként történő nyilvántartásáról szóló igazolása,

c) a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégia szegregátum meghatározása, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett, 3/A. melléklet szerinti környezettanulmány vagy a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlapja szerinti, hat hónapnál nem régebbi, ugyanazon a címen elvégzett környezettanulmány alapján állapítja meg.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a gyermekjóléti szolgálatot.

(4) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapján került sor.

(5) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet megállapító határozatához - annak a szülő, családbafogadó gyám vagy a nagykorúvá vált gyermek részére történő közlésekor - tájékoztatót mellékel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról.

(6) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

XII. Fejezet

Védelembé vétel

Az eljárás megindítása

84. § (1) A gyámhivatal a Gyvt. 17. §-ának (1)-(2) bekezdésében foglalt szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembé vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni.

(2) A gyermekjóléti szolgálat a javaslatára indult védelembé vétel iránti eljárás során

a) nyilatkozik az alapellátás eredménytelenségének okáról, a gyermek és a szülő együttműködési készségéről,

b) megküldi a gyermekjóléti alapellátás során felvett adatlapot, környezettanulmányt és gondozási tervet,

c) véleményt nyilvánít a gyermek veszélyeztetettségének okáról,

d) javaslatot tesz a kirendelhető családgyámra személyre,

e) javaslatot tesz a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján szükséges intézkedésekre.

(3) Ha a védelembé vétel iránti eljárás nem a gyermekjóléti szolgálat javaslatára indult, a gyámhivatal megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot a (2) bekezdés szerinti javaslat tizenöt napon belül történő megtételére.

(4) A tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatal a védelembé vétel iránti eljárás során köteles beszerezni a lakóhely szerint illetékes gyámhivaltól a gyermekekre vonatkozó, korábban keletkezett iratokat.

85. § (1) A gyámhivatal a védelembé vétel iránti kérelmet elutasítja, illetve a hivatalból indított eljárást megszünteti, ha a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn.

(2) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, de a gyermek és szülője, illetve családbafogadó gyámja nyilatkozatban vállalják a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködést és ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, a gyámhivatal az (1) bekezdésben foglalt döntésével egyidejűleg felhívja a gyermekjóléti szolgálatot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra.

(3) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll és az az alapellátás önkéntes igénybevételével sem szüntethető meg - de a gyermeket nem kell a családból kiemelni -, a gyámhivatal a gyermeket védelembé veszi.

86. § (1) A gyámhivatal a védelembé vétel iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt, illetve gyámját - ide nem értve a gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermek gyámját - a védelembé vétel okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyaláson meg kell hallgatni a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken túl azt a családgyámot is, aki a gyermek gondozását a védelembé vételt megelőzően segítette.

(4) Az eljárás során a gyermeket és a szülőt, illetve családbafogadó gyámját nyilatkoztatni kell arról, hogy vállalják-e a gyermekjóléti szolgálattal az alapellátás keretében való együttműködést. A nyilatkozattétel előtt a gyermeket és a szülőt figyelmeztetni kell az együttműködés hiányában alkalmazható jogkövetkezményekre.

A határozat tartalma

87. § A védelembé vételről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban meghatározottakon kívül tartalmazza

a) a családgyámra kirendelést,

b) a kirendelt családgyámra felhívását a gondozási-nevelési tervnek a határozat jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül történő elkészítésére és a gyámhivatalnak történő megküldésére,

c) a gyermek és a szülő kötelezését a családgyámval való együttműködésre,

d) a gyermek és a szülő figyelmeztetését az együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,

e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt intézkedéseket,

- f)* a felülvizsgálat határidejét,
- g)* az illetékes önkormányzat képviselő-testületének megkeresését a Gyvt. 18. §-ának (5) bekezdésében meghatározottak teljesítése érdekében,
- h)* a kirendelt családgondozó, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy bármikor kezdeményezhetik a védelembé vétel felülvizsgálatát.

A családgondozó kirendelése és felmentése

88. § (1) Családgondozóként elsősorban a gyermekjóléti szolgálat azon családgondozóját kell kirendelni, aki a védelembé vételt megelőzően a gyermeket gondozta, a veszélyeztetettségét feltárta. A kirendelt családgondozó - az (5) bekezdésben foglaltak kivételével - a gyámhivatallal közvetlenül tart kapcsolatot. A kirendelt családgondozó szükség szerint, de legalább évente írásban tájékoztatja a gyámhivatalt a családgondozás eredményéről.

- (2) A családgondozó tisztsége megszűnik
 - a)* a védelembé vétel megszűnésével vagy megszüntetésével,
 - b)* ha a gyámhivatal a családgondozót felmenti vagy elmozdítja.
- (3) A gyámhivatal a családgondozót felmenti, ha
 - a)* alkalmatlan feladatára,
 - b)* a családgondozó fontos okból felmentését maga kéri,
 - c)* utólag keletkezik olyan akadály, amely miatt feladatát megfelelően ellátni nem tudja,
 - d)* a gyámhivatal illetékessége megszűnik.
- (4) Ha a családgondozó jogaival súlyosan visszaél, kötelességeit nagymértékben elhanyagolja, a gyámhivatal tisztségéből elmozdítja.
- (5) A családgondozót a kirendeléséről, felmentéséről, valamint a védelembé vétel megszüntetéséről a gyermekjóléti szolgálat útján kell értesíteni.

Egyéni gondozási-nevelési terv

89. § (1) A családgondozónak az egyéni gondozási-nevelési tervet a határozat jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül kell - a szülővel és a gyermekkel együttműködve - elkészítenie.

(2) Az egyéni gondozási-nevelési tervben kell meghatározni a családgondozó, a szülő és a gyermek azon feladatait, melyek a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez szükségesek.

(3) A tervet a családgondozó ismerteti a szülővel és a gyermekkel, majd annak elfogadása és aláírása után tájékoztatás céljából haladéktalanul megküldi a gyámhivatalnak.

A védelembé vétel felülvizsgálata

- 90. § (1)** A védelembé vétel felülvizsgálata iránti eljárás
- a)* hivatalból indul
 - aa)* az elrendelő határozatban foglalt időpontban,
 - ab)* ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,
 - ac)* a kirendelt családgondozó kezdeményezésére,
 - ad)* ha a védelembé vétel fennállása alatt a fiatakorú pártfogó felügyeletét rendelték el és a pártfogó felügyelő kezdeményezi a felülvizsgálatot;
 - b)* a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő, illetve más törvényes képviselő kérelmére indul.
- (2) A pártfogó felügyelő a védelembé vétel felülvizsgálatának kezdeményezésével egyidejűleg közli a gyámhivatallal a fiatakorú pártfogó felügyeletét elrendelő határozatot.
- (3) A pártfogó felügyelet alatt álló fiatakorú védelembé vételének felülvizsgálata során vizsgálni kell különösen a megállapított magatartási szabályokat, az egyéni gondozási-nevelési tervet és az egyéni pártfogó felügyelői tervet.
- (4) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 86. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy a tárgyaláson - ha a felülvizsgálatot a pártfogó felügyelő kezdeményezte - a pártfogó felügyelő is meghallgatható.
- (5) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell:
- a)* a védelembé vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről,
 - b)* a következő felülvizsgálat határidejéről,
 - c)* az új egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésére vonatkozó felhívásról a határidő megjelölésével,
 - d)* szükség esetén a pártfogó felügyelő és a kirendelt családgondozó felhívásáról, hogy a fiatakorú ügyeiben egymást tájékoztatva, együttműködve járjanak el,
 - e)* a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt újabb intézkedésekről,
 - f)*

A védelembé vétel megszüntetése és megszűnése

91. § (1) A gyámhivatal határozattal szünteti meg a védelembé vételt a Gyvt. 69. §-a (1) bekezdésének *a)*-*d)* pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott esetekben.

(2) A védelembé vétel megszűnik a gyermek nagykorúvá válásával, kivéve a védelembé vétel nagykorúvá válást követő meghosszabbodásának a Gyvt. 69. § (3) és (4) bekezdése szerinti esetét.

(3) Ha a védelembé vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, a kirendelt családgondozót határozatával felmenti, és egyidejűleg megkeresi az illetékessé vált gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából.

(4) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az illetékessé vált gyámhivatal a védelemben vétel szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 90. § (5) bekezdésében foglaltak szerint dönt. A védelemben vétel fenntartása esetén családgyámrendelkezőt rendel.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

91/A. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást hivatalból megindítja, ha

a) hivatalos tudomása van a gyermek elhanyagolásáról,

b) a Gyvt. 17. §-a szerinti szervek, személyek azt kezdeményezik,

c) a gyermekjóléti szolgálat erre - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gondnok lehetséges személyének megjelölésével - javaslatot tesz.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetben a tárgyalást megelőzően megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot, hogy tizenöt napon belül vizsgálja meg a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét, készítse el a pénzfelhasználási tervet és tegyen javaslatot az eseti gondnok személyére.

(3) A pénzfelhasználási terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára.

(4) Ha felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, a gyámhivatal a gyermekjóléti szolgálat javaslatának beérkezését követően tíz napon belül tárgyalást tart, amelynek során meghallgatja a Gyvt. 68/B. § (4) bekezdésében meghatározott személyeket és megismeri véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve a kirendelendő eseti gondnok személyéről.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának és módjának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a gyermek tényleges szükségleteire, a tárgyaláson meghallgatott személyek véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A természetben nyújtott családi pótlék nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

(6) A gyámhivatal a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel eseti gondnokul elsősorban a gyermek arra alkalmas más közeli hozzátartozóját, az óvodai és az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, a védőnőt, a családsegítő szolgálat vagy a gyermekjóléti szolgálat családgyámrendelkezőjét, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgyámrendelkezőjét, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény szakmai munkakörben foglalkoztatott alkalmazottját vagy a gyámhivatal - nem gyermekvédelmi, illetve gyámhatósági feladatokat ellátó - ügyintézőjét rendeli ki. A gyermekjóléti szolgálat, illetve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgyámrendelkezői közül lehetőség szerint olyan személyt kell eseti gondnokul kirendelni, aki a védelemben vétel során nem gondozza a családot.

(7) Az eseti gondnokot tevékenységéért munkadíj nem illeti meg, indokolt és számlával igazolt kiadásainak költségét azonban az őt kirendelő gyámhivatal megtéríti. A költségtérítés mértéke havonta nem haladhatja meg az adott gyermek után járó családi pótlék összegének 10%-át. A költségtérítés összege nem vonható le a családi pótlék összegéből.

91/B. § (1) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelemben vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a családi pótlékban részesülő szülő személyazonosító adatait, a családi pótlékot folyósító szerv megnevezését,

b)

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartamát, hónapokban meghatározva, megjelölve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő és befejező időpontját,

d) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának módját,

e) az eseti gondnok kirendelését, feladatát, tájékoztatását a 91/A. § (7) bekezdésében foglaltakról, valamint felhívását arra, hogy az adott hónapra a Gyvt. 68/A. § (2) bekezdése szerinti családtámogatási folyószámlára (a továbbiakban: családtámogatási folyószámla) átutalt családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számoljon el a gyámhivatalnak,

f) a szülő vagy más törvényes képviselő kötelezését az eseti gondnokkal való együttműködésre és tájékoztatását az együttműködés megtagadásának következményeiről,

g) a védelemben vétel elrendelését, ha erre korábban nem került sor,

h) fennálló védelemben vétel esetén a kirendelt családgyámrendelkező felhívását az egyéni gondozási-nevelési tervnek a felülvizsgálatára és annak a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül történő megküldésére,

i)

j) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt bármikor kezdeményezheti a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, felhívva a figyelmet a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 30. § e) pontjában foglalt esetére,

k) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását az igénybe vehető szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, támogatásokról, valamint azok igénybevételeének módjáról,

l) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy

la) első alkalommal a döntést követő második hónapra járó családi pótlék meghatározott része kerül természetbeni formában biztosításra,

lb) ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a határozatban szereplő időtartam lejártá miatt szűnik meg - feltéve, hogy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását nem rendelték el ismételten - a megszűnést követő hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra,

lc) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetése esetén a megszüntetést követő második hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra.

(2) A határozatban a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő időpontjaként a döntést követő második hónap első napját, befejező időpontjaként a határozatban szereplő időtartamnak megfelelő hónap utolsó napját kell megjelölni. Az így meghatározott időtartam a Gyvt. 68/B. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a 6 hónapot nem haladhatja meg.

(3) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat elleni fellebbezést elbíráló határozatban rendelkezni kell a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának új kezdő és befejező időpontjáról.

(4) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szervével.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása során a gyámhivatal és a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve között elektronikus úton történik az adategyeztetés, különösen a folyósított családi pótlék összegéről és a családi pótlékot folyósító szervről.

(6) A fővárosi és megyei kormányhivatal az átutalást követően legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik a családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak az eseti gondnok felé történő kifizetéséről.

(7) A kirendelt eseti gondnok folyamatosan gondoskodik a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználásáról. A családi pótlék felhasználható különösen

a) ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet, a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök természetbeni biztosítására,

b) a gyermek lakhatási feltételeinek megteremtése érdekében közüzemi díjak kifizetésére, ideértve a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből eredő törlesztőrészt, feltéve, hogy a családnak járó más támogatásokból ezek nem fedezhetők,

c) gyermekékeztetés térítési díjának befizetésére,

d) a gyermek szabadideje hasznos eltöltésére.

91/C. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának indokoltságát felülvizsgálja

a) hivatalból, ha

aa) a gyermek a másik szülő szülői felügyelete vagy gyámság alá kerül,

ab) a gyermekjóléti szolgálat, illetve a kirendelt eseti gondnok azt kezdeményezi,

ac) a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a felülvizsgálatot a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt kéri.

(2) A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során kikéri a családgondozó és a kirendelt eseti gondnok véleményét.

(3) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a családi pótlék természetbeni formában - változatlan időtartamban és módon - történő további nyújtásáról, vagy

b) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, módjának, illetve az eseti gondnok személyének megváltoztatásáról, vagy

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről.

(4) Ha a felülvizsgálat során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának megváltoztatásáról vagy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről születik döntés, a gyámhivatal a jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szervével.

91/D. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről vagy megszüntetéséről határozatot hoz, és ezzel egyidejűleg szükség szerint - indokolt esetben felülvizsgálat keretében - dönt a védelemben vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(2) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szervével.

(3)

(4) Ha a gyámhivatal illetékessége a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása alatt megszűnik, a gyámhivatal haladéktalanul

a) felhívja a kirendelt eseti gondnokot az elszámolásra,

b) megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak és

c) értesíti az illetékességváltozásról a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szervét.

(5) A gyámhivatal az eseti gondnokot az elszámolás elfogadását követően határozatával felmenti, és határozatát közli az illetékessé vált gyámhivattal. Az illetékessé vált gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét a 91/C. §-ban foglaltak szerint felülvizsgálja.

(6) Illetékességváltozás esetén a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve első alkalommal az illetékességváltozásról szóló értesítés kézhezvételét követő második hónapra járó családi pótlékot utalja az illetékessé vált kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára. Eddig az időpontig a korábban illetékes gyámhivatal gondoskodik az illetékessége szerinti családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak és a korábbi eseti gondnok elszámolása eredményeként esetlegesen visszafizetett összegnek az újonnan kirendelt eseti gondnok felé történő kifizetéséről.

(7) Az újonnan kirendelt eseti gondnok a (6) bekezdés szerint részére kifizetett összegről az őt kirendelő gyámhivatalnak számol el.

(8) Az eseti gondnok az adott hónapban részére kifizetett családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számol el az őt kirendelő gyámhivatalnak. A gyámhivatal elfogadja az eseti gondnok elszámolását, ha az a pénzfelhasználási tervnek és a valóságnak megfelel.

(9) Ha a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy az eseti gondnok elszámolása a valóságnak nem felel meg, vagy a családi pótlékban a pénzfelhasználási tervben foglaltaktól eltérő felhasználása miatt a gyermeket vagy családját kár érte, az eseti gondnokot határozatával haladéktalanul felmenti és gondoskodik a gyermek, fiatal felnőtt számára új eseti gondnok kirendeléséről.

(10) A gyámhivatal az eseti gondnokot a részére utolsó alkalommal kifizetett családi pótlékkal történt elszámolás elfogadását követően menti fel.

Eredménytelen védelembe vétel

91/E. §

Az igazolatlan iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás

91/F. § Ha a nevelési-oktatási intézmény igazgatója jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, hogy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte a tízet, a gyámhivatal

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a jelzést a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját az adott tanítási évben az ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás igazolatlan elmulasztásának 91/G. § (2) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményeiről.

91/G. § (1) A nevelési-oktatási intézmény igazgatója a mulasztás igazolására előírt határidő lejártát követően haladéktalanul jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, ha a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte az ötvenet. Kiskorú esetén a jelzéssel egyidejűleg a nevelési-oktatási intézmény igazgatója megküldi a gyámhivatalnak a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség nem teljesítésének okait és a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

(2) A gyámhivatal a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti jelzése alapján, a jelzés beérkezését követő 8 napon belül

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a nevelési-oktatási intézmény jelzését és írásbeli véleményét a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, - a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti jelzésének megküldésével egyidejűleg - levélben kezdeményezi a Magyar Államkincstárnak az iskoláztatási támogatást folyósító területi szervénél az iskoláztatási támogatás szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását, valamint

ba) a 16. életévét be nem töltött, védelembe nem vett gyermek esetében hivatalból megindítja az eljárást a gyermek védelembe vétele iránt,

bb) a 16. életévét betöltött kiskorú esetében megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot, hogy vegye fel a kapcsolatot a családdal, nyújtson tájékoztatást az iskoláztatási támogatás ismételt folyósításához szükséges feltételekről, és jelezze, ha a gyermek érdekében gyámhatósági intézkedést tart szükségesnek, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti írásbeli véleményében foglalt problémákra és javaslatokra is.

(3) A gyámhivatal már fennálló védelembe vétel esetén a Magyar Államkincstárnak az iskoláztatási támogatás szüneteltetését elrendelő jogerős döntéséről értesíti a családgondozót, egyidejűleg felhívja az egyéni gondozási-nevelési terv felülvizsgálatára és annak harminc napon belül történő megküldésére. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésével érintett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének tartalmaznia kell a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítása érdekében szükséges feladatokat, így különösen a nevelési-oktatási intézményben igénybe vehető, a gyermeknek a felzárkóztatását célzó foglalkozásokon, fejlesztő foglalkoztatáson, képesség-kibontakoztató felkészítésen való részvételének biztosítására irányuló intézkedéseket.

91/H. § (1) A gyámhivatal az iskoláztatási támogatás szüneteltetése szükségességének felülvizsgálata során tájékoztatást kér a nevelési-oktatási intézmény igazgatójától arról, hogy

a) a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek (fiatal felnőtt) hány kötelező tanórai foglalkozást mulasztott igazolatlanul és

b) a nevelési-oktatási intézmény milyen intézkedésekkel segítette elő a védelembe vett gyermek iskolalátogatási kötelezettségének teljesítését.

(2) Az első felülvizsgálattal érintett időszak kezdő napja

a) a szüneteltetést elrendelő döntés jogerőre emelkedését követő hónap első napja vagy

b) a tárgyév szeptember 1-je, ha a szüneteltetést elrendelő döntés jogerőre emelkedésének hónapja a tárgyév májusa, júniusa vagy júliusa.

(3) A Gyvt. 68/A. § (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában az utolsó felülvizsgálattól számított egy hónapot az utolsó felülvizsgálattal érintett időszak utolsó napját követő naptól kell számítani.

(4) A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatáról - védelembe vett gyermek esetén - tájékoztatja a kirendelt családgondozót.

91/I. § Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését követően a gyermek védelembe vételét legalább az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének időtartamával megegyező ideig, legfeljebb azonban a gyermek 16 éves korát

követő első felülvizsgálatig fenn kell tartani. Ezt követően a védelembé vétel a gyermek nagykorúvá válásáig csak akkor tartható fenn, ha attól eredmény várható.

91/J. § (1) Az iskoláztatási támogatás szüneteltetése során a gyámhivatal és a Magyar Államkincstárnak az iskoláztatási támogatást folyósító területi szerve az adategyeztetést elektronikus úton folytatja le.

(2) Ha a gyámhivatal illetékessége az iskoláztatási támogatás szüneteltetése alatt szűnik meg, a gyámhivatal

a) megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak, és

b) értesíti az illetékességváltásról a Magyar Államkincstárnak az iskoláztatási támogatást folyósító területi szervét.

91/K-91/L. §

91/M-91/O. §

91/P-91/R. §

91/S-91/U. §

XIII. Fejezet

Családba fogadással kapcsolatos ügyek

 **92. § (1)** A családbafogadás iránti eljárás során a gyámhivatal

 a) az eljárás megindulását követő nyolc napon belül

 aa) meghallgatásra idézi a Gyvt. 70. § (1) bekezdésében és 128. §-ában meghatározott személyeken kívül a családbafogadó személyt, illetve személyeket, valamint a kérelmezőt értesíti a meghallgatás időpontjáról,

 ab) intézkedik a környezettanulmány beszerzése érdekében, ha azt nem a gyámhivatal végzi el,

 b) tájékoztatja a feleket nyilatkozataik jogkövetkezményéről,

 c) megvizsgálja a családbafogadás okát és várható időtartamát,

 d) megvizsgálja a szülő(k) által megnevezett családbafogadó személy(ek) alkalmasságát, valamint azt, hogy viselhet(nek)-e gyámságot.

 (2) A gyámhivatal abban az esetben is engedélyezheti a családbafogadást, ha a különélő másik szülő a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a meghallgatáson, különösen amennyiben a különélő szülő nem tart kapcsolatot a gyermekével.

A határozat tartalma

 **93. § (1)** A családbafogadásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban és a 130. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

 a) a családbafogadás határozatlan időre történő engedélyezését és a családbafogadó személy gyámul történő kirendelését,

 b) a szülői felügyeleti jog szünetelésének megállapítását,

 c) a szülő tartási kötelezettségének fennmaradására vonatkozó tájékoztatást,

 d) kérelem esetén a szülő és a gyermek kapcsolattartási jogának gyakorlásáról való rendelkezést vagy kérelem hiányában a szülő és a családbafogadó gyám tájékoztatását arról, hogy a kapcsolattartásról bármelyikük kérelme esetén a gyámhivatal dönt,

 e) a Gyvt. 71. § (5) bekezdése esetén a szülő vagyonkezeléséről és törvényes képviselétéről való rendelkezést,

 f) nevelésbe vett gyermek esetén a nevelésbe vétel egyidejű megszüntetését és a 110. § (1) bekezdésében foglaltakról való szükség szerinti rendelkezést,

 g) a családbafogadás felülvizsgálatának időpontját.

 (2) A családbafogadásról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel, valamint a gyermeket ellátó védőnővel a családbafogadó gyám kirendelésének tényét.

A családba fogadás felülvizsgálata

94. § (1) A családbafogadó gyám éves jelentésének és számadásának elbírálásával egyidejűleg a gyámhivatal vizsgálja azt is, hogy a családba fogadás fenntartása a gyermek érdekében továbbra is indokolt-e. A gyermek érdekében - a feltételek fennállása esetén - a gyámhivatal kezdeményezheti a védelembé vétel elrendelését.

 (2) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy a családbafogadás fenntartása ellentétes a gyermek érdekével, a gyámhivatal intézkedik a gyermek saját családjába történő visszahelyezése iránt, feltéve, hogy a családbafogadásra okot adó körülmények már nem állnak fenn. Ellenkező esetben - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodásnak azt a formáját rendeli el, amely a gyermek számára a legmegfelelőbb.

 (3) Ha a családbafogadás megszüntetését a szülő vagy a családbafogadó gyám kéri, a gyámhivatal megszünteti a családbafogadást. A kérelem elbírálásánál vizsgálni kell, hogy a gyermek saját családjába visszahelyezhető-e. Ellenkező esetben a gyámhivatal - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodás más formája iránt intézkedik.

XIV. Fejezet

Ideiglenes hatályú elhelyezés

 **95. §** (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezést, mint a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést megalapozza

 *a)* a gyermek súlyos veszélyeztetettsége,

 *b)* a gyermek által tanúsított olyan magatartás, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat,

 *c)* a bíróság szülői felügyeletet megszüntető határozata, amennyiben annak hatálya a később született gyermekekre is kihat,

 *d)* a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához való hozzájárulása,

 *e)* ha a gyermek felügyelet nélkül marad.

 (2) A gyermek ideiglenes gondozási helyét - ha a gyermek ideiglenes elhelyezésére különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél nincs lehetőség - a gyermek lakóhelyéhez igazodóan kell meghatározni a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

96. § (1) A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezésről való döntése előtt meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket, kivéve, ha a súlyos veszélyeztettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki.

 (2)

(3) Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára jogosult gyámhivatal gyermekelhelyezés, gyermekelhelyezés megváltoztatása vagy szülői felügyelet megszüntetése iránti per indokoltságát állapítja meg, erről - meghallgatása után - értesíti a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét.

A döntés tartalma

 **97. §** (1) A gyermeket ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában (a továbbiakban együtt: fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona) történő elhelyezéséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

 *a)* a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről való rendelkezést,

 *b)* annak a megállapítását, hogy a szülő, a gyám gondozási, nevelési joga szünetel,

 *c)* a gyermeket gondozásba vevő személy, nevelőszülői hálózat vagy intézmény felhívását a gondozásba vétel időpontjának közlésére,

 *d)* a tájékoztatást az ideiglenes hatályú elhelyezés kötelező felülvizsgálatáról és szükség esetén rendelkezést az iratoknak a felülvizsgálat lefolytatására illetékes gyámhivatal részére történő megküldéséről,

 *e)* külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatalának megkeresését,

 *f)* a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

 *g)* három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükségletének tényét,

 *h)* a családi pótlék igénylésére történő felhívást,

 *i)* a gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén

 *ia)* a kapcsolattartásra [30/G. § (2) bek.],

 *ib)* szükség esetén a gyermekvédelmi gyám kirendelésére [Gyvt. 84. § (1) bek.]

 vonatkozó döntést.

 (2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozatot közölni kell a gyermekétől külön élő szülővel és a gondozási helyen működő gyermekjogi képviselővel.

 (3) Ha a gyámhivatal a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes hatályú elhelyezésről dönt, és ezzel egyidejűleg a gyermek elhelyezése vagy elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indít, a határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

 *a)* a szülő szülői felügyeleti joga szünetelésének megállapítását,

 *b)* a másik szülő szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását vagy a gyámrendelést,

 *c)* kérelem esetén a kapcsolattartás kérdésében való döntést,

 *d)* a gyermeknek a különélő másik szülő vagy harmadik személy által történő átvételének helyéről, időpontjáról és módjáról szóló döntést,

 *e)* a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

 (4) Ha a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához járul hozzá, az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

 *a)* a szülői felügyeleti jog szünetelésének vagy megszűnésének megállapítását,

 *b)* a gyermekvédelmi gyám kirendelését,

 *c)* az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontját,

☞ d) a gyermeknek a leendő örökbefogadó szülőnek történő kiadásáról, vagy ha erre nincs lehetőség, az ideiglenes gondozási helyre való viteléről való döntést,

☞ e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(5) Ha a szülő hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a leendő örökbefogadó szülőnél kerül sor, a gyámhivatal a határozat meghozatalával egyidejűleg közli a szülővel a szülői felügyeleti joga szünetelésének vagy megszűnésének, valamint a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényét.

☞ (6) Az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel és a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helye megváltoztatásának és az esetleges gyámrendelésnek a tényét.

☞ 97/A. § (1) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése szerinti beutaló szerv által hozott ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat elleni fellebbezés nyolc napon belül nyújtható be, kivéve, ha az ügyészség, a bíróság vagy fellebbezés esetén a szociális és gyámhivatal döntött a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről.

☞ (2) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése szerinti beutaló szerv által hozott ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat elleni fellebbezést a beutaló szerv székhelye szerint illetékes szociális és gyámhivatal bírálja el tizenöt napon belül.

☞ (3) Ha a szociális és gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés elleni fellebbezés elbírálásának eredményeként az első fokú határozatot megsemmisíti, ezzel egyidejűleg rendelkeznie kell a gyermeknek a szülő vagy a gyám részére történő kiadásáról. Az ideiglenes hatályú elhelyezés nem semmisíthető meg, ha a gyermek a szülő vagy a gyám részére nem adható ki.

98. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során az illetékes gyámhivatal

a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket,

☞ b) környezettanulmányt készít vagy szerez be,

c) kikéri mindazon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően foglalkoztak.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha annak okai nem állnak fenn, és indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3) A Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott beutaló szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről - ha annak okai már nem állnak fenn - kizárólag a városi gyámhivatal dönt.

☞ (4) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetését elrendelő határozatában megjelöli az ideiglenes hatályú elhelyezés utolsó napját.

XV. Fejezet

Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek

☞ A nevelésbe vétel

☞ 99. § (1) Nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztetettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családbafogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

☞ (2) Ha a nevelésbe vétel feltételei nem állnak fenn, a gyámhivatal a kérelem elutasításával, illetve az eljárás megszüntetésével egyidejűleg

☞ a) megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot a gyermekjóléti alapellátás keretében történő segítségnyújtásra,

☞ b) indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

☞ (3) A gyámhivatal

☞ a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a járulékos kérdésekről lehetőség szerint,

☞ b) a gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a járulékos kérdésekről lehetőség szerint,

☞ c) a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének meghatározásáról és a járulékos kérdésekről

☞ egy eljárás keretében, harmincöt napon belül, fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánított határozatban dönt.

☞ 100. § (1) Ha a gyámhivatal a Gyvt. 78. § (1) bekezdése alapján a gyermeket nevelésbe veszi, a gyermek jogosult az otthont nyújtó ellátásra.

☞ (2) A gyámhivatal a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárása során feltárja azokat a körülményeket, amelyek a szülőt akadályozzák a gyermek nevelésében és a veszélyeztetettség elhárításában, így különösen a szülők, más családtagok személyiségével, egészségi állapotával, a gyermekhez fűződő viszonyával, életvitelével és szociális helyzetével kapcsolatos lényeges körülményeket, valamint tájékozik a gyermek vagyoni helyzetéről, ennek érdekében

☞ a) lehetőség szerint meghallgatja a szülőt, kivéve, ha a bíróság megszüntette a szülő szülői felügyeleti jogát,

- ☞ b) megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot, hogy végezzen környezettanulmányt, küldje meg az előzményi iratokat és tegyen javaslatot a nevelésbe vétel tárgyában,
 - ☞ c) a szükséges iratok megküldésével megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy tegyen javaslatot
 - ☞ ca) a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám személyére,
 - ☞ cb) a kapcsolattartás módjára, formájára és helyére,
 - ☞ d) szükség esetén háziorvosi igazolást szerez be a gyermek tartós vagy fertőző betegségéről,
 - ☞ e) megvizsgálja, hogy a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.
- ☞ 101. §

A határozat tartalma

- ☞ 102. § (1) A nevelésbe vételt elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza
- ☞ a) a gyermek ideiglenes gondozási helyének meghatározását,
 - ☞ b) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükséglet kimondását,
 - ☞ c) a gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelését, a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint felhívását a gyermek számára esetlegesen járó árvaellátás igénylésére és szükség esetén a gyermek vagyonának leltározásában való közreműködésre,
 - ☞ d) a nevelésbe vétel kezdő időpontját,
 - ☞ e) a családi pótlék igénylésére való felhívását
 - ☞ ea) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,
 - ☞ eb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,
 - ☞ ec) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,
 - ☞ ed) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,
 - ☞ ee) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,
 - ☞ f) annak megállapítását, hogy a gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga szünetel vagy megszűnt,
 - ☞ g) a gyermek örökbefogadhatóságának tényét az azt megalapozó ok megjelölésével,
 - ☞ h) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályozását és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Csjt. 48/A. §-a szerinti jogkövetkezményekre,
 - ☞ i) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 78. § (5) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,
 - ☞ j) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],
 - ☞ k) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
 - ☞ l) tájékoztatást arról, hogy a nevelésbe vétellel a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.
- ☞ (2) A nevelésbe vételről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek ideiglenes gondozási helyét és a gyermekvédelmi gyám kirendelésének tényét
- ☞ a) a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel,
 - ☞ b) a gyermeket ellátó védőnővel, valamint
 - ☞ c) - ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult - a gyermek lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével.
- ☞ (3) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása és az azt igazoló dokumentum gyermekvédelmi gyám részére történő megküldése érdekében megkeresi a járási hivatalt.
- ☞ (4) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek vagyonának leltározása érdekében megkeresi a hagyatéki ügyben eljáró hatóságot, kivéve, ha a gyermeknek nincs vagyona.
- ☞ (5) A gyermek örökbefogadhatósága tényének megállapítása esetén a határozat indokolása tartalmazza a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját, vagy a szülő gyermekének örökbefogadásához tett hozzájáruló nyilatkozatának időpontját, vagy a szülő halálának időpontját.

☞ A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése

- ☞ 103. § (1) A gyámhivatal a nevelésbe vétel kezdő időpontját követő harmincöt napon belül a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozási helye, a vér szerinti családot gondozó gyermekjóléti szolgálat tájékoztatása, javaslata, a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslata és egyéni elhelyezési terve, valamint a megyei (fővárosi)

gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye alapján - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - meghatározza a gondozási helyet és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről.

☞ (2) A gyámhivatal a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését vagy a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárás megindítását követő öt napon belül, vagy a gyermek nevelésbe vételével egyidejűleg megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy készítse elő az elhelyezési javaslatot és az egyéni elhelyezési tervet, kivéve, ha ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a gyermek másik szülőnél vagy más személynél történő elhelyezésének vizsgálata még folyamatban van.

☞ (3) A gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatal megkeresését követően haladéktalanul intézkedik a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságnál a Gyvt. 79. § (1) bekezdése szerinti szakvélemény elkészítése érdekében.

☞ (4) Ha az illetékes megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság nem tud húsz napon belül szakvéleményt készíteni az elhelyezési javaslatához, azt a gyermekvédelmi szakszolgálat haladéktalanul jelzi a gyámhivatal számára. Ebben az esetben a gyámhivatal az illetékességi területén kívüli, más megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságot kér fel a szakvélemény elkészítésére, ha annak a megkereséstől számított húsz napon belüli elkészítését az újonnan felkért megyei (fővárosi) szakértői bizottság vállalja. A gyámhivatal a felkérésről haladéktalanul tájékoztatja

☞ a) a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatot és

☞ b) az újonnan felkért megyei (fővárosi) szakértői bizottság helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot.

☞ (5) A gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekvédelmi szakértői bizottság - ha technikai felkészültségük lehetővé teszi - elektronikus levél útján tartanak kapcsolatot. A felkért gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatnak küldi meg közvetlenül a szakvéleményét, és erről értesíti a gyámhivatalt.

☞ (6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a megyei (fővárosi) szakértői bizottság szakvéleményének megérkezését követő tíz napon belül elkészíti az elhelyezési javaslatot, valamint az egyéni elhelyezési tervet, és azokat megküldi a gyámhivatalnak.

☞ (7) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében tárgyalást tart. A tárgyaláson részt vesz

☞ a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek,

☞ b) a szülő, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, valamint a lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat képviselője,

☞ c) szükség szerint a gyermek más hozzátartozója,

☞ d) a családot korábban gondozó gyermekjóléti szolgálat képviselője,

☞ e) a kirendelt vagy javasolt gyermekvédelmi gyám,

☞ f) az ideiglenes gondozási helyet biztosító nevelőszülő és működtetőjének vagy a gondozó intézménynek a képviselője,

☞ g) a javasolt nevelőszülő és működtetőjének képviselője, a javasolt gondozó intézmény képviselője,

☞ h) - speciális ellátást igénylő gyermek esetén - a gyermekjogi képviselő.

☞ (8) A tárgyalásra speciális ellátást nem igénylő gyermek esetén is meg kell hívni a gyermekjogi képviselőt, aki részt vehet a tárgyaláson.

☞ (9) A tárgyalás csak akkor hívható össze ismételten, ha az a döntés meghozatalához nélkülözhetetlen.

☞ (10) A tárgyaláson a gyermekvédelmi gyám ismerteti a gyermekvédelmi szakszolgálat által elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet. Ha a gyermekvédelmi gyám nem tud személyesen részt venni a tárgyaláson, a gyermekvédelmi szakszolgálat legkésőbb a tárgyalás időpontjáig megküldi a gyámhivatalnak az elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet.

☞ (11) A tárgyalás során a résztvevők kialakítják az elhelyezési javaslatra és az egyéni elhelyezési tervre vonatkozó véleményüket, melyet a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzít. A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy az hozzásegítse a gyermeket és a szülőt a nevelésbe vétel okának, céljának és jogkövetkezményének megismeréséhez.

☞ (12) A gyámhatóság a gondozási hely meghatározására irányuló döntése meghozatala során mérlegeli

☞ a) a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményében foglaltakat,

☞ b) a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatában és egyéni elhelyezési tervében foglaltakat,

☞ c) a gyermek szülőjének vagy a gyermeket korábban gondozó más személynek a véleményét a javasolt gondozási helyről, a kapcsolattartásról és az őt érintő egyéb kérdésekről,

☞ d) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét a számára javasolt gondozási helyről és kapcsolattartásról, amelyet

☞ da) a gyermek személyes meghallgatása útján szerez be, ha az szükséges és nem ellentétes a gyermek érdekeivel,

☞ db) a gyermeket gondozó intézmény, személy útján vagy a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményéből szerez be, ha a gyermek meghallgatása szükségtelen vagy ellentétes az érdekeivel.

☞ (13) A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás során a szülő - ha szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg - kérheti, hogy a gyermeket nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezték el. A kért elhelyezési módtól különösen akkor lehet eltérni, ha az ellentétes a gyermek érdekével vagy az elhelyezés feltételei nem állnak fenn.

 **104. §** (1) A gyámhivatal az elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet akkor fogadja el, ha az megfelel a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatának és a 107. §-ban foglaltaknak.

 (2) Ha a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatával és egyéni elhelyezési tervével nem ért egyet, a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló tárgyalást követő nyolc napon belül új elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet terjeszt elő.

 (3) Ha a gyámhivatal nem ért egyet a gyermek személyiségállapotához, illetve a megállapított ellátási szükségletéhez igazodó gondozási hely vonatkozásában az új elhelyezési javaslattal és egyéni elhelyezési tervvel sem, kikéri az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményét.

 (4) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat új elhelyezési javaslatának és egyéni elhelyezési tervének előterjesztését vagy az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményének kikérését követően az elhelyezési tervet módosítja és megküldi a gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

 (5) Ha az érdemi határozat elleni fellebbezésben a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményének felülvizsgálatát kérték, a szociális és gyámhivatal a szakvélemény felülvizsgálata érdekében megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot.

A határozat tartalma

 **105. §** (1) A gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

 a) a gyermek gondozási helyének

 aa) nevelőszülőnél, vagy

 ab) - ha az aa) alpont szerinti intézkedés nem lehetséges - gyermekotthonban, vagy fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő megállapítását, az ellátás kezdő időpontját,

 b) a gyermekvédelmi gyám személyének megállapítását, ennek hiányában a gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelését és tájékoztatását a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről,

 c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat, és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Csjt. 48/A. §-a szerinti jogkövetkezményekre,

 d) a gyermek ellátási szükségletének és annak kezdő időpontja megállapítását,

 e) a gyermekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elfogadását vagy módosítását,

 f) a gyermek után fizetendő gondozási díjról szóló rendelkezést,

 g) a családi pótlék igénylésére való felhívását

 ga) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,

 gb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,

 gc) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,

 gd) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,

 ge) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,

 h) a nevelésbe vétel felülvizsgálatának időpontját és a 103. § (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek felhívását, hogy a felülvizsgálati eljárás során nyújtsanak tájékoztatást a gondozási hely megfelelőségéről,

 i) a gyermeknek a gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 79. § (8) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,

 j) gyámrendelés esetén a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását arról, hogy a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítását a járási hivatalnál kell kérnie,

 k) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],

 l) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

 (2) A gyámhivatal a gondozási díjról külön határozatban is rendelkezhet.

 (3) A gondozási helyről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helyét, feltéve, hogy az eltér az ideiglenes gondozási helytől.

A gondozási hely megváltoztatása, a tartózkodási hely megállapítása

 **105/A. §** (1) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének kérelemre történő felülvizsgálatát a nevelésbe vétel felülvizsgálatának minősítheti.

☞ (2) A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a szülő, a gyermekvédelmi gyám, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vezetője, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a gyermekvédelmi szakszolgálat.

☞ (3) A gyámhivatal a gondozási hely megváltoztatásához javaslatot kér a gyermekvédelmi szakszolgálattól azzal, hogy vizsgálata során véleményezze - a Gyvt. 80/B. § (1) bekezdése figyelembevételével - a gyermek gondozási helyét is.

☞ (4) A gondozási hely megváltoztatásának minősül, ha a gyermek gondozása a korábban meghatározottól eltérő

☞ a) nevelőszülőnél,

☞ b) gyermekotthonban (lakóotthonban),

☞ c) gyermekotthoni önálló szakmai egységben, telephelyen,

☞ d) fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában

☞ történik.

☞ (5) Nem minősül a gondozási hely megváltoztatásának

☞ a) a fenntartó személyében történő változás,

☞ b) a gyermekotthon felújításának, korszerűsítésének ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,

☞ c) a tanítási szünet ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,

☞ d) a javítóintézetben tartózkodás.

☞ (6) Az új gondozási hely meghatározása során a gyámhivatal a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint jár el.

☞ (7) A gondozási hely megváltoztatásáról hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

☞ a) a 105. § (1) bekezdésében foglaltakat,

☞ b) a gyermek új gondozási helyre kerülésének időpontját,

☞ c) a gyermek gondozási helye szerinti nevelőszülőjének, gyermekotthon vezetőjének, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, valamint - ha a gyermek javítóintézetben tartózkodik - a javítóintézet vezetőjének felhívását a családi pótlék iránti igénynek

☞ ca) a korábbi gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi lemondására, illetve

☞ cb) az új gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi benyújtására

☞ a gondozási, ellátási hely megváltozását követő tizenöt napon belül.

☞ (8) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozatot a gyámhivatal közli a 105. § (3) bekezdésében foglalt szervekkel, személyekkel.

☞ (9) Ha a nevelőszülőnek megváltozik a lakóhelye és a működtető működési területéről elköltözik, de a gyermeknek érdekében áll, hogy továbbra is az őt nevelő családban nevelkedjen, a működtető kérheti a nevelőszülő új lakóhelye szerinti nevelőszülői hálózat működtetőjétől a foglalkoztatás átvállalását. A működési engedélyen alapuló átvállaló nyilatkozat alapján a gyámhivatal megállapítja a gyermek új gondozási helyét, mérlegelve a Gyvt. 79. § (3) bekezdésében foglaltakat.

☞ (10) Ha a gondozási hely megváltoztatása során az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatok között vita merül fel, a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálatok gondozási helyre tett javaslata, valamint a gyermekvédelmi gyám és a fenntartók véleménye alapján, a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint dönt a gondozási hely fenntartásáról vagy megváltoztatásáról.

☞ (11) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek új gondozási helyét a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel.

☞ **106. §**

☞ **Elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv**

☞ **107. § (1)** Az elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv célja, hogy elősegítse a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározza a szükséges feltételeket.

☞ (2) A gyámhivatal által elfogadott elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv tartalmazza

☞ a) annak a célnak a megjelölését, hogy a nevelésbe vétel megszüntetése után melyik szülő vagy más hozzátartozó, vagy örökbefogadó szülő gondozásába kerüljön a gyermek,

☞ b) a nevelésbe vétel várható időtartamát,

☞ c) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslatot,

☞ d) azokat a feltételeket, amelyeket a szülőnek, illetve a gyermeknek teljesítenie kell, és amelyek nélkül a nevelésbe vétel nem szüntethető meg,

☞ e) a szükséges bírósági vagy hatósági intézkedések megjelölését,

☞ f) a soron kívüli felülvizsgálat időpontját, ha az szükségesnek látszik.

(3) Az egyéni elhelyezési terv tartalmazza továbbá

a) a (2) bekezdés d) pontjában előírt feltételek megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások megjelölését,

☞ b) a gyermekvédelmi gyám és a lakóhely szerinti gyermekjóléti szolgálat családgondozója közötti munkamegosztás elveit,

- c) a családgondozó, a szülő és a gyermek közötti együttműködés részletes szabályait,
- d) a szakmailag indokoltan tartott egyéb feltételeket.

(4) A gyámhivatalnak az egyéni elhelyezési terv elfogadásáról való döntése nem terjed ki a (3) bekezdésben meghatározott rendelkezésekre.

 **108. §** A gyámhivatal szükség szerint a 107. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltak érdekében felhívja a szülőt a gyermekelhelyezési vagy a gyermekelhelyezés megváltoztatására irányuló per megindítására, vagy maga intézkedik a per megindítása iránt. Ha a bíróság a keresetet jogerősen elutasítja, a gyermek elhelyezési javaslatát és egyéni elhelyezési tervét módosítani kell.

A nevelésbe vétel felülvizsgálata

 **109. §** (1) A gyámhivatal a nevelésbe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást kér a gyermekvédelmi gyámtól, a vér szerinti családot gondozó gyermekjóléti szolgálattól, a gyermekvédelmi szakszolgálattól, a nevelőszülői hálózat vezetőjétől, illetve a gyermekotthontól, továbbá szükség szerint a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottságtól.

 (2) A gyámhivatal a felülvizsgálat során, szükség esetén tárgyalást tart, amelyen - a felülvizsgálat céljától függően - részt vesz a kapcsolattartásra jogosult szülő, a gyermek más hozzátartozója, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek, valamint a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozója, nevelőszülője, a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekvédelmi szakszolgálat és a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság képviselője.

 (3) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermekvédelmi gyám és a gyermekjóléti szolgálat javaslata, szükség esetén a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye alapján

 a) fenntartja vagy megszünteti a gyermek nevelésbe vételét,

 b) dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról,

 c) szükség esetén megváltoztatja a gyermek gondozási helyét, a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályait, és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről,

 d) a gyermekvédelmi gyám javaslatára dönt a nevelőszülőnek egyes gyámi feladatok ellátására történő felhatalmazásáról,

 e) a feltételek fennállása esetén pert indít a szülői felügyelet megszüntetése vagy a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt, vagy ha ez nem szükséges, a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása céljából az iratanyagot megküldi a 37. § (2) bekezdése szerinti kijelölt gyámhivatalnak.

 (4) A nevelésbe vétel fenntartása esetén a gyámhivatal határozatban rendelkezik a következő felülvizsgálat időpontjáról.

 (5) Ha a gyámhivatal illetékessége megváltozik, erről az újonnan illetékes gyámhivatal értesíti az (1) bekezdésben felsorolt szerveket és személyeket, valamint indokolt esetben elvégzi a felülvizsgálatot.

A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése

 **110. §** (1) A nevelésbe vételt megszüntető, illetve a megszűnést megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

 a) az arra jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek gondozására,

 b) annak megállapítását, hogy a szülő szülői felügyeleti joga feléledt, vagy a családbafogadó gyám kirendelésének tényét, ha a gyermeket harmadik személynél helyezték el vagy családbafogadták,

 c) a nevelésbe vétel megszűnésének és megszüntetésének napját, valamint a gyermek gondozására és nevelésére jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek e napon történő átvételére,

 d) a gyermekvédelmi gyám felmentését és szükség esetén felhívását végszámadásának benyújtására,

 e) az otthont nyújtó ellátást biztosító nevelőszülői hálózat vezetőjének vagy intézménynek a tájékoztatását e feladatának megszűnéséről, és felhívását a családi pótlék iránti igénynek a nevelésbe vétel megszüntetését, megszűnését követő tizenöt napon belül történő lemondására,

 f) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapítása esetén annak okát,

 g) az utógondozás elrendelését és ennek érdekében a gyermekjóléti szolgálat, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat felhívását a feladat ellátására,

 h) a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátás elrendelését,

 i) a gondozásidő-fizetési kötelezettség megszüntetését,

 j) az illetékes járási hivatal felhívását a közgyógyellátási igazolvány visszavonása érdekében.

 (2) Ha a nevelésbe vétel a gyermek nagykorúvá válása miatt szűnik meg, a gyámhivatal a 143. § szerint jár el.

 (3) Ha a gyámhivatal a nagykorúvá válással egyidejűleg a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére vagyonkezelői joggal felruházott gondnokot rendel, vagy vagyonára zárlatot rendel el, a gyermekvédelmi gyámot végszámadásának a gyámhivatalhoz történő benyújtására kötelezi.

 (4) Ha a nevelésbe vétel a gyermek családbafogadásával szűnik meg, a gyámhivatal a 92. § és a 146. § (5) bekezdése alapján jár el.

 **111. §**

Nevelési felügyelet

114/A. § (1) A nevelési felügyelet elrendelésével kapcsolatos gyámhivatali eljárás hivatalból vagy a speciális gyermekotthon vezetőjének kérelmére indul.

 (2) Az eljárás során a gyámhivatal figyelembe veszi a gyermek gondozási helye szerint illetékes megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság és a gyermekvédelmi gyám véleményét. A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermekotthon vezetőjének a Gyvt. 81/A. § (2) bekezdése szerinti értesítése kézhezvételétől számított öt napon belül küldi meg véleményét a gyámhivatalnak.

 (3) A gyámhivatal az eljárás megindítását követően haladéktalanul kijelöli a gyermekjogi képviselőt - akadályoztatása esetén a gyermekvédelmi gyámot - a gyermeknek a nevelési felügyelettel kapcsolatos ügyében való képviselői ellátására, ideértve a bírósági eljárásban való képviseletet is.

114/B. § (1) A gyámhivatal a gyermek nevelési felügyeletét rendeli el, ha a gyermek - egészségi vagy pszichés állapota következtében - saját vagy másnak életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít, és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körű körülmények közötti felügyeletével hárítható el.

(2) A nevelési felügyelet elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a nevelési felügyelet kezdő időpontját és időtartamát,
- b) a szükséges gyógykezelés vagy gyógyító eljárás megjelölését,
- c) a gyermek nevelési felügyelet időtartama alatti tartózkodási helyét, a gyermekotthon helyiségeinek meghatározásával,
- d) a gyermek hozzátartozói-val való kapcsolattartása szabályozását,
- e) a felülvizsgálat időpontját,
- f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását és a Gyvt. 81/C. §-ában biztosított jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatást.

(3) A nevelési felügyelet felülvizsgálata során a gyámhivatal a 114/A. §-ban és e §-ban foglalt rendelkezések szerint jár el.

 (4) A gyámhivatal a nevelési felügyeletet megszünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn. A nevelési felügyelet megszüntetéséről a gyámhivatal a gyermek, a gyermekvédelmi gyám, a gyermekjogi képviselő, a speciális gyermekotthon vezetője kérelmére, valamint hivatalból nyolc napon belül határozattal dönt.

A gondozási díj

 **115. §** (1) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek után fizetendő gondozási díj megállapításánál a Csjt.-nek a gyermektartásra vonatkozó, valamint a Gyvt.-nek a gondozási díjra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) A gondozási díj fizetésének kötelezettsége a gyermek 18. életévének betöltése után is fennmarad, ha a Gyvt. 93. § (1) bekezdés b) pontja alapján részesül utógondozói ellátásban.

116. § A gondozási díj összegének megállapításánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni. Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

117. § (1) A gyámhivatal határozatában megjelöli, hogy a gondozási díjat a Főigazgatóság számlájára kell befizetni, és határozatát közli

- a) a Főigazgatóság főigazgatójával a nyilvántartás vezetése és az esetleges későbbi behajtás kezdeményezése,
- b) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzővel a gondozási díjfizetési kötelezettséget megállapító határozat - esetleges későbbi behajtás megindítása érdekében történő - nyilvántartásba vétele, valamint a 119. § szerinti iratok beszerzése céljából.

(2) A gondozási díj-befizetéseket és a keletkezett hátralékot, amelyre a Gyvt. 154. §-ának (3) bekezdése alapján késedelmi pótlék nem állapítható meg, a Főigazgatóság tartja nyilván.

118. § (1) A Főigazgatóság félévente tájékoztatja a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalt és jegyzőt az esetleges hátralékról.

(2) A jegyző a gondozási díj összegének felülvizsgálatához évente megküldi a gondozási díj fizetésére kötelezett körülményeit tanúsító iratokat (környezettanulmány, jövedelemigazolások).

(3) A gondozási díjhátralék elévülés miatt történő törlése a jegyző feladata, melyről értesíti a Főigazgatóságot.

(4) A gyámhivatal tartás elmulasztása (1978. évi IV. törvény 196. §), illetve tartási kötelezettség elmulasztása (Btk. 212. §) miatt feljelentést tesz az ellen, aki a megállapított gondozási díjfizetési kötelezettségét önhibájából nem teljesíti.

119. § (1) A gondozási díj összegét és a fizetési kötelezettséget a gyámhivatal évente felülvizsgálja. A felülvizsgálathoz a gyámhivatal beszerzi a gondozási díj fizetésére kötelezettnek a 7. számú melléklet szerinti jövedelemnyilatkozatát és a környezettanulmányt.

(2) Ha a gondozási díj felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy a 117. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feladatokat ellátó jegyző illetékessége - a kötelezett lakóhelyének vagy ennek hiányában tartózkodási helyének megváltozása okán - megszűnt, a gyámhivatal megkeresi

a) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt a 117. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatok ellátása érdekében, valamint

b) a kötelezett előző lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt, hogy a nyilvántartásában a hátralék behajtására vonatkozó adatokat küldje meg az illetékes jegyzőnek, illetve a 117. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határozatot nyilvántartásából törölje.

120. § (1) Ha a nevelésbe vett gyermek szülőjét a bíróság a gondozási díjfizetési kötelezettség keletkezése előtt tartásdíj fizetésre kötelezte, a gondozási díj fizetését előíró határozatot közölni kell az ítéletet hozó bírósággal. Ha a tartásdíjat letiltás útján folyósítja a fizetésre kötelezett munkáltatója vagy egyéb szerv, a határozatot közölni kell a jövedelmet folyósító szervvel is.

(2) A gyermekgondozási segélyben részesülő személy gondozási díjfizetési kötelezettsége szünetel.

(3)

120/A. § Ha a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az ügy áttételéről szóló végzésről a gyámhivatal értesíti a gondozási díj fizetésére kötelezettet, szükség esetén munkáltatóját, a megyei kirendeltséget, valamint a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

XVI. Fejezet

Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek

Az utógondozás elrendelése

121. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás céljának megvalósulása érdekében az utógondozás biztosítására elsősorban a fiatal felnőtt korábbi gondozási helyét, vagy - ha a támogatás céljának elérését elősegíti - a fiatal felnőtt választása szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat által meghatározott otthont nyújtó ellátást biztosító intézményt jelöli ki, amely a kijelölést követően köteles ellátni az utógondozást.

(2) Az utógondozás elrendeléséről szóló határozatban a gyámhivatal felhívja az utógondozás biztosítására köteles intézmény vezetőjét, hogy

a) 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében bekövetkező változásról, és

b) gondoskodik arról, hogy az utógondozó az utógondozás eredményéről

ba) évente,

bb) a gyámhatóság felhívására bármikor, és

bc) az utógondozás megszűnésekor vagy megszüntetésekor

adjon tájékoztatást a gyámhivatalnak.

122. §

Az utógondozói ellátás elrendelése

123. § (1) A gyermekvédelmi gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak a gyermek utógondozói ellátásra irányuló kérelmét, valamint az utógondozói ellátásra vonatkozó javaslatot és a 124. § szerinti dokumentumokat.

(2) Ha a tizennegyedik életévét már betöltött gyermek cselekvőképességének hiánya, vagy a fiatal felnőtt cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága miatt gondnokság alá helyezése és szociális bentlakásos intézményi elhelyezése látszik indokoltnak, a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.

124. § (1) A fiatal felnőtt az utógondozói ellátásra irányuló kérelméhez csatolja

a) jövedelemnyilatkozatát az azt alátámasztó igazolásokkal együtt, vagy igazolást az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről,

b) a köznevelési, felsőoktatási intézmény igazolását a tanulói, hallgatói jogviszonyról vagy a felnőttképzési intézménnyel kötött felnőttképzési szerződés másolatát,

c) a szociális bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséről szóló határozatot vagy a szociális bentlakásos intézmény értesítését a felvétel várható időpontjáról,

d) az ellátást biztosító nevelőszülő és működtetője együttes, a gyermekotthon, utógondozó otthon vagy külső férőhelyet működtető befogadó nyilatkozatát, vagy a befogadás megtagadásáról szóló nyilatkozatot.

(2) A befogadás megtagadása esetén a gyámhivatal kikérheti az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.

A határozat tartalma

125. § Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az utógondozói ellátást biztosító

aa) nevelőszülőnek és a nevelőszülői hálózat működtetőjének,

ab) gyermekotthonnak és működtetőjének,

ac) utógondozó otthonnak és működtetőjének,

ad) lakhatást nyújtó külső férőhelynek és működtetőjének

- ☞ a megnevezését;
- ☞ b) az utógondozói ellátás elrendelésének a Gyvt. 93. § (1) bekezdésében meghatározott okát és kezdő időpontját;
- ☞ c) a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen felhívást
- ☞ ca) a munkavállalással járó kötelezettségek maradéktalan teljesítésére,
- ☞ cb) a munkavállaláshoz szükséges lépések megtételére,
- ☞ cc) tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek teljesítésére,
- ☞ cd) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival és az intézményben ellátott társaival szembeni megfelelő magatartásra,
- ☞ ce) a gyermekotthon, utógondozó otthon, külső férőhely házirendjének betartására,
- ☞ cf) az utógondozói ellátást nyújtó nevelőszülővel és működtetőjével, a gyermekotthonnal, utógondozó otthonnal kötött megállapodásban foglalt kötelezettségei megtartására,
- ☞ cg) a lakhatást nyújtó külső férőhelyen a férőhely működtetőjével, tulajdonosával kötött megállapodásban foglaltak betartására,
- ☞ ch) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival való együttműködési kötelezettség betartására;
- ☞ d) a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás igénybevétele elmulasztásából származó jogkövetkezményekre vonatkozó figyelmeztetést;
- ☞ e) a fiatal felnőtt felhívását arra, hogy a jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését a gyámhivatalnak 15 napon belül jelentse be;
- ☞ f) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény vezetőjének felhívását arra, hogy 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében vagy az utógondozói ellátás helyében bekövetkező változásról;
- ☞ g) annak megállapítását, hogy a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetű.
- ☞ **126. § (1)** Ha az utógondozói ellátás igénybevételének oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhivatal határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételének új okát, illetve helyét.
- ☞ (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az utógondozói ellátásra irányuló kérelemhez csak a megváltozott körülményekre vonatkozó dokumentumokat kell csatolni.

HATODIK RÉSZ

GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG

XVII. Fejezet

A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek

A gyám kirendelése

127. § (1) Ha a gyermek részére gyámrendelés szükséges, ennek tényét a Gyvt. 5. §-ának d) pontjában meghatározott hozzátartozók, valamint a Csjt. 94. §-ának (3) bekezdésében meghatározott szervek és személyek kötelesek jelezni a gyámhivatalnak. A gyám kirendelését azonban bármely más szerv vagy személy is kezdeményezheti.

(2) A gyámhivatal gyámot a szülői felügyelet alatt nem álló gyermek részére rendel. Nem áll szülői felügyelet alatt a gyermek, ha

- a) a szülők meghaltak,
- b) a szülők szülői felügyeletét a bíróság megszüntette,
- c) a szülők cselekvőképtelenek vagy cselekvőképességükben e tekintetben korlátozva vannak,
- d) a szülők ismeretlen helyen távol vannak, vagy ténylegesen akadályozva vannak,
- e) a bíróság a gyermeket harmadik személynél helyezte el,

 f) a gyermeket a gyámhivatal nevelésbe vette,

 g) a gyámhivatal a gyermek családba fogadásához hozzájárult,

 h) a gyámhivatal a gyermeket ideiglenes hatállyal hozzátartozónál vagy más személynél, illetőleg nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezte el és szülője ellen szülői felügyelet megszüntetése, illetőleg gyermek elhelyezése iránt per van folyamatban,

i) a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához hozzájárult,

j) a szülő a gyermeke ismert személy általi örökbefogadásához hozzájárult, kivéve, ha a szülő a házastárs által történő örökbefogadásához járult hozzá.

 (3) A gyámhivatal gyermekvédelmi gyámot rendel a gyermek részére, ha a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermeket ideiglenesen a leendő örökbefogadó szülőnél helyezték el [Csjt. 98. § (4) bek. d) pont].

(4) Ha a szülő gyermekének általa ismert személy részéről történő örökbefogadásához járult hozzá, és az örökbefogadás engedélyezését a megnevezett leendő örökbefogadó szülő egyidejűleg maga is kéri - alkalmassága esetén -, az örökbefogadni szándékozó személyt a gyámhivatal a gyermek családbafogadó gyámjául rendeli ki.

(5) Ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő meghal, szülői felügyeletét a bíróság megszüntette vagy az szünetel, de a másik szülő él és szülői felügyeletét gyakorolhatja, gyám rendelésének nincs helye.

128. § (1) A gyámrendelés előtt a gyámhivatalnak vizsgálnia kell:

a) a gyámrendelés okát,

b) azt, hogy a gyermek kinek a gondozásában él és a gyermek ellátására személye és körülményei alkalmasak-e,

c) van-e nevezett gyám vagy gyámságból kizárt személy; van-e a gyermeknek olyan rokona, hozzátartozója, aki családbafogadó gyámként kirendelhető,

d) van-e a gyermeknek vagyona és azt ki kezeli,

e) azt, hogy a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres kedvezményben.

(2) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi:

a) a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat (így különösen szülők halotti anyakönyvi másolata, bírói ítélet),

b) a gyermek születési anyakönyvi másolatát,

 c) a gyermek ingó, ingatlan vagyonáról készült leltárt, ha a gyámhivatal tudomással bír arról, hogy a gyermeknek van vagyona.

 (3) A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ában meghatározottakon kívül meghallgatja a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető személyt, továbbá vizsgálja, hogy viselhet-e gyámságot, és személyiségénél fogva alkalmas-e a tisztség ellátására. E rendelkezés a gyermekvédelmi gyámra nem vonatkozik.

(4) A gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltak vizsgálata során - szükség szerint - orvosi, pszichológiai véleményt és jövedelemigazolást szerez be.

 **129. §** (1)-(2)

(3) Ha a gyámhivatal valamely okból a testvérek részére nem közös gyámot rendel [Csjt. 97. § (2) bek.], a gyámok közül - meghallgatásuk után - kijelöli azt, aki a testvérek osztatlan közös tulajdonában lévő vagyontárgyakat kezeli.

A határozat tartalma

130. § (1) A gyámrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza:

a) tájékoztatást a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről,

b) a gyámi tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének időpontját,

 c) a vagyonleltár alapján az ingó és ingatlan vagyon gyám kezelésébe adását, feltéve, hogy a gyermek rendelkezik vagyonnal és a gyám vagyonkezelésre jogosult,

 *d)* vagyonnal rendelkező gyermek vagyonkezelésére jogosult gyámja esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,

e) tájékoztatást a gyám családtámogatási ellátások igénylésére való jogáról,

f) a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátásról szóló tájékoztatást, feltéve, hogy a rendszeres kedvezményben részesülő gyermek részére családbafogadó gyámként hozzátartozót rendeltek ki.

(2) A gyámhivatal határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

(3) A gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozata meghozatalával egyidejűleg közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyámrendelés tényét.

(4) Ha a gyámrendeléssel érintett gyermek rendszeres kedvezményre jogosult, a gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozatát

a) annak jogerőre emelkedését követően haladéktalanul közli a családbafogadó gyám lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével, feltéve, hogy a gyermek részére családbafogadó gyámot rendeltek,

b) annak meghozatalát követően - a rendszeres kedvezmény megszüntetése céljából - haladéktalanul közli a rendszeres kedvezményt megállapító települési önkormányzat jegyzőjével az *a)* pont alá nem tartozó esetben.

A gondnok kirendelése

131. § (1) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal megvizsgálja

a) a gondnokrendelés okát,

b) van-e nevezett gondnok,

c) a gondnokolt kinek a gondozásában áll,

 *d)* van-e olyan, a gondnokolt vagy vele egy háztartásban élő személy által megnevezett házastárs, bejegyzett élettárs, szülő vagy más hozzátartozó, illetve rokon, akit gondnokul ki lehet rendelni,

e) van-e vagyona a gondnokrendeléssel érintett személynek.

(2) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés alapjául szolgáló bizonyítékokat, így különösen a jogerős bírósági határozatot, valamint a gondnokolt születési anyakönyvi másolatát.

(3) A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ával meghatározott személyeken kívül meghallgatja - ha mentális állapota lehetővé teszi - a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt, valamint a gondnoki tisztség ellátását vállaló személyt.

132. § (1) A gyámhivatal annak a személynek,

a) akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett gondnokot, kivételesen több gondnokot,

b) akinek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan, teljes mértékben hiányzik (Ptk. 18/A. §), kivételesen azonnali intézkedést igénylő esetben ideiglenes gondnokot,

c) aki a 12. § (1) bekezdése szerint ismeretlennek minősül, vagy akit körülményei adott ügy vitelében akadályoznak, különösen, ha ismeretlen helyen tartózkodik, vagy ismert helyen tartózkodik ugyan, de visszatérésében gátolva van, eseti gondnokot vagy ügygondnokot,

d) akinek részére gondnokot rendelt, a gondnok helyettesítésére, ha az feladatainak ellátásában tartósan akadályozva van, helyettes gondnokot,

e) akinek az ügyében más eljáró szerv, személy megkeresi, a feltételek fennállása esetén, eseti gondnokot vagy ügygondnokot rendel.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározottakon túl gondnokot (Ptk. 224. §) rendel annak a személynek is, akit körülményei ügyei vitelében tartósan akadályoznak, és emiatt előreláthatólag hosszabb időn át képviselőre szorul.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározottakon túl eseti gondnokot rendel akkor is, ha

a) a korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen személy és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn [Ptk. 225. § (1) bek.], vagy a törvényes képviselő más tényleges akadály miatt nem járhat el, illetve a szülő nem láthatja el a gyermek törvényes képviselőjét,

b) a szülő mint törvényes képviselő a gyermeket a Csjt. 87. §-ának (1) bekezdése szerint nem képviselheti,

c) a különleges szakértelmet igénylő ügyekben a gyám vagy gondnok nem képes a törvényes képviselő ellátására,

d) határozatában nem hatalmazta fel a gyámot a gyermek vagyonának kezelésével járó feladatok ellátására [Gyvt. 88. § (1) bek.].

(4) A gyámhivatal az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakon túl

a) ha a születendő gyermek jogainak megóvása érdekében szükséges a méhmagzat részére gondnokot,

b) a vagyonvédelem érdekében, ha gondnokság alá helyezés iránt per indítása indokolt, vagy az ilyen per során elrendelt zárlat esetén, zárgondnokot rendel.

(5) Az eseti gondnok és az ügygondnok kirendelése iránt a jegyző intézkedik, ha erre az előtte folyó eljárásban van szükség.

133. § (1) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés okául szolgáló bizonyítékokat, így különösen

a) a bírósági határozatot,

b) a pszichiátriai szakvéleményt,

c) az ügyfél ismeretlen helyen való távollétét igazoló iratot,

d) a különös szakértelem szükségességét megalapozó iratokat,

e) a fogamzás feltételezett időpontjára vonatkozó orvosi igazolást,

f) a vagyonleltárt.

 (1a) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal

 a) meghallgatja a 131. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket,

 b) meghallgatja a gondnokság alá helyezéssel érintett személlyel egy háztartásban élő személyt, indokolt esetben a vele nem egy háztartásban élő hozzátartozóját,

 c) környezettanulmányt készít vagy szerez be.

(2) Nem minősül különleges szakértelmet igénylő ügynek a családtámogatási ellátás, az árvaellátás, egyéb pénzbeli támogatás, nyugdíj és egyéb járadék igénylése, felhasználása, valamint ennek gyámhatósági betétben való elhelyezése és kezelése.

134. § (1) Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek nincs olyan hozzátartozója, aki a gondnokság viselésére alkalmas, részére a gyámhivatal hivatásos gondnokot rendel.

(2) A gyámhivatal illetékességi területén működő hivatásos gondnok a fővárosi és megyei kormányhivatal szociális- és gyámhivatalával kormányzati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy.

(3) Hivatásos gondnok csak olyan büntetlen előéletű személy lehet, aki a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelel.

(4) A hivatásos gondnok egyidejűleg legfeljebb 30 gondnokság alatt álló személy vonatkozásában láthat el gondnoki feladatokat.

(5) Hivatásos gondnokul a fogyatékos személyekkel, a szenvedélybetegekkel, valamint a pszichiátriai betegekkel foglalkozó országos, illetve megyei működési területtel rendelkező társadalmi szervezet által tagjai közül ajánlott személy is kirendelhető.

(6) Gondnokul nem rendelhető ki

a) a szociális, egészségügyi, nevelési-oktatási, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi intézmény dolgozója az intézményben elhelyezett, illetve felvett, valamint a területi egészségügyi és szociális szolgáltatás dolgozója a gyógyítása, gondozása alatt álló személy részére, valamint ezen személyek közeli hozzátartozója,

b) a gyámhivatal gyámügyi ügyintézője a gyámhivatal előtt folyó gondnoksági ügyekben, valamint ezen személy közeli hozzátartozója,

c) aki a gondnokolttal tartási, életjáradéki vagy öröklési szerződést kötött, valamint ezen személyek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont].

(7) A hivatásos gondnok kirendelése a gondnokolt tiltakozása esetén sem mellőzhető.

134/A. § (1) A gondnokrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon túl tartalmazza

a) a gondnoki tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről való tájékoztatást,

b) többes gondnokrendelés esetén a gondnokok feladatkörének pontos megosztását [Ptk. 19/B. § (2) bek.],

c) helyettes gondnokrendelés esetén annak időtartamát, valamint a helyettes gondnok jogkörének terjedelmét,

d) ideiglenes gondnokrendelés esetén azon ügycsoportok megjelölését, amelyek tekintetében a gondnok eljárhat [Ptk. 18/A. § (2) bek., 14. § (6) bek.],

e) annak az összegnek a megállapítását, amelyen felül a gondnokolt vagyoni ügyében a gondnok jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges [Ptk. 16. § (1) bek. e) pont],

f) a gondnoki tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdő időpontját,

 g) az ingó és ingatlan vagyon gondnok kezelésébe adását a vagyonleltár alapján, vagy leltár hiányában a hagyatéki ügyben eljáró települési önkormányzat jegyzőjének megkeresését a gondnokolt ingó és ingatlan vagyonának leltározására és a gondnok felhívását a leltár felvételében való közreműködésre,

h) vagyonkezelésre jogosult gondnok esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját.

(2) A gyámhivatal határozatát fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja.

 (3) A gondnokrendelésről szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség szerint az árvaellátást folyósító szervvel.

Ideiglenes gondnok

 **135. § (1)** A Ptk.-ban meghatározott feltételek fennállása esetén, az ideiglenes gondnokrendelés előtt a gyámhivatal a 131. § (3) bekezdésében és a 133. §-ban foglaltak szerint jár el, valamint beszerzi a lakó- vagy tartózkodási hely szerint illetékes, vagy a gyógykezelést ellátó pszichiátriai gondozó intézet, illetve ideg- és elmeorvosegyintézet szakvéleményét.

(2) Az ideiglenes gondnokrendelés hatálya a gondnokság alá helyezés iránti per jogerős befejezését követően a gondnok kirendelésével szűnik meg, kivéve, ha azt a bíróság az ideiglenes gondnokrendelés felülvizsgálata során már megszüntette.

(3) A gyámhivatal rendel ideiglenes gondnokot abban az esetben is, ha az ideiglenes gondnokrendelés szükségességéről a bíróság döntött.

(4) Az ideiglenes gondnok jogköre a kirendelő határozatban megjelölt ügycsoportokra terjed ki, a gyámhivatal előzetes jóváhagyásával azonban minden olyan intézkedést megtehet, amivel a gondnokolandó személyt károsodástól óvja meg.

(5) Annak a személynek a bentlakásos szociális intézménybe történő elhelyezését, akinek cselekvőképessége a gyámhivatal ideiglenes gondnokrendelő határozata alapján e jognyilatkozat megtételében korlátozott, az ideiglenes gondnok csak a bíróság ideiglenes gondnokrendelés fenntartásáról rendelkező jogerős végzése alapján kérheti.

Eseti gondnok

136. § (1) Az eseti gondnokrendelés a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(2) Eseti gondnokul - a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében és 89. §-ának (1) bekezdésében meghatározott eset kivételével - elsősorban ügyvédet kell kirendelni.

(3) Ha a gyermek érdekében több eljárásban, illetve ismétlődő vagy folyamatos eljárási cselekmények során merül fel az eseti gondnok kirendelésének szükségessége, a gyermek számára lehetőség szerint ugyanazt a személyt kell eseti gondnokként kirendelni.

(4) Az eseti gondnok köteles az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét megismerni és azt a gyermek korára és érettségére tekintettel figyelembe venni.

Ügygondnok

137. § (1)

(2) A közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény alapján kirendelt ügygondnok, ha jogszabály másként nem rendelkezik a gyámhatóság felhatalmazása nélkül pénzt vagy dolgot nem vehet át, egyezséget nem köthet, vitás jogot nem ismerhet el, illetve arról nem mondhat le, kivéve, ha ezzel az általa képviselt személyt a nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Az ügygondnok kirendelése a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(4) A gyámhatóság az ügygondnok kirendeléséről szóló döntést tizenöt napon belül hozza meg.

A méhmagzat gondnoka

138. § (1) A gyermek részére már megszületése előtt gondnokot kell rendelni, ha ez jogainak megóvása érdekében szükséges, különösen, ha a gyermek és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn.

(2) Születendő gyermek családi jogállásának teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal történő rendezése érdekében a méhmagzat részére gondnokot kell rendelni, ha az anya cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes.

(3) A méhmagzat gondnokának a tevékenysége születés időpontjáig terjed.

(4) A szülő törvényes képviseleti jogát korlátozó rendelkezéseket [Csjt. 86. § (2) bek., 87. § (1)-(2) bek.] a méhmagzat tekintetében is alkalmazni kell.

Zárgondnok

139. § (1) A törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a gyámhivatal harminc napon belül a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy vagyonaára határozattal zárlatot rendel el, és ezzel egyidejűleg zárgondnokot rendel.

(2) A zárgondnok személyének kijelölésére a Ptk. 19. § (2) bekezdésében, valamint a 19/A-19/B. §-aiban meghatározottak értelemszerűen irányadók.

(3) A zárgondnok kirendelésénél a 135. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(4) Ha a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt vagy a bíróság a per alatt a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának megóvása érdekében zárlatot rendelt el, a gyámhivatal által kirendelt zárgondnok a zárolt vagyont a zár feloldásáig, illetőleg a per jogerős befejezése után a gondnok kirendeléséig a rendes gazdálkodás szabályai szerint kezeli.

XVIII. Fejezet

A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása

140. § (1) A gyámhivatal a gyámot a gyermek, a gondnokot a gondnokolt érdekében megfelelő intézkedés megtételére utasíthatja.

(2) A gyám (a gondnok) - függetlenül számadási kötelezettségétől - köteles a gyámhivatal felhívására a gyermek (a gondnokolt) helyzetéről soron kívül felvilágosítást adni.

141. § (1) A családbafogadó gyám (a gondnok) működése közben - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - indokoltan felmerült kiadásainak megtérítését igényelheti, ha a gyermek (a gondnokolt) megfelelő jövedelemmel rendelkezik. A kiadások szükségességét, a felmerült összeg helyességét a gyámhivatal a számadás elbírálása során állapítja meg.

(2) Működése során az eseti gondnok és az ügygondnok - a vagyonkezelésre kirendelt eseti gondnok kivételével - tevékenységéről félévenként, illetőleg, ha a kirendelés célja megvalósult, vagy annak oka megszűnt, ezt követően 8 napon belül köteles a gyámhatóságnak jelentését benyújtani.

(3)⁷¹ Az eseti gondnokot (ügygondnokot) - a természetben nyújtott családi pótlékban a gyermek szükségleteire történő felhasználására kirendelt eseti gondnok kivételével - tevékenységéért munkadíj illeti meg. A munkadíj mértékét az eseti gondnok (ügygondnok) felmentéséről határozatot hozó gyámhatóság állapítja meg az eseti gondnok (ügygondnok) munkateljesítményének figyelembevételével.

(4) Az eseti gondnok (ügygondnok) munkadíjának összegét - a Gyvt. 133/A. § (6) bekezdésében foglalt kivétellel - a gyámhivatal az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) vagyonának terhére állapítja meg, feltéve, hogy ezzel nem veszélyeztetni a vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) lakhatási és megélhetési feltételeit. Ennek hiányában a díj megfizetése a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal feladata.

 (5)

142. § (1) A gyámot, illetőleg a gondnokot a gyámhivatal kivételesen felmentheti, ha a gyám vagy gondnok működése ellen kifogás nem merül fel, azonban más személy kirendelése a gyámolt vagy gondnokolt érdekeit tekintve kedvezőbb.

(2) Ha a gyámhivatal a gyámot vagy a gondnokot tisztségéből felmenti, elmozdítja, illetőleg azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen intézkedésével egyidejűleg új gyámot, gondnokot rendel.

(3) A gyámhatóság az eseti gondnokot, illetve az ügygondnokot felmenti, ha annak a kirendelés céljának megvalósulását, illetve a kirendelés okának megszűnését követően előterjesztett jelentését [141. § (2) bek.] elfogadja.

143. § A nagykorúság elérése után, illetve a gondnokság megszüntetéséről rendelkező jogerős bírósági határozat alapján a gyámhivatal értesíti

a) a jogosultat a vagyon állagáról, a vagyon kezelőjének személyéről és számadási kötelezettségéről, a letétben lévő vagyon helyéről, a vagyon feletti rendelkezés módjáról, továbbá arról, hogy a számadásra kötelezettel szemben támasztott követelését szükség esetén bírósági úton érvényesítheti,

b) a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült, nagykorúvá vált jogosultat - a beszerzett adó- és értékbizonyítvány alapján - ingatlanának értékéről,

c) a földhivaltal - ha a bíróság erről nem rendelkezett -, a volt gondnokolt személy gondnokság alá helyezésére vonatkozó bejegyzésnek az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében,

d) a családtámogatási, illetve a nyugdíjfolyósító szervet, ha a jogosult családtámogatási ellátásban, illetve nyugdíjban vagy a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított más ellátásban részesült,

e) a hitelintézetet, a zárolt számla kezelőjét, a letétben lévő vagyontárgy kezelőjét arról, ha a vagyon felett a 18. életévét betöltött személy nem jogosult rendelkezni, mivel korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen.

XIX. Fejezet

A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti perek

144. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés iránt - ha annak feltételei fennállnak - akkor indít pert, ha

a) a gondnokság alá helyezendő személynek nincs házastársa, bejegyzett élettársa, egyeneságbeli rokona, testvére, vagy

b) az a) pontban felsorolt személyek közül

ba) egyikük sem kíván pert indítani,

bb) a perindítást vállaló személy a perindítás szükségességéről való tájékoztatást követő hatvan napon belül nem indít pert, vagy

bc) a pert megindító személy a bírósághoz benyújtott keresetét visszavonja.

(1a) A gyámhivatal azt a személyt, aki a pert megindította, félévente megkeresi, hogy nyújtson tájékoztatást a per állásáról.

(2) A gondnokság alá helyezés szükségessége különösen akkor áll fenn, ha a gondnokság alá helyezendő személy személyi és vagyoni érdekvédelme csak a gondnokság alá helyezéssel biztosítható.

(3) A gyámhivatal a kötelező felülvizsgálati eljárást a cselekvőképességet korlátozó, illetve kizáró gondnokság alá helyezést kimondó ítéletében megjelölt felülvizsgálati időpontban indítja meg.

(4) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránt pert indít, ha annak fenntartása - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - már nem indokolt, és a megszüntetés iránti pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

145. § (1) A cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés, illetve a gondnokság megszüntetése iránti per esetén a keresetlevélben a Pp. 121. §-ában meghatározott adatokon kívül fel kell tüntetni a gondnokság alá helyezendő, illetve a gondnokság alatt álló személy ingatlanának helyrajzi számát, nyugdíja vagy nyugdíjfolyósító szerv által folyósított egyéb ellátása esetén a nyugdíjfolyósítási törzsszámot, betétben elhelyezett készpénz esetén a betétkönyv vagy folyószámla számát. A keresetlevélben meg kell jelölni azoknak a tanúknak a nevét és lakcímét, akik ismerik a gondnokság alá helyezéssel érintett személy magatartását és életvitelét.

(2) A cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezés iránti kereseti kérelem irányulhat a gondnokolandó személy cselekvőképességének általános vagy részleges (a Ptk. 14. § (6) bekezdésében meghatározott egyes ügycsoportok tekintetében fennálló) korlátozására.

(2a) A gyámhivatal a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti kérelmében - ha az eljárás során erre adat merül fel - kérheti a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 11/A. §-a alapján a választójogból való kizárást.

(3) A kötelező felülvizsgálat és a gondnokság alá helyezés megszüntetése, illetve módosítása iránti eljárásban a kereseti kérelem a Ptk. 21. § (4) bekezdésében meghatározottakra, valamint a választójogból való kizárás megszüntetésére vagy a választójogból való kizárásra is irányulhat.

(3a) A választójogból való kizárás megszüntetése vagy a választójogból való kizárás kezdeményezése során a gyámhivatal a nagykorú személy pszichés állapotára, szellemi fogyatkozására vagy szenvedélybetegségére vonatkozó körülményeket, az érintett személy életvitelére vonatkozó körülményeket, valamint az életvitelét, gondozását segítő személy véleményét veszi figyelembe.

(4) A keresetlevélhez csatolni kell a gondnokság alá helyezendő, illetőleg a gondnokság alatt álló személy

a) születési anyakönyvi kivonatát vagy másolatát, kivéve, ha az iratokat külföldről kell beszerezni,

b) elmeállapotára vonatkozó szakorvosi véleményt,

- c)* tulajdonában lévő ingatlanok tulajdoni lapját,
 - d)* lakóhelyén készített környezetanulmányt.
- (5) A keresetlevélhez a gyámhivatal a (4) bekezdésben foglaltakon kívül csatolhatja
- a)* a pszichológiai véleményt,
 - b)* a gyógypedagógiai véleményt,
 - c)* az érintett személlyel kapcsolatban álló családgondozó, személyi segítő, szociális munkás véleményét,
 - d)* az érintett személy életvitelét, gondozását segítő személy meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet.

HETEDIK RÉSZ

A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI ÉRDEKVÉDELME

XX. Fejezet

A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek

 **146. §** (1) A szülő vagyonkezelői jogát korlátozó - a Csjt. 80. §-ának (1) bekezdésében és 82. §-ának (2) bekezdésében, valamint e rendelet 25. §-ában meghatározott - rendelkezéseket a családbafogadó gyám és a gyermekvédelmi gyám (a továbbiakban együtt: gyám) tekintetében is alkalmazni kell.

(2) A gondnok - általános jelleggel, illetve a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezést kimondó bírósági határozatban meghatározott ügyekben - a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes képviselője.

(3) Ha a gyermeknek vagy a gondnokság alatt álló személynek van vagyona, azt a gyám vagy a gondnok leltárral veszi át. A gyámhivatal felkéri a hagyatéki ügyekben eljáró hatóságot a leltár felvételére. A leltárt a hagyatéki leltározásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elkészíteni.

(4) A cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt álló személy gondnoka, valamint, ha a bíróság az alább felsorolt jognyilatkozatok tekintetében a cselekvőképességet korlátozta, az érintett személy és gondnoka jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a gondnokolt

a) tartására,

b) örökösödési jogviszony alapján megillető jogára vagy kötelezettségére,

c) ingatlan tulajdonának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére vonatkozik, ide nem értve azt az esetet, amikor az ingatlan ellenérték nélküli megszerzésével egyidejűleg haszonélvezet alapítására kerül sor,

d) a Ptk. 20/B. §-a alapján beszolgáltatott vagyonára,

e) vagyonának mértékétől függően a gondnokot kirendelő határozatban megállapított összeget, de legalább ötvenezer forintot meghaladó értékű egyéb vagyontárgyára, vagyoni értékű jogára vonatkozik [Ptk. 16. § (1) bek. e) pont],

f) vagyoni hozzájárulása 50%-át, de legalább százezer forintot meghaladó kötelezettségvállalásra vonatkozik, feltéve, hogy a gondnokolt gazdálkodó szervezet tagja, részvényese [Ptk. 20/D § (3) bek.].

(5) A gyám és a gondnok személyében bekövetkező változás esetén az új gyám, illetve gondnok a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy vagyonát, a gyámhivatal végszámadást elfogadó határozata alapján veszi át. Amennyiben a gyám, illetve a gondnok a végszámadást határidőre nem nyújtja be, vagy azt a gyámhivatal nem fogadja el, úgy a vagyont leltározni kell, és az új gyám vagy gondnok a vagyont a leltár alapján veszi át.

147. § (1) Ha a törvényes képviselő a Csjt. 82. §-ának (2) bekezdése alapján a gyermek, illetve a Ptk. 20/B. §-a alapján a gondnokság alá helyezett pénzt és értéktárgyait a gyámhivatalnak beszolgáltatni köteles

a) a pénzt hitelintézetnél nyitott gyámhatósági fenntartásos betétben, forint folyószámlán vagy devizaszámlán (a továbbiakban együtt: betét),

b) a személyes tulajdon szokásos tárgykörébe nem tartozó ékszereket, ezüst, arany, platina tárgyakat, drágaköveket az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál letétként

c) a kulturális az illetékes múzeumban letétként kell elhelyezni.

(2) A hitelintézet a betétet elkülönítetten kezeli.

(3)

(4) A gyámhivatal kötelezheti a szülőt, a gyámat és a gondnokot (a továbbiakban együtt: törvényes képviselő) a gyermek, illetve a gondnokság alatt álló személy tulajdonában álló - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszeresét meghaladó - értékpapír hitelintézeti letétben történő kezelésére.

 **148. §** (1) A hitelintézet a gyermek, gondnokolt betétjébe történő befizetést igazoló okmányt a törvényes képviselőnek kiadja, vagy kérelmére letétként kezeli. A törvényes képviselő a gyámhivatal felhívására bemutatja a betétben elhelyezett összegről szóló igazolást.

(2) A gyámhivatal megkeresésre, illetőleg a törvényes képviselő személyében történt változás esetén hivatalból haladéktalanul közli a hitelintézettel a törvényes képviselő nevét és lakcímét.

(3) A gyámhivatal az ügyben való illetékességének megszűnéséről értesíti a hitelintézetet.

149. § (1) A gyámhivatal a betétben elhelyezett pénz, valamint a letétben kezelt értékpapír feletti rendelkezésre csak a törvényes képviselőt jogosíthatja fel.

(2) A gyámhivatal akkor engedélyezheti a törvényes képviselő kérelmére a gyámi fenntartásos betétben elhelyezett pénznek államilag garantált értékpapírba, biztosítási kötvénybe, ingó vagy ingatlan vagyonba történő befektetését, ha az a gyermek, illetve a gondnokolt érdekében áll.

(3) A szociális vagy gyermekvédelmi intézményben elhelyezett gyermek esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását az intézményi költségek fedezésére.

 (4) A szociális intézményben elhelyezett gondnokolt esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását - a személyi térítési díj és a költőpénz kivételével - az intézményi költségek fedezésére. Nem minősül intézményi költségnek az Szt. 119/A. § (2) bekezdése szerinti költség.

 (4a) A tartósan szociális intézményben elhelyezett cselekvőképtelen személy gondnoka és az adott jognyilatkozat megtétele tekintetében korlátozottan cselekvőképes személy és gondnoka a gyámhivatal által jóváhagyott jognyilatkozatával vállalhatja az Szt. 119/A. § (2) bekezdés szerinti megállapodás megkötését.

(4b) A gyámhivatal akkor hagyja jóvá a cselekvőképtelen személy gondnoka és az adott jognyilatkozat megtétele tekintetében korlátozottan cselekvőképes személy és gondnoka (4a) bekezdés szerinti jognyilatkozatát, ha az a gondnokolt érdekében áll, mert

- a) elhelyezésének körülményeit tartósan javítja, és
- b) mindennapi szükségleteinek fedezését nem veszélyezteti.

 (5) A nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámja, valamint a bentlakásos szociális intézményben elhelyezett gondnokság alatt álló személy gondnoka, a gyermek, illetve a gondnokolt külön jogszabályban meghatározott kötelező ellátásait, valamint a családi pótlék felhasználását is meghaladó szükségleteire - különösen tartós fogyasztási cikk vásárlására, a gyermek képességeinek fejlesztésére és jelentősebb vagyoni érték megszerzésére - a gyámi fenntartásos betétből pénzfelvétel engedélyezését kérheti a gyámhivaltól.

Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek

150. § Ha a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában olyan ingatlan van, amellyel kapcsolatban az első fokú bíróság a külön jogszabályban foglaltak szerint nem intézkedett, a gyámhivatal megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes földhivaltal a gondnokság alá helyezés tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése iránt.

151. § (1) Amennyiben a gyámság vagy gondnokság alatt álló személy ingatlantulajdonnal vagy lakásbérleti jogviszonnyal rendelkezik, a gyám, a gondnok vagy a kijelölt vagyongazdálkodó eseti gondnok gondoskodik az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosításáról.

 (2) Az ingatlan, illetve a lakás fenntartásának költségeit elsősorban a hasznosításból eredő bevételekből kell fedezni. Ha az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosítása akadályba ütközik, vagy a bevételek a fenntartás költségeit nem fedezik, továbbá ha az az állagmegóvás miatt indokolt, a gyámhivatal kezdeményezi az önkormányzatnál a szükséges összegnek önkormányzati segélyből vagy lakásfenntartási támogatásból történő juttatását.

152. § (1) A gyermek, illetve a gondnokság alá helyezett személy lakásbérleti szerződésének közös megegyezéssel történő megszüntetéséhez vagy a lakás cseréjéhez történő hozzájárulás megszerzéséhez előírt törvényes képviselői jognyilatkozatot a gyámhivatal akkor hagyhatja jóvá, ha a gyermek vagy gondnokság alá helyezett személy lakhatása megfelelően biztosítva van.

(2) A gyermek, illetőleg a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában lévő ingatlan tulajdonának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére vonatkozó jognyilatkozat jóváhagyásával kapcsolatos eljárásban a gyámhivatal az eset összes körülményeit mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat a gyermek, illetőleg a gondnokság alá helyezett személy érdekeit szolgálja-e.

153. § (1) A jóváhagyás iránti kérelemhez mellékelni kell

- a) az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példányát,
- b) 3 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt, vagy az ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslését, kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,
- c) az ingatlan tulajdoni lapjának 15 napnál nem régebbi másolatát, amennyiben a kérelmező nem él a (3) bekezdésben foglalt lehetőséggel.

(2) A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez az (1) bekezdésben foglaltak mellett mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értékbecslést.

(3) Ha az ügyfél az (1) bekezdés c) pontja szerinti iratot nem csatolja, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében az azt nyilvántartó hatósághoz fordul.

(4) A jóváhagyási kérelemhez nem kell mellékelni az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott iratot, ha az ingatlan tulajdonjogának átruházása a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére jogszabályban meghatározott módon történt.

154. § (1) A tulajdonosváltozásnak, illetőleg a tulajdonközösség megszűnésének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében a gyámhivatal a szerződésben foglalt törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyását és a határozat jogerőre emelkedését a szerződésekre, illetőleg megosztás esetén a vázrajzra rávezeti.

(2) A gyámhivatal - a vételár megfizetésének (3) bekezdésben meghatározott módjára vonatkozó rendelkezés hiányában - az okiratokat csak akkor láthatja el záradékkal, ha

- a) a szerződésben meghatározott vételárat betétben elhelyezték vagy
- b) az ingatlan tulajdonjogának átruházása a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére történt, és
 - ba) a vételárat a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározott módszer és felosztás szerint fogják megfizetni, vagy
 - bb) a vételárból a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározott esetben a kiskorú személyt is megilletné a fennmaradó vételárhányad és a vételárból a kiskorút megillető összeget gyámhatósági fenntartásos betétben fogják elhelyezni.

(3) Ha a felek megállapodása szerint a vevő a vételárat több részletben fizetheti meg, a gyámhivatal a jognyilatkozatot akkor hagyja jóvá, ha

- a) a tulajdonjogot - a vételár utolsó részlete kifizetésének időpontjáig - fenntartással ruházták át, vagy
- b) a kötelezettség biztosítására zálogszerződést kötnek, vagy
- c) a szerződés teljesítését készfizető kezes biztosítja, vagy
- d) a vételárhoz kölcsönt nyújtó hitelintézet a kölcsön folyósítására - egyéb feltételek nélkül - kötelezettséget vállal.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a szerződés akkor látható el záradékkal, ha a kézi zálogról vagy az elzálogosított követelésről, jogról kiállított okiratot, valamint a kötelezettséget vállaló nyilatkozat eredeti példányát a gyámhivatalnál letétbe helyezték, továbbá kezesség esetén, ha a kezes igazolja, hogy a keresete, jövedelme a kielégítéshez megfelelő biztosítékul szolgál.

Az ingó vagyronra vonatkozó jognyilatkozatok

155. § A gyermek vagy a gondokolt tulajdonában lévő értékpapír, a személyes tulajdon szokásos tárgyai közé nem tartozó ékszerek, ezüst-, arany-, platinatárgyak, drágakövek és egyéb ingó tárgyak elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értébecslését.

XXI. Fejezet

Öröklési ügyek

Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt

156. § (1) Ha a gyermek, a gondnokság alatt álló - ide nem értve a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezett azon személyt, akinek a bíróság az ingó és ingatlanvagyonnal, valamint az örökösödési ügyekkel kapcsolatos jognyilatkozatot nem korlátozta - az ismeretlen helyen levő, az ügyeinek vitelében akadályozott személy, a méhmagzat ingó vagyronra vonatkozó öröklési érdeke veszélyeztetve van, a gyámhivatal az ingóságot leltároztatja és kezdeményezi a hagyatéki eljárás lefolytatását.

(2) A gyámhivatal a hagyatéki leltár alapján

- a) megvizsgálja, hogy szükséges-e biztosítási intézkedés,
- b) figyelmezteti a törvényes képviselőt a hagyaték visszautasításának lehetőségéről,
- c) elbírálja az örökségnek a törvényes képviselő által bejelentett visszautasítását.

(3) A gyámhivatal biztosítási intézkedést kezdeményezhet a hagyaték helye szerint illetékes hagyatéki ügyben eljáró hatóságnál, a hagyaték, illetve a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyak megóvása érdekében.

Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján

157. § (1) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés alapján megvizsgálja, hogy

- a) a gyermek, a gondnokolt, az ismeretlen helyen levő személy vagy a méhmagzat képviselője biztosított volt-e,
- b) az a) pontban nevezetteknek köteles részre való igényét nem sérti-e az örökhagyó végrendelete,
- c) az a) pontban nevezetteket a közjegyző intézkedése vagy egyezség alapján nem érte-e érdeksérelem.

(2) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés kézbesítése után

- a)
- b) ingatlan öröklése esetén meggyőződik a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről,
- c) cégtulajdon, üzletrész öröklése esetén meggyőződik a tulajdoni jognak a cégbírósági nyilvántartáson történő átvezetéséről.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdésben foglaltak orvoslására a hagyatékátadó végzés ellen fellebbezéssel él, vagy szükség szerint intézkedik az igények perrel való érvényesítése iránt.

(4) A gyámhivatal a gyermek öröklése esetén az öröklésről a vagyonkezelőt is értesíti. Ha a gyámhivatal tudomására jut, hogy a gyermek szülője (szülei) elhunyt(ak) erről a vagyonkezelőt - a gyermeket megillető társadalombiztosítási ellátások haladéktalan igénylése érdekében - értesíti.

XXII. Fejezet

A gyám és a gondnok számadására, jelentésére vonatkozó általános szabályok

158. § (1) A vagyonkezelésre jogosult gyám és gondnok a Csjt. 103. § (4) bekezdése, illetve a Ptk. 20/D. § (1) bekezdése szerinti éves számadását, valamint a (3) bekezdés szerinti jelentését minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig nyújtja be a gyámhivatalhoz, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot vele közölték.

(2) A számadás alapját a leltár és a vagyonkezelést átadó határozat, tartalmát a bevételek és a kiadások képezik. A számadás és a jelentés az (1) bekezdés szerinti benyújtás időpontját megelőző hónap első napjától visszafelé számított 12 hónapra vonatkozik.

(3) A számadáshoz csatolni kell, vagy számadás hiányában önállóan elő kell terjesztetni a gyámolt vagy a gondnokolt személyes ügyeire (oktatására, nevelésére, tartására, ellátására, egészségi állapotára) vonatkozó jelentést is.

(4) A számadásban a bevételeket és a kiadásokat külön, tételesen fel kell sorolni, csatolva - a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint - a bevételeket és a kiadásokat igazoló iratokat. Ha a bevételt, illetve a kiadást igazoló irat benyújtása akadályba ütközik, a tételek helyességét a gyámhivatal egyéb módon is megállapíthatja.

(5) Amennyiben a kiskorú gyermek vagy a gondokolt gazdálkodó szervezet tagja (részvényese) és a gazdálkodó szervezet a számviteli törvény szerinti beszámoló készítésére köteles, a beszámolót a vagyonkezelőnek a beszámoló elkészítését követő 30 napon belül a gyámhivatalhoz be kell nyújtani. Elfogadásáról - eseti számadásként - a gyámhivatal határozattal dönt.

(6) A gyámhivatal hivatalból, valamint a gondnokoltnak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

(7) A gyámhivatal különösen azt a gyámot, illetve gondnokot kötelezi eseti számadásra,

- a) akinek engedélyezte, hogy a gyermek, illetve a gondnokolt vagyonát igénybe vegye,
- b) aki éves számadásra nem köteles,

c) aki gazdálkodó szervezet kiskorú vagy gondnokság alatt álló tagja, részvényese vagyongazdálkodását látja el, különösen, ha osztalékelőleg kifizetésére kerül sor.

(8) Az eseti számadás elkészítésekor, illetve elbírálása során a rendszeres számadás szabályai szerint kell eljárni.

(9) A vagyongazdálkodó a számadás alapjául szolgáló bizonylatokat egyszerűsített számadás esetén, illetve az éves számadási kötelezettség alóli mentesség esetén is köteles a Ptk. követelményeinek elérésére vonatkozó szabályai szerint megőrizni. A bizonylat nélkül elszámolható költségekre a bizonylatmegőrzési kötelezettség nem vonatkozik.

 **158/A. § (1)** A gyámhivatal által kirendelt, vagyongazdálkodásra jogosult gyám, gondnok a vagyongazdálkodói joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul.

 (2) A végszámadás a vagyongazdálkodás egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyon kezelője tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül.

 (3) Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhivatalhoz kell benyújtani.

 (4) Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az nyújtja be a végszámadást a gyámhivatalnak, akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt.

 (5) Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság a gondnokság megszüntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetve a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondnokolt halála esetén is. A végszámadás egy - a fiatal felnőtt aláírásával átvett - példányát a gyám az illetékes gyámhivatalnak megküldi.

 (6) Ha a vagyonos kiskorú önjogúvá válik, vagy a gondnokolt gondnokságát, illetve vagyoni ügyek tekintetében a cselekvőképeség korlátozását a bíróság megszünteti, a gyámhivatal haladéktalanul a 143. §-ban foglaltak szerint jár el. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni a szülői felügyelet alatt álló, vagyonos kiskorú önjogúvá válásakor is.

 (7) A gyámhivatal tizenöt napon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

 **158/B. § (1)** A számadás elbírálása során a gyámhivatal

 a) a benyújtott iratok alapján megvizsgálja a számadás helyességét, elbírálja a kiadások szükségességét, értékeli a gazdálkodás során tanúsított gondosságot,

 b) indokolt esetben beszerzi a korlátozottan cselekvőképes személy és - ha nem ő a vagyon kezelője - a törvényes képviselő, a hozzátartozók, valamint a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének a számadásra vonatkozó észrevételeit. Az észrevételeket a gyámhivatal felhívásától számított tizenöt napon belül lehet megtenni.

 (2) Ha a számadás helyes, a gyámhivatal azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra kötelezettet a vagyongazdálkodás alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetve annak betétben történő elhelyezéséről is.

 (3) Ha a számadás alapján a gyámhivatal hiányt vagy indokolatlan kiadást, illetve a nem megfelelő gazdálkodás eredményeképpen kárt állapít meg, a számadásra kötelezett személyt felhívja, hogy az okozott kár összegét a felhívás kézhezvételét követő nyolc napon belül a betétbe fizesse be. Ha a számadásra köteles az összeget vagy annak egy részét vitatja, a gyámhivatal a követelés érvényesítése iránt pert indít.

 **158/C. § (1)** Ha a számadásra kötelezett a kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget, a gyámhivatal a kötelezettség megállapítása iránt pert indít (Pp. 123. §). A gyámhivatal a kereset benyújtásával egyidejűleg a szülőtől (gyámtól, gondnoktól) a törvényes képviselői jogot a vagyoni ügyekre megvonja [Csjt. 87. § (2) bek.], illetve a gyámot, gondnokot tisztségéből elmozdítja.

 (2) A Csjt. 110. § (1) bekezdését kell alkalmazni abban az esetben is, ha a szülő és a gyermek között a számadással kapcsolatosan vita keletkezett.

 (3) A számadásra kötelezett azt a kárt, melyet a gyermeknek, gondnokoltak jogellenesen okozott, a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles megtéríteni.

A gyám számadására és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok

 **159. § (1)** A családbafogadó gyám nem köteles éves számadásra, ha a gyámoltak nincsen vagyona és bevételeinek havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét. Nem köteles éves számadásra a gyermekvédelmi gyám, ha a gyámolt nem rendelkezik vagyonnal és utána kizárólag családtámogatási ellátást folyósítanak.

(1a)

(2) A családbafogadó gyámnak a rendszeres számadásában a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen felsorolni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha a rendszeres jövedelem éves összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 12-szeresét.

(3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy azok havonkénti összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

(4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során az öregségi nyugdíjnak a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó legkisebb összegét kell figyelembe venni.

A gondnoki számadásra vonatkozó külön szabályok

159/A. § (1) A rendszeres számadásban a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen feltüntetni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha

- a)* a gondnok a gondnokolt szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és örökbefogadó szülőt is,
- b)* a gondnok a gondnokolt *a)* pontban nem szereplő közeli hozzátartozója, feltéve, hogy
- ba)* a gondnokolt rendszeres jövedelmének éves összege a számadási kötelezettség teljesítésének évében nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 24-szeresét, vagy
- bb)* a gyámhivatal engedélyezte, hogy a vagyont a leszármazó, illetve a gondnokolt eltartási költségeinek fedezésére igénybe vegyék, amennyiben az évente nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10-szeresét.
- (2) A hivatásos gondnok kivételével a gondnok nem köteles éves számadásra, ha a gondnokoltnak nincsen vagyona és munkaviszonyból származó jövedelmének, nyugdíjának és egyéb járadékának (bevételeinek) együttes havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének
- a)* négyszeresét, feltéve, hogy a gondnok a gondnokolt szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és örökbefogadó szülőt is,
- b)* háromszorosát az *a)* pont alá nem tartozó esetben.
- Nem tekinthető vagyonnak a gondnokolt személyes szükségletét kielégítő mindennapos használati tárgyak, ha ezek összértéke nem haladja meg a kétszázezer forintot.
- (3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és a háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, ha ezen költségek havonta nem haladják meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.
- (4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó nyugdíjminimumot kell figyelembe venni.

 **160-162. §**

NYOLCADIK RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

XXIII. Fejezet

Nemzetközi vonatkozású ügyek

Általános szabályok

163. § (1) E rendelet szempontjából - az ellenkező bizonyításáig - magyar állampolgárnak kell tekinteni és a magyar jogot kell alkalmazni annak a gyermeknek az ügyében is, akit Magyarországon találtak és ismeretlen szülőktől származik, illetőleg, aki Magyarországon lakóhellyel rendelkező, hontalan szülőktől Magyarországon született.

(2) Ha az ügyfélnek több állampolgársága van és egyik állampolgársága magyar, a gyámhatóság a magyar jogot alkalmazza.

(3) A nem magyar állampolgárságú gyermek, illetve személy ügyében az eljárás során a hatályos nemzetközi szerződést, jogsegélyszerződést, valamint a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletet kell alkalmazni.

164. § Ha a gyámhatósági eljárásban a külföldi jog alkalmazhatósága, az alkalmazandó külföldi jog tartalma vagy az alkalmazandó nemzetközi szerződés kétes, az iratokat - a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság útján - a miniszterhez kell felterjeszteni véleménykérés céljából. A miniszter a véleményének kialakítása érdekében megkeresi az igazságügyért felelős minisztert, illetve a külpolitikáért felelős minisztert.

165. § (1) A nemzetközi örökbefogadási ügyek, a nemzetközi tartásdíj-ügyek és a gyámsággal, gondnoksággal kapcsolatos ügyek kivételével a gyámhatóság a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek a nemzetközi jogsegélyre vonatkozó szabályai szerint juttatja el külföldre irányuló megkeresését vagy a külföldi hatóság megkeresésére adott választát a címzettnek.

(2) A megkeresés (válasz) mellékleteként, amennyiben szükséges, meg kell küldeni az abban foglalt megállapításokat alátámasztó iratokat, így különösen a jegyzőkönyvet és a környezettanulmányt. A gyámhatóság, ha európai közösségi rendelet vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, eltekinthet az iratok hiteles fordításától, azokat ügyintézője vagy fordítói engedéllyel rendelkező személy által elkészített fordítással ellátva is továbbíthatja.

(3) Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van, a gyermek személyi vagy vagyoni ügyeiben szükséges jognyilatkozat az illetékes konzuli tisztviselő által is felvehető.

(4) A külföldön kiállított közokiratot, a külföldön tett nyilatkozatról készített okiratot, kivéve a magyar külképviseleten felvett jognyilatkozatot - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - az illetékes magyar külképviseleti hatóságnak felül kell hitelesítenie. A gyámhatóság azonban - ha szükségesnek találja - az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valódisága tekintetében nyilatkozzék.

A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése

166. § (1) A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve a 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2201/2003/EK rendelet) 41. cikke szerinti láthatási ügyekben hozott, igazolással ellátott külföldi határozat (bírószági vagy más hatósági egyezség) alapján a végrehajtást a kötelezett vagy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatal foganatosítja.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott végrehajtási kérelmet a miniszterhez mint a Magyarország vonatkozásában a 2201/2003/EK rendelet alapján kijelölt Központi Hatósághoz nyújtják be, azt a miniszter továbbítja az illetékes gyámhivatalhoz. A kérelemhez csatolni kell a 2201/2003/EK rendelet III. melléklet 12. pontjában foglaltak hiteles fordítását.

166/A. § (1) A gyámhivatal hivatalból vagy kérelemre a 2201/2003/EK rendelet 41. cikkében foglaltaknak megfelelően kiállítja a 2201/2003/EK rendelet III. melléklete szerinti, a láthatási joggal kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(2) A gyámhivatal kérelemre kiállítja a 2201/2003/EK rendelet II. melléklete szerinti, a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(3) Az igazolást ugyanarra a határozatra nézve több alkalommal is ki lehet állítani. A gyámhivatal a 2201/2003/EK rendelet 43. cikke alapján az igazolást név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba esetén kijavítja (helyesbíti).

Ideiglenes intézkedés

167. § (1) Ha Magyarországon lakó vagy tartózkodó, továbbá a Magyarországon talált nem magyar állampolgárságú gyermek elhelyezése, tartása vagy gondozása érdekében halasztást nem tűrő intézkedés szükséges, az eljáró gyámhivatal a magyar jog szerinti ideiglenes intézkedés megtételére köteles [Gyvt. 4. § (3) bek.].

(2) A gyámhivatal az ideiglenes intézkedésről szóló döntését közli

a) az illetékes külképviselettel a gyermek állampolgársága szerinti országába történő visszajuttatásának (repatriálásának) elősegítése, az ideiglenes intézkedés megtételéről való tájékoztatása, illetve intézkedés kérése,

b) a területileg illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályával tájékoztatás vagy a magyarországi tartózkodás rendezése,

c) a miniszterrel tájékoztatás céljából.

(3) A gyámhivatal haladéktalanul értesíti az állampolgárság szerint illetékes külképviseletet minden olyan esetben, amikor a külföldi állampolgárságú gyermek, továbbá cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy törvényes képviseléről kell gondoskodni, de ideiglenes intézkedés megtétele nem indokolt.

(4) Ha az ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek, várandós anya vagy gondnokolt Magyarországra történő azonnali hazatérése a gyermek, a méhmagzat vagy a gondnokolt védelme érdekében elengedhetetlen, a konzuli tisztviselő a külpolitikáért felelős miniszter útján értesíti a minisztert a szükséges ideiglenes intézkedés megtétele céljából, feltéve, ha a hazatérés más módon nem biztosítható.

(5) A miniszter megkeresi a gyámhivatalt

a) a gyermek saját családjába történő hazatérésének elősegítése, vagy ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében,

b) a gondnokolt hazatérésének elősegítése, valamint ellátásának, személyi és vagyoni érdekvédelmének biztosítása céljából.

(6) A Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatala felülvizsgálja az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntését

a) a származási országnak a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra adott válaszát követően azonnal,

b) a származási ország válaszában hiányában félévente,

és meghozza a Gyvt. 73. § (4) bekezdése szerinti döntéseket.

(7) A (6) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal a gyermek szükségleteihez igazodó gondozási hely kijelölése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálattól

a) szakvéleményt kér, amely tartalmazza a gyermek személyiségállapotára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére, sajátos szükségleteire vonatkozó megállapításokat és

b) tájékoztatást kér az ideiglenes elhelyezés tapasztalatairól.

(8) A (7) bekezdés szerinti szakvéleményt és tájékoztatást a gyermekvédelmi szakszolgálat a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a gyámhivatalnak. A (7) bekezdés szerinti szakvéleményt és tájékoztatást a gyámhivatal tájékoztatásul haladéktalanul megküldi a külképviseletnek és a miniszternek.

167/A. § (1) Ha a gyermeknek a származási országába, elsősorban saját családjába történő visszajuttatására lehetőség van, ennek elősegítésére a gyámhivatal repatriálási tervet készít.

(2) A repatriálási terv előkészítése érdekében a gyámhivatal - a gyermek törvényes képviselőjének, a gyermek gondozási helyétől kirendelt intézmény vezetőjének, a gyermekvédelmi szakszolgálatnak, a külképviseletnek, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak, valamint szükség szerint a Minisztériumnak a bevonásával - egyeztető tárgyalást tart, feltéve, hogy a gyermek legalább 3 hónapot eltöltött a magyar gyermekvédelmi rendszerben. Az egyeztető tárgyalást a gyámhivatal indokolt esetben hivatalos helyiségén kívül is megtarthatja.

(3) Az egyeztető tárgyaláson elhangzottaknak megfelelően, illetve a gyámhivatal megkeresésére a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi a kapcsolatot a származási ország által megjelölt gyermekvédelmi szolgáltatóval, és tájékoztatást nyújt a gyermek jelenlegi helyzetéről, valamint tájékoztatást kér a gyermek családi hátteréről, várható gondozási helyéről. A gyermekvédelmi szakszolgálat a kapcsolatfelvételt követő huszonegy napon belül értesíti a gyámhivatalt a kapcsolatfelvétel eredményéről és javaslatot tesz a repatriálási terv tartalmára.

(4) A repatriálási terv tartalmazza

a) azt, hogy a gyermek a származási országában saját családjába, a saját családjával való kapcsolattartást biztosító nevelőszülőhöz vagy gyermekotthonba kerül-e,

b) a repatriálás előkészítésével és a gyermek repatriálásra való felkészítésével kapcsolatos feladatokat, az ezért felelős szerveket, személyeket és a feladatok elvégzésének határidejét,

c) a gyermek repatriálásra való felkészítéséhez szükséges időtartam figyelembevételével a gyermek származási országába történő visszajuttatásának a repatriálási terv elkészítését követő legkésőbb két hónapon belüli időpontját, és

d) a gyermek átadásának helyszínét, módját, az átadásban közreműködő személyeket.

(5) A gyámhivatal a repatriálási tervet határozatába foglalja és megküldi a (2) bekezdés szerinti személyeknek.

 **168. § (1)** Amennyiben a nem magyar állampolgárságú gyermek vagy a cselekvőképtelen személy sorsának rendezése érdekében további gyámhatósági intézkedés - így különösen családbafogadó vagy gyermekvédelmi gyám kirendelése, gondnokrendelés, örökbefogadás intézése - szükséges, az általános szabályok szerint kell eljárni.

(2) A magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy érdekeinek védelmében, - különösen, ha gyám- vagy gondnokrendelés szükséges - a konzuli tisztviselői a fogadó állam jogszabályai által megszabott keretek között a kétoldalú nemzetközi szerződés és a nemzetközi jog egyéb normáinak figyelembevételével jár el.

(3) Ha a magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy részére gyám vagy gondnok kirendelésének szükségessége felmerül, a konzuli tisztviselő - az erről való tudomásszerzést követően - soron kívül értesíti a Külügyminisztérium útján a Minisztériumot. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha a gyám vagy a gondnok, illetve más törvényes képviselő kirendelése már megtörtént.

A tartásdíj iránti igény érvényesítése

169. § Ha magyar állampolgár vagy Magyarországon lakó, illetve tartózkodó személy kíván külföldi állampolgár vagy külföldön lakó, illetve tartózkodó személlyel szemben tartásdíj fizetése iránt igényt érvényesíteni, a gyámhivatal tájékoztatja, hogy kérelmével a lakóhelye szerint illetékes elsőfokú bírósághoz kell fordulnia.

Eljárás a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján előterjesztett kérelmek ügyében

169/A. § (1) A gyámhivatal közreműködik a tartásdíjat megállapító és a tartásdíj megfizetésére kötelező határozat meghozatalára irányuló kérelmek, a tartásdíj felemelésére vonatkozó kérelmek és a tartásdíj leszállítására vagy megszüntetésére vonatkozó kérelmek ügyében a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján kijelölt Központi Hatóság (e § alkalmazásában a továbbiakban: központi hatóság) megkeresésére.

(2) A gyámhivatal közreműködése a központi hatóság magyar nyelvű megkeresése és iratanyaga alapján - a határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti módon - a kérelemmel érintett személy meghallgatásával és az erről magyar nyelven felvett jegyzőkönyv központi hatóságnak való megküldésével lezárul, kivéve, ha a kérelmező nyilatkozata alapján a kérelemmel érintett személy ismételt meghallgatása szükséges. A felvett jegyzőkönyv alapján további eljárásra és tájékoztatás adására a gyámhivatal nem jogosult.

(3) Ha a gyámhivatalnak - a központi hatóság által továbbított, származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelem alapján - nem sikerül teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot felvennie, erről haladéktalanul értesíti a központi hatóságot.

(4) Ha a központi hatóság arról tájékoztatja a gyámhivatalt, hogy a kérelmező fenntartja a származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelmét, a gyámhivatal a gyermek képviselőjére eseti gondnokot rendel, és intézkedik a származás megállapítása iránti per indításához szükséges hozzájárulás megadása iránt.

(5) A gyámhivatal a (4) bekezdés szerinti intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja a központi hatóságot.

Eljárás a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján előterjesztett kérelmek ügyében

170. § (1) Ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy által Magyarországon lakó vagy tartózkodó személy ellen tartásdíjigény érvényesítése iránti eljárás indul, és a külföldön lakó vagy tartózkodó személy olyan államnak a polgára, illetve lakóhelye vagy tartózkodási helye olyan államban van, amellyel a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény kerül alkalmazásra, a kérelmet a miniszterhez, mint kijelölt átvévő hatósághoz (a továbbiakban: átvévő hatóság) kell benyújtani.

(2) Az átvévő hatóság a kérelmet továbbítja gyámhivatalhoz.

(3) Az átvévő hatóság megkeresése alapján az eljárás lefolytatására az a gyámhivatal illetékes, amelynek a területén van annak a személynek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, aki ellen az igényt érvényesíteni kívánják.

(4)

(5) A gyámhivatal a külföldön lakó vagy tartózkodó személy tartásdíj iránti igényének érvényesítésével kapcsolatos ügyben a belföldi adós meghallgatásáról soron kívül intézkedik.

(6) A tartásdíjigény elismerése tárgyában tartott meghallgatásról készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell a követelés jogossága tekintetében tett, valamint a jövedelmi helyzetre vonatkozó nyilatkozatot, azt az összeget, amelynek a megfizetését vállalták, továbbá a fordítási díj megfizetésére tett kötelezettségvállalást.

(7) A belföldi adós, ha a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését vállalta, 3 havonta bemutatja a gyámhivatalnak a teljesítés igazolását. A teljesítés elmaradása esetén vagy, ha a belföldi adós a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését nem vállalja, a gyámhivatal haladéktalanul megteszi a szükséges végrehajtási intézkedéseket, amiről tájékoztatja a belföldi adóst.

(8) A belföldi adós tartási kötelezettségének teljesítése céljából a gyámhivatal eseti gondnokot rendel ki a magyar bíróság előtt történő perindítás, a megítélt tartásdíj, illetve a tartásdíj hátralékos összegének végrehajtása tárgyában.

(9) A gyámhivatal a tartásdíj iránti igény érvényesítése ügyében folytatott eljárási cselekményeiről jelentést tesz a miniszternek.

XXIV. Fejezet

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése

170/A. §A Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a *10. számú melléklet* tartalmazza.

Záró rendelkezések

171. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 1997. november 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 69-76. §-a 1998. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

172. § (1) Ezt a rendeletet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban levő ügyekben a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Kr.) megállapított 91/A-91/D. §-t a Kr. hatálybalépését követően indult eljárásokban, a megismételt eljárásokban és a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának a Kr. hatálybalépését követően indult felülvizsgálata során kell alkalmazni.

(3) A Kr.-rel megállapított 97. § (1)-(5) bekezdését és 97/A. §-t a 2010. szeptember 30-án folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(4)

(5)-(7)

(8)-(9)

173. § (1) E rendeletnek az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: R.) megállapított 169/A. §-át és 170. §-át az R. hatálybalépését követően a központi hatóságtól érkező megkeresések intézése során kell alkalmazni.

(2) Az R. hatálybalépését megelőzően a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján benyújtott tartásdíj-kérelmek ügyében az R. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint kell eljárni.

174. § (1) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (4) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (5) és (6) bekezdését, valamint 11. § (1) és (7) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépését követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(3) A 2012. február 1-jén 16. életévét betöltött és iskoláztatási támogatás felfüggesztése hatálya alatt álló gyermek felülvizsgálata eredményeként

a) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul nem mulasztott, a jegyző határozatával elrendeli az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének megszüntetését,

b) ha a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma a felülvizsgálattal érintett időszakban eléri a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt,

c) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozást, de azok száma nem éri el a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése iránt és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak,

ca) elrendeli - a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva - havi részletekben, természetbeni formában történő kifizetését és a gyermek számára eseti gondnokot rendel, vagy

cb) gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezése érdekében megkeresi a gyámhivatalt, ha a ca) alpont szerinti intézkedés nem áll a gyermek érdekében.

(4) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 145. § (2a), (3), (3a) és (5) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő gondnokság alá helyezési eljárásokban és a felülvizsgálati eljárásokban is alkalmazni kell.

175. § A jegyző levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével vagy szüneteltetésével érintett gyermek (fiatal felnőtt) jogán iskoláztatási támogatásban részesülő személyt az igazolatlan iskolai hiányzásoknak a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 2012. szeptember 1-jétől hatályos 15. §-a, valamint a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. §-a, továbbá 161/J. § (2) és (3) bekezdése szerinti következményeiről.

176. § (1) Az egyes kormányrendeleteknek az Erzsébet-programmal, valamint a családtámogatási eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelettel módosított 91/F-91/J. §-ában foglaltakat azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben

a) a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló jelzése 2012. augusztus 31-ét követően érkezik meg a gyámhivatalhoz, vagy

b) az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének vagy szüneteltetésének felülvizsgálatára 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor.

(2) Ha az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének vagy felfüggesztésének jogerős elrendelésére - a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló, 2012. szeptember 1-jét megelőzően beérkezett jelzés alapján - 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor, akkor az első felülvizsgálati időszak első napja 2012. szeptember 1-je.

(3) A Gyvt. 161/J. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálat alatt a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálatot kell érteni.

(4) A 2012. szeptember 1-jén a családtámogatási folyószámlán rendelkezésre álló, és a Gyvt. 161/J. § (2) és (3) bekezdése alapján visszafizetésre nem kerülő iskoláztatási támogatás felhasználására a 2012. augusztus 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

177. § A gyámhivatal 2013. április 30-ig felülvizsgálja az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermekek után 2012. december 31-éig megállapított gondozási díjat és ennek eredményeként a 117. § (1) bekezdése szerint jár el, továbbá felhívja a megyei fenntartót, hogy gondoskodjon a 2013. január 1-jét követően számlájára érkezett gondozási díjnak a Főigazgatóság részére történő átutalásáról. A gyámhivatal döntéséről értesíti a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

178. § (1) A 2012. december hónapra járó, 2013. január hónapban folyósítandó gyermektartásdíj megelőlegezésről a városi gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyző gondoskodik. A kifizetésre kerülő összeg 2013. január 10-ig e rendelet 2012. december 31-én hatályos 8. számú melléklete szerinti adatlapon visszaigényelhető.

(2) A városi gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyző által a 2012. december 10-éig a 9. számú melléklet szerinti adatlapon megigényelt otthonteremtési támogatás kifizetéséről a jegyző gondoskodik és a felhasználásról e rendelet 2012. december 31-én hatályos 9. számú melléklete szerinti adatlapon 2013. január 31-g elszámol.

(3) A 2013. január 5-éig folyósított gyermektartásdíj megelőlegezések tekintetében a 73. § (6) bekezdés szerinti tájékoztatást 2013. január 31-ig a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző teljesíti, melyről 2013. február 28-ig értesíti a 73. § (2) bekezdés szerinti folyósító szervet.

(3a) A folyósító szerv a 73. § (6) bekezdése szerinti tájékoztatást első alkalommal a 2013. január, február, március hónapokra tekintettel teljesíti - beszámítva a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző (3) bekezdés szerinti adatszolgáltatása szerinti összeget is -, 2013. április 30-ai határidővel.

(4) A járási gyámhivatal által átvételre kerülő ügyben 2012. december 31-éig hozott döntés alapján a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyzőhöz a Gyvt. 133. §-a, illetve a 75. § alapján otthonteremtési támogatás, illetve gyermektartásdíj megelőlegezése tekintetében visszafizetett, megtérített, behajtott összeget a jegyző köteles a központi költségvetésnek visszafizetni, egyidejűleg ennek megtörténtéről a területileg illetékes fővárosi és megyei kormányhivaltal tájékoztatni.

179. § (1) A Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve a 2012. december hónapjára járó családi pótlékot a települési önkormányzat családtámogatási folyószámlájára folyósítja. A 2012. december hónapjára járó családi pótlék felhasználásáról a 2012. december 31-én hatályos szabályok szerint a jegyző gondoskodik.

(2) A családtámogatási folyószámlán nyilvántartott összeget 2013. január 18-áig át kell utalni a jegyző székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára, mellékelve a folyószámlára folyósított családi pótlékokra jogosító gyermekek természetes személyazonosító adatait, lakcímét, továbbá az adott gyermekre tekintettel nyilvántartott összeget tartalmazó kimutatást.

(3) A Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve első alkalommal a január hónapra járó, február hónapban folyósított családi pótlékot folyósítja a fővárosi, megyei kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára.

180. § Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, valamint a gyermekjóléti alapszolgáltatásokkal összefüggő módosításáról szóló 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mr.) megállapított 65. §, 65/C. §, 66. § (1) és (3) bekezdése, 66/A. §, 67. §, 128. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 130. § rendelkezéseit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, továbbá a gyermekrendelés iránt az Mr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás Mr. hatálybalépését követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

181. § Az Mr.-rel megállapított 68/F. § (4) bekezdését, 68/G. § (1), (4) és (5) bekezdését, 68/H. § (1) bekezdését, 68/I. § (2) bekezdését, 68/K. § (5) bekezdését, 11., 12., 13. és 14. számú mellékletet az Mr. hatálybalépését követően indult ügyekben és az Mr. hatálybalépését megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásnak az Mr. hatálybalépését követően esedékes, további alkalommal történő folyósítására kell alkalmazni.

 **182. §** (1) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel megállapított 99-110. §-t a 2014. január 1-jén átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránt folyamatban lévő eljárásokban, valamint az átmeneti és tartós nevelésbe vétel 2013. december 31-ét követő soron következő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

 (2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 44-46. §-ával és 48-49. §-ával megállapított 121. §-t és 123-126. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

183. § A gyermekotthonban, a fogyatékos személyek otthonában vagy a pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek számára 2013. június 30-áig átutalt családi pótlékkal való elszámolásra a 2013. június 30-án hatályos 159. § (1a) bekezdést kell alkalmazni.

184. § (1) A Gyvt. 161/Q. § (4) és (5) bekezdésének alkalmazásában 2013. szeptember 1-jét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásnak minősül a 2013. szeptember 1-jét megelőzően benyújtott kérelem alapján, a 2013. augusztus 31-én hatályos szabályozás szerint megállapított óvodáztatási támogatás is.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú és kapcsolódó kormányrendeleteknek a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításával, valamint a családi pótlék felhasználásával összefüggő módosításáról szóló 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelettel megállapított 68/G. § (4) bekezdést, 68/J. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontját és 11. számú mellékletet a 2013. augusztus 31-ét követően óvodáztatási támogatás megállapítása iránt indult ügyekben és a 2013. szeptember 1-jét megelőzően indult eljárások alapján megállapított óvodáztatási támogatásnak a 2014. szeptember 1-jét követően esedékes, további alkalommal történő folyósítására kell alkalmazni.

185. §A szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról szóló 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelettel megállapított 66/A. § (2a) bekezdését és 3. számú mellékletet a 2013. december 15-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

Mellékletek

1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a szociális és gyámhivatalok számára a bűnmegelőzési jelentés elkészítéséhez

1. A megye sajátosságainak, adottságainak áttekintése, demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. A bűnözés és a veszélyeztetettség alakulása, a bűncselekményekkel kapcsolatos statisztikai adatok elemzése, a bűncselekmények elkövetésének okai:
 - bűnelkövetés és sértetté válás,
 - a kiskorúak veszélyeztetettsége,
 - családon belüli erőszak.
3. A szociális és gyámhivatal éves bűnmegelőzési tevékenységének átfogó bemutatása:
 - a gyermekjóléti szolgálatok alapellátás keretében és a védelemben vétellel történő családgondozásának tapasztalatai a bűncselekményekkel érintett kiskorúak esetében, illetve a gyermekjóléti szolgálat által tett egyéb intézkedések,
 - a bűnmegelőzési pályázatok és programok eredményei és tapasztalatai.
4. Az önkormányzatok és egyéb szervek szerepe a bűnmegelőzésben:
 - bűnmegelőzési bizottságok, áldozatvédelmi irodák működése, bűnmegelőzési koncepciók és ezek megvalósulása,
 - bíróság, ügyészség, büntetés-végrehajtási intézet, civil szervezetek tevékenysége.
5. Eredmények és problémák megfogalmazása.
6. Jövőre vonatkozó célok és feladatok meghatározása.

FORMANYOMTATVÁNY

a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához és felülvizsgálatához [A] lap], valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításához [B] lap]

A) lap

Alulírott kérem, hogy gyermekem, gyermekeim részére/részemre (a megfelelő aláhúzendő) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságot megállapítani szíveskedjenek.

I. Személyi adatok

1. A kérelmező személyre vonatkozó adatok:

Neve:

Születési neve:

Anyja neve:

Születés helye, ideje:

Lakóhely: □ □ □ □ irányítószám település

..... utca/út/tér házsám épület/lépcsőház emelet, ajtó

Tartózkodási hely: □ □ □ □ irányítószám település

..... utca/út/tér házsám épület/lépcsőház emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni.)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): □□□-□□□-□□□

Állampolgársága:

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású.)

Telefonszám (nem kötelező megadni):

E-mail cím (nem kötelező megadni):

2. A kérelmezővel a kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma: fő.

3. A kérelem benyújtásának időpontjában a kérelmezővel közös háztartásban élő (egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező), az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók (**gondozó család**) adatai:

3/A táblázat:

	Neve és születési neve	Születési helye, ideje	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ)
1. Házasátarsa, élettárs					□□□-□□□-□□□
2. Egyéb rokon (akinek eltartásáról gondoskodik)					□□□-□□□-□□□
3. Gyermekei					□□□-□□□-□□□
					□□□-□□□-□□□
					□□□-□□□-□□□
					□□□-□□□-□□□
					□□□-□□□-□□□

3/B táblázat: *(a 3/B táblázatot kell kitölteni, ha a jogosultság megállapítását nagykorú gyermek, saját jogán kérelmezi!)*

	Neve és születési neve	Születési helye, ideje	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ)
1. Szülő					□□□-□□□-□□□
2. Szülő					□□□-□□□-□□□

házas társa/élettársa

3. Kérelmező

testvérei

□□□-□□□-□□□

□□□-□□□-□□□

□□□-□□□-□□□

□□□-□□□-□□□

□□□-□□□-□□□

Megjegyzés:

1. A 3/A táblázat 2. pontjában a táblázat 1. és 3. pontjába nem tartozó, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) alapján a szülő vagy házas társa által eltartott rokont kell feltüntetni.

2. A 3/A és 3/B táblázat 3. pontjában a 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket; a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató gyermeket; a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket; továbbá korhatárra tekintet nélkül a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket kell feltüntetni. Gyermekeken a kérelmező szülő vér szerinti, örökbe fogadott, valamint a házas társ és az élettárs gyermekeit egyaránt érteni kell.

3. A 3/A és 3/B táblázat „Állampolgársága” oszlopában a nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni azt is, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású.

4. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság első alkalommal történő megállapítása esetén az intézményi gyermekétkeztetés biztosítása céljából az alábbi gyermek(ek) vonatkozásában kérem a jogerős határozat egy példányának megküldését az ellátást biztosító intézmény részére:

Gyermek neve	A gyermekétkeztetést biztosító intézmény teljes neve	A gyermekétkeztetést biztosító intézmény címe (irányítószám, településnév, utca, házszám)	A gyermek az intézményi étkeztetést igénybe veszi (a megfelelő válasz aláhúzással jelölendő) igen/nem igen/nem igen/nem igen/nem
--------------	--	---	--

Megjegyzés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett 0-14 éves korú gyermek számára az étkeztetést térítésmentesen kell biztosítani. Továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló (14-18 éves) számára, amennyiben az intézményben étkezést is igénybe vesz, 50%-os térítési díj kedvezményt kell biztosítani [a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (5) bekezdés a)-b) pontja].

5. Kijelentem, hogy

a) gyermekemet, gyermekeimet egyedülállóként gondozom,

b) gyermekem tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,

c) a nagykorúvá vált gyermek a 3/A és 3/B táblázat 3. pontjához kapcsolódó megjegyzésben foglalt feltételeknek megfelelő,

d) a kiskorú gyermek, gyermekek családbafogadó gyámul rendelt hozzátartozója vagyok.

(Aktuális rész x-szel jelölendő!)

6. [Kizárólag az 5. d) pont bejelölése esetén kitöltendő!]

6/a. Alulírott, mint a kiskorú gyermek családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozója, kijelentem, hogy

☐ nyugellátásban,

☐ megváltozott munkaképességű személyek ellátásában (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás),

☐ korhatár előtti ellátásban,

☐ szolgálati járandóságban,

☐ balettművészeti életjáradékban,

- ☐ átmeneti bányászjáradékban,
- ☐ időskorúak járadékában, vagy
- ☐ a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozó ellátásban részesülők. *(A megfelelő rész jelölendő, a folyósítást igazoló irat csatolandó!)*

6/b. A gyám és a gyámság alá helyezett gyermek, gyermekek közti rokonsági fok:

6/c. A gyámrendelés oka:

6/d. A gyámrendelő hatóság megnevezése és a gyámrendelő határozat iktatószáma:

6/e. Alulírott gyám, a gyermek, gyermekek tartására kötelezett vagyok, mert

☐ tartási kötelezettséget jogerős bírósági döntés kimondja, vagy

☐ a gyermek, gyermekek szülei nem élnek, vagy

☐ a gyermek, gyermekek szülei a gyermek, gyermekek tartására nem képesek, mert

(A megfelelő rész jelölendő, kitöltendő!)

II. Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A kérelmező jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme	Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz				
2. Társas és egyéni vállalkozásból, östermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem				
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, időskorúak járadéka, a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozó ellátás				
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: gyermekgondozási díj (GYED), gyermekgondozási segély (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás]				
5. Önkormányzat, járási hivatal és munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások				
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)				
7. A család összes nettó jövedelme				
8. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (fizetett tartásdíj összege)				

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (ügyintéző tölti ki!): Ft/hó.

Megjegyzés: A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-6. pontjában feltüntetett jövedelmek valódiságának igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a gyermekgondozási segély (GYES) igazolását, amennyiben azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a gyermeknevelési támogatás (GYET) és a fogyatékosági támogatás (FOT) igazolását.

III. Vagyoni adatok

Ingatlanok

1. Lakástulajdon és lakótelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat) címe:

..... város/község út/utca

..... hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad:, a szerzés ideje: év.

Becsült forgalmi érték: Ft.

2. Üdültulajdon és üdülőtelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat) címe:

..... város/község út/utca

..... hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad:, a szerzés ideje: év.

Becsült forgalmi érték: Ft.

3. Egyéb, nem lakás céljára szolgáló épület-(épületrész-)tulajdon (vagy állandó használat) megnevezése (zártkerti építmény, műhely, üzlet, műterem, rendelő, garázs stb.):, címe:

..... város/község út/utca hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad:, a szerzés ideje: év.

Becsült forgalmi érték: Ft.

4. Termőföldtulajdon (vagy állandó használat) megnevezése:, címe:

..... város/község út/utca hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad:, a szerzés ideje: év.

Becsült forgalmi érték: Ft.

Egyéb vagyontárgyak

5. Gépjármű

a) személygépkocsi:, típus:, rendszám:, a szerzés ideje, valamint a gyártás éve: év.

Becsült forgalmi érték: Ft.

b) tehergépjármű, autóbusz, motorkerékpár, vízi- vagy egyéb jármű:, típus:, rendszám (rendszám nélküli gépek esetén a gyártási vagy azonosító számot kell feltüntetni):, a szerzés ideje, valamint a gyártás éve: év.

Becsült forgalmi érték: Ft.

*Összes vagyontárgy
(Ügyintéző tölti ki!)*

6. A gondozó család összes vagyonának becsült forgalmi értéke (1.+2.+3.+4.+5.): Ft. Egy főre jutó forgalmi érték: Ft.

Megjegyzés:

Ha a kérelmező vagy közeli hozzátartozója bármely vagyontárgyból egynél többel rendelkezik, akkor a vagyonnyilatkozat megfelelő pontját a vagyontárgyak számával egyezően kell kitölteni.

Ingatlan becsült forgalmi értékeként az ingatlanok a településen szokásos forgalmi értékét kell feltüntetni.

Gépjármű, termelő- és munkaeszköz becsült forgalmi értékeként a jármű, illetve termelő- és munkaeszköz kora és állapota szerinti értéket kell feltüntetni.

Egyéb nyilatkozatok

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy

a) életvitelszerűen a lakóhelyemen/a tartózkodási helyemen élek (a megfelelő rész aláhúzendő, azzal, hogy ezt a nyilatkozatot csak abban az esetben kell megtenni, ha bejelentett lakó- és tartózkodási hellyel is rendelkezik),

b) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt jövedelmi adatok valódiságát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 131. § (5) bekezdése alapján a hatáskört gyakorló szerv - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörrel és illetékességgel rendelkező adóigazgatósága útján - ellenőrizheti.

Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

Kijelentem, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelmemnek teljes egészében helyt adó döntés elleni fellebbezési jogomról lemondok. (Nemleges válasz esetén kérjük a szövegrészt áthúzással törölni!)

Kelt:

.....
szülő/családbafogadó gyám/nagykorúvá vált gyermek aláírása

B) lap

Alulírott kérem a gyermekem, gyermekeim/a gyámságom alá helyezett gyermek részére/részemre (a megfelelő aláhúzendő)
a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását

1. NYILATKOZAT ISKOLAI VÉGZETTSÉGRŐL (A nyilatkozat megtétele önkéntes! Amennyiben a szülői felügyeleti jogot a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő gyakorolja, mindkét szülőnek külön-külön nyilatkoznia kell!)

☐ Kijelentem, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezem.

.....
szülő/családbafogadó gyám aláírása

.....
szülő aláírása

2. A GYERMEK (NAGYKORÚVÁ VÁLT GYERMEK) BÖLCSŐDÉJÉRE, NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYÉRE, FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Gyermek (nagykorúvá vált gyermek) neve	A bölcsőde, nevelési-oktatási, felsőoktatási intézmény teljes neve, ahol a gyermek bölcsődei, óvodai ellátásban részesül vagy a tanuló, hallgató tanul	Az intézmény címe (irányítószám, településnév, utca, házszám)
--	--	---

[Nem szükséges a táblázatot kitölteni, amennyiben adattartalma megegyezik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránt e kérelemmel egyidejűleg benyújtott A) lap 4. pontjában foglalt táblázat adattartalmával. Ha a nevelési-oktatási intézménynek, felsőoktatási intézménynek telephelye is van, azt a nevet és címet kell megadni, ahova a gyermek, tanuló, hallgató ténylegesen jár.]

3. EGYÉB NYILATKOZATOK

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt,

.....
szülő/családbafogadó gyám/nagykorúvá vált gyermek aláírása

TÁJÉKOZTATÓ A FORMANYOMTATVÁNY B) LAPJÁHOZ:

Amennyiben a gyermek, gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítására már a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően sor került, a B) lap önállóan is benyújtható oly módon, hogy ahhoz kitöltve csatolni kell az A) lap I.) Személyi adatokra vonatkozó részének 1-3. pontját tartalmazó részét.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú - (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelemnél megadott önkéntes nyilatkozattal történik),

b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (szociális törvény) szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ - (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi),

c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségellakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek - (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Alapfokú iskolai végzettség: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(Például egy 9. évfolyam elvégzése vagy egy középfokú oktatási intézmény pár osztályának elvégzése a középfokú végzettség megszerzése nélkül az alapfokú végzettséget nem befolyásolja, hiszen ezek végzettségi szintet nem emelnek.)

Környezettanulmány
Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához

A környezettanulmány készítésének ideje:

Az érintett gyermek, gyermekek neve:

Cím (a hely, ahol a környezettanulmány készült):

A gyermek, gyermekek lakcíme:

A vizsgált ingatlanban életvitelszerűen élők adatai

A lakásban életvitelszerűen a gyermekkel együtt élő, közeli hozzátartozók:

Név	Születési idő	Rokoni kapcsolat
-----	---------------	------------------

A lakásban a gyermekkel és családjával együtt élő egyéb személyek adatai:

Név	Születési idő	Kapcsolat, együttélés minősége
-----	---------------	--------------------------------

A lakásra vonatkozó adatok

(Felsorolás esetén a megfelelő választ húzza alá!)

A törvényes képviselő/gondozó személy lakáshasználatának jogcíme: tulajdonos, bérlő (egész lakást bérel), bérlőtárs, társbérlő, albérlő (lakáson belül helyiségeket bérel), ágybérlő, szíveségi lakáshasználó, jogcím nélküli lakáshasználó, egyéb:

Típusa: családi ház, házrész, sorház, lakótelepi lakás, többlakásos lakóház (pl. bérház, társasház), üdülő, nem lakás céljára szolgáló helyiség, egyéb:

Tulajdoni formája: magán, önkormányzati, szövetkezeti, állami, egyéb:

Településkörnyezet (belterület, külterület, zártkert, tanya stb.):

Komfortfokozata: összkomfortos, komfortos, félkomfortos, komfort nélküli; szükséglakás

Alapterület: A lakószobák + fűszobák száma:

Egyéb helyiségek, előszoba, előtér, étkező, konyha, fürdőszoba, WC, fürdőszoba-WC, egyéb:

Udvar, kert:

Fűtése: távfűtés, központi fűtés, egyedi fűtés (gáz, villany, olaj, vegyes, szén, fa)

Közüzemi szolgáltatások:

Fűtési, főzési, tisztálkodási lehetőségek biztosítottak-e, működnek-e? Ha valamelyik hiányzik vagy nem használható, jelezze az okát is!

A lakás jellemzőinek leírása (állapota, felszereltsége, bútorzata, tisztasága)

A család élettere, lakókörnyezete, a gyermek nevelésének feltételei:

Található-e a gyermek, gyermekek lakókörnyezetében olyan veszélyforrás, amely testi épségüket, egészségüket, erkölcsi fejlődésüket közvetlenül fenyegeti (pl. a lakás állagából adódó veszély; az épület nedvesedése, penész megjelenése, fedetlen kút; veszélyes állatok; vasúti sínek, forgalmas út, veszélyes üzem, szórakozóhely stb.)?*

A gyermek, gyermekek ellátására, lakókörülményeire vonatkozó adatok*

Környezet - a gyermek, gyermekek környezetének jellemzése (az élelmezés, ruházat, saját szoba, ágy, játékok, illetve könyvek meglétére vonatkozó fontosabb információk)

Van-e a gyermeknek, gyermekeknek pihenésre, alvásra, tanulásra, félrevonulásra megfelelő, nyugodt, békés helye?

Dátum: Javaslatok az adatlapot kitöltő szolgáltató, hatóság részéről:

Aláírás (az adatlapot kitöltő részéről)

Dátum:

Jelen lévő szülők,

törvényes

képviselők

aláírása

(rokonsági fok

megjelölésével

(anya, apa,

nagyszülő

stb.)

Útmutató a kitöltéshez

Az adatlap funkciója: A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához szükséges környezettanulmány készítése, a gyermek és szülei életkörülményeinek felmérése.

Az adatlap kitöltője: Felkérésre a gyermekjóléti szolgálat családgyógyozója, a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításában eljáró települési önkormányzat polgármesteri hivatalának ügyintézője.

Segédlet a lakás komfortfokozatának megállapításához

Az 1993. évi LXXVIII. törvény 91/A. §-ában szereplő meghatározás alapján:

1. *Komfortos* az a lakás, amely legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), fürdőhelyiséggel és WC-vel valamint közművesítettséggel; melegvíz-ellátással; és egyedi fűtési móddal (különösen szilárd- vagy olajtüzelésű kályhafűtéssel, elektromos hőtároló kályhával, gázfűtéssel) rendelkezik.

2. *Félkomfortos* az a lakás, amely a komfortos lakás követelményeinek nem felel meg de legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), továbbá fürdőhelyiséggel vagy WC-vel, közművesítettséggel (legalább villany- és vízellátással); és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Fontos kiemelni, hogy szemben a komfortos lakással itt nem található meg a WC- és fürdőhelyiség együttesen, valamint nincs melegvíz-ellátási rendszer!

3. *Komfort nélküli* az a lakás, amely a félkomfortos lakás követelményeinek nem felel meg, de legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), WC használatával és egyedi fűtési móddal rendelkezik, valamint a vízvétel lehetősége biztosított. Fontos kiemelni, hogy szemben a félkomfortos lakással, a fürdő- és WC-helyiség nem a lakás tartozéka, de az illemhely használata megoldott, vezetékes vízellátás nincs, csupán a vízvételi lehetőség biztosított!

4. *Szükség lakás* az olyan helyiség (helyiségcsoport), amelynek (amelyben legalább egy helyiségnek)

a) alapterülete 6 négyzetmétert meghaladja;

b) külső határoló fala legalább 12 centiméter vastag téglafal vagy más anyagból épült ezzel egyenértékű fal;

c) ablaka vagy üvegezett ajtaja van; továbbá

d) fűthető; és

e) WC használata, valamint a vízvétel lehetősége biztosított.

* Amennyiben az adatlap „*Található-e a gyermek, gyermekek lakókörnyezetében olyan veszélyforrás, amely testi épségüket, egészségüket, erkölcsi fejlődésüket közvetlenül fenyegeti (pl. a lakás állagából adódó veszély; fedetlen kút; veszélyes állapotok; vasúti sínek, forgalmas út, veszélyes üzem, szórakozóhely stb.)?*” kérdésére igen a válasz, a gyermekjóléti szolgálat köteles alapellátás keretében segítséget nyújtani a család számára, a veszélyeztető tényezők felszámolása érdekében, függetlenül attól, hogy korábban a gyermek a gyermekjóléti szolgálat látókörébe került-e.

A „Javaslatok az adatlapot kitöltő szolgáltató, hatóság részéről” pontban szükséges kitérni arra, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározottak szerint fennállnak-e azon körülmények a vizsgált ingatlanban, melyek hátrányosan befolyásolják, vagy korlátozzák a gyermek egészséges fejlődését.

Az adatlap továbbítása:

Az adatlap továbbítandó a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása tekintetében eljáró települési önkormányzat jegyzője felé.

Amennyiben a feltárt helyzet a környezettanulmányt készítő álláspontja szerint szükségessé teszi a védelembe vétel vagy más gyermekvédelmi intézkedés elrendelését, köteles jelezni/javaslatot tenni az illetékes járási gyámhivatalnak, illetve megtenni az alapellátásban lehetséges lépéseket!

4. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyt. 20/A. § szerinti természetbeni támogatás igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban természetbeni támogatásban részesülő

a) kiskorú gyermekek száma: fő

b) nagykorúak száma: fő

5. A tárgyhónapban nyújtandó összes természetbeni támogatás összege: Ft

Dátum: év hó nap

P. H.

.....
jegyző aláírása

5. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap

a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátás címén igénybe vehető előleg igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátásban
részesülők száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetett Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátás
összege: Ft

6. A tárgyhavi kifizetés után járó térítés: Ft

(a tárgyhavi kifizetések 5. pont szerinti összegének 100%-a)

7. Az igényelt előleg összege

a) a tárgyhavi térítés összege: Ft

b) a tárgyhavi térítés és az előző havi előleg különbözete (előjel nélkül): Ft

[az első alkalommal történő igénylés kivételével az a) pont és az előző havi c) pontban
szereplő összegek különbözete abszolút értékben, az első alkalommal történő
igényléskor ezen pontba az a) pontban szereplő összeget kell beírni]

c) az előleg összege: Ft

[az a) és a b) pontok összege az alábbi módon:

- ha a tárgyhavi térítés nagyobb, mint az előző havi előleg összege, akkor az a) pont
összegéhez hozzá kell adni a b) pont összegét,

- ha a tárgyhavi térítés kisebb, mint az előző havi előleg, akkor az a) pont összegéből ki
kell vonni a b) pont összegét.

Az első alkalommal történő igényléskor az a) pont összegének kétszeresét kell ebben a
pontban szerepeltetni.]

8. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

9. Az igényelt előleg nettó összege: Ft

[az előleg - 7. c) pont - összegét csökkenteni kell a 8. pont összegével]

Dátum: év hó nap

P. H.

.....
a jegyző aláírása

6. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap

a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátáshoz kapcsolódó pótlék igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban pótlékban részesülők száma:

..... fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes pótlék összege:

..... Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés:

..... Ft

(A Gyvt. 133. §-a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%)

..... Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: év hó nap

P. H.

.....

a jegyző aláírása

NYILATKOZAT
gyermektartásdíj megelőlegezéséhez/gondozási díj megállapításához

A) Személyi adatok

1. A gyermektartásdíj megelőlegezését kérő vagy a gondozási díj fizetésére kötelezett (a továbbiakban együtt: nyilatkozó) neve és lakcíme:

.....
.....

2. A családban a nyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozóval közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma: fő.

3. A nyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozóval közös háztartásban élő, az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók adatai:

Név	Születési hely, idő	Anyja neve
Házastárs, élettárs		
Egyéb rokon (akinek eltartásáról gondoskodik)		
Gyermek*		

* Fel kell tüntetni a nyilatkozóval közös háztartásában élő valamennyi vér szerinti és örökbe fogadott gyermeket, valamint a házastárs, élettárs gyermekeit is.

B) Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A nyilatkozó jövedelme	A nyilatkozóval közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A nyilatkozóval közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme	Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz				
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem				
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági, rehabilitációs ellátás), egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások				
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)				
5. Önkormányzat, járási hivatal és munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások				
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, ingó,				

ingatlan vagyontárgy
értékesítéséből származó,
értékpapírból származó
jövedelem, kis összegű
kifizetések stb.)

7. A család összes nettó
jövedelme

8. A család összes nettó
jövedelmét csökkentő tényezők
(fizetett tartásdíj összege)

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem **(az ügyintéző tölti ki):** Ft/hó.

A nyilatkozathoz mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-6. pontjában feltüntetett jövedelmek valódiságának igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a GYES igazolását, amennyiben azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a GYET és a fogyatékosági támogatás (FOT) igazolását.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a nyilatkozatban közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt:

.....

a nyilatkozó aláírása

8-9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

II. A megyei kirendeltség által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei

1. A megyei kirendeltség által fenntartott, szakellátást (esetleg alapellátást) nyújtó intézményhálózat bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére.
2. Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák.
3. Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek).
4. A felügyeleti szervek által végzett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések (milyen típusú intézmények kialakítására, átalakítására, fejlesztésére lenne szükség a gyermekek szükségletei alapján, milyen területeken tervezik bevonni a civil szervezeteket a szakellátás feladatainak ellátásába).

11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

KÉRELEM
az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításához

Alulírott szülői felügyelet gyakorlására jogosult szülő/kirendelt családbafogadó gyám kérem halmozottan hátrányos helyzetű gyermekem/gyámoltam után óvodáztatási támogatás megállapítását.

A) Személyi adatok

1. Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítását kérő

a) neve (születési név is):

b) anyja neve:

c) születési helye, ideje:

d) lakcíme:

2. A gyermek

a) neve (születési név is):

b) anyja neve:

c) születési helye, ideje:

d) lakcíme:

B) A köznevelési intézmény adatai, ahol a gyermek óvodai elhelyezésben részesül

Intézmény neve:.....,

Címe.....

B) Nyilatkozat

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a KÉRELEM-ben közölt adatok a valóságnak megfelelnek. Hozzájárulok a KÉRELEM-ben közölt adatoknak az óvodáztatási támogatás megállapítására irányuló eljárásban való kezeléséhez.

Kijelentem, hogy a kérelmemnek teljes egészében helyt adó döntés elleni fellebbezési jogomról lemondok.

Dátum:

.....
óvodáztatási támogatást igénylő aláírása

12. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap

**a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatás előlegének igényléséhez és az
elszámoláshoz**

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:
.....
2. Önkormányzat megnevezése:
.....
3. KSH kódja:
.....
(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)
4. A tárgyhónapban a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatásban részesülő gyermekek száma¹: fő
5. A tárgyhónapban kifizetett összes, a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatás összege²: Ft
6. Az igényelt előleg összege³: Ft
A tárgyhónapban kifizetett összes, a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatás és az igényelt előleg különbözete [az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével; pozitív szám esetén megegyezik az
7. Ft
igényelt támogatás összegével]⁴:
8. A 7. pont alapján visszafizetendő összeg⁴: Ft

Dátum: év hó nap

P. H.

.....
a jegyző aláírása

¹ Előlegigénylésnél várható adatokat kell beírni.

² Csak az elszámolásnál kell kitölteni, előleg igénylésekor nem.

³ Előleg igénylésekor és elszámoláskor is kitöltendő, az igényelt előleg összegét kell beírni.

⁴ Csak az elszámolásnál kell kitölteni, előleg igénylésekor nem.

13. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap

**a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatás előlegének igényléséhez és az
elszámoláshoz**

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:
.....
2. Önkormányzat megnevezése:
.....
KSH kódja:
.....
3.
(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)
4. A tárgyhónapban a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatásban részesülő gyermekek száma⁵: fő
5. A tárgyhónapban kifizetett összes, a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatás összege⁶: Ft
6. Az igényelt előleg összege⁷: Ft
A tárgyhónapban kifizetett összes, a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdése szerinti óvodáztatási támogatás és az igényelt előleg különbözete [az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével; pozitív szám esetén megegyezik az igényelt támogatás összegével]⁸:
7. Ft
8. A 7. pont alapján visszafizetendő összeg⁴: Ft

Dátum: év hó nap

P. H.

.....
a jegyző aláírása

⁵ Előlegigénylésnél várható adatokat kell beírni.

⁶ Csak az elszámoláskor kell kitölteni, előleg igénylésekor nem.

⁷ Előleg igénylésekor és elszámoláskor is kitöltendő, az igényelt előleg összegét kell beírni.

⁸ Csak az elszámoláskor kell kitölteni, előleg igénylésekor nem.

IGAZOLÁS
óvodáztatási támogatás megállapításához, illetve továbbfolyósításához

(Óvodavezető tölti ki)

1. A nevelési-oktatási intézmény adatai

Intézmény neve, címe, ahol a gyermek óvodai elhelyezésben részesül:

Az óvoda vezetőjének neve:

2. A gyermek adatai:

Gyermek neve:

Anyja neve:

Születési helye: születési ideje:

Lakcíme:

3. A gyermek óvodai nevelésével kapcsolatos adatok:

Óvodába való felvétel időpontja:

Az óvodai nevelésben való tényleges részvétel kezdő időpontja:

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet [a továbbiakban: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet] 52. §-a alapján **igazolom**, hogy fent nevezett gyermek az óvodai nyitvatartási napokon legalább órát az intézményben tartózkodik, továbbá

3/A. Az óvodáztatási támogatás első alkalommal történő megállapítása esetén töltendő ki

Az igazolással érintett időszak **kezdő napja** (az óvodai nevelésben való tényleges részvétel kezdő napja):

Az igazolással érintett időszak **utolsó napja** (az óvodáztatási támogatás megállapítása iránti kérelem benyújtásának napja):

Fentiek alapján az óvodai nevelési napok száma az adott időszakban: nap

A gyermek:

- szülő, családbafogadó gyám által⁴ igazolt mulasztása: nap

- orvos által⁵ igazolt mulasztása: nap

- egyéb okból⁶ igazolt mulasztása: nap

- igazolatlan⁷ mulasztása: nap

Fenti mulasztásból nap július-augusztus hónapra esett.

3/B. Az óvodáztatási támogatás további alkalommal történő megállapítása esetén töltendő ki

Az igazolással érintett időszak **kezdő napja** (az előző igazolásban szereplő időszak utolsó napját követő nap):

Az igazolással érintett időszak **utolsó napja:**
(*kérjük x-szel jelölni!*)

tárgyév május 5-e
tárgyév november 5-e

Az óvodai nevelési napok száma az adott időszakban: nap

A gyermek:

- szülő, családbafogadó gyám által igazolt mulasztása: nap

- orvos által igazolt mulasztása: nap

- egyéb okból igazolt mulasztása: nap

- igazolatlan mulasztása: nap

Fenti mulasztásból nap július-augusztus hónapra esett.

Fentiek alapján a gyermek (a megfelelő ☐-ba írt X-szel jelölje választát):

☐ rendszeresen járt óvodába (szülő/családbafogadó gyám által igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen **nem haladja meg** a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.)

☐ nem rendszeresen járt óvodába (szülő/családbafogadó gyám által igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen **meghaladta** a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.)

Ezt az igazolást a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet] 68/G. §-a alapján az óvodáztatási támogatás megállapításához adtam ki.

Ezt az igazolást a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 68/I. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján a további óvodáztatási támogatás folyósításához adtam ki.

Kelt:

P. H.

.....
óvodavezető

Formanyomtatvány az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez

[A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 25. § (6) bekezdése]

1. Az igénylő személyi adatai

Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Állampolgárság:
Lakóhely (lakcímkártya szerinti):
Tartózkodási hely (lakcímkártya szerinti):
Értesítési cím (amennyiben a fentiektől különbözik):
Telefonszám:
E-mail:

2. Nevelésbe vétel megszüntetésével kapcsolatos adatok

Nevelésbe vételt megszüntető gyámhivatal neve:

Amennyiben rendelkezésre áll:

A nevelésbe vételt megszüntető határozat száma:

Kelte:

Jogerős:

3. Együttműködési nyilatkozat az utógondozóval Alulírott nyilatkozom, hogy az otthonteremtési támogatás felhasználása során együttműködöm az utógondozóval.

4. Az otthonteremtési támogatással kapcsolatos nyilatkozatok

4.1. Az otthonteremtési támogatást részben vagy egészben az alábbi célra kívánom Magyarország területén felhasználni a Gyvt. 25. § (5) bekezdésében meghatározottak közül:

- a) építési telek vásárlása,
 - b) lakás vásárlása,
 - c) családi ház vásárlása,
 - d) tanya vásárlása,
 - e) családi ház építése, lakhatóvá tétele,
 - f) ingatlan felújítása, lakhatóvá tétele,
 - g) tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó felújítás, bővítés,
 - h) ingatlan felújítása, bővítése céljára az otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetése,
 - i) bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetése, lakás bérleti díjának kifizetése,
 - j) önkormányzati bérlet felújítása,
 - k) államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvétel,
 - l) hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztése,
 - m) bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulás.
- (A megfelelő válasz aláhúzendő!)

4.2. Tudomásul veszem, hogy otthonteremtési támogatás iránti kérelmem csak a formanyomtatvány mellékleteként becsatolt pénzfelhasználási tervvel együttesen bírálható el.

4.3. Tudomásul veszem, hogy a gyámhivatal 5 évi időtartamra elidegenítési tilalmat jegyeztet be az állam javára az ingatlan-nyilvántartásba az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlanra és az otthonteremtési támogatásból felújított, a tulajdonomban vagy részben a tulajdonomban lévő ingatlanra.

4.4. Tudomásul veszem, hogy kérelmemre, körülményeim lényeges változása esetén a gyámhivatal az általa bejegyeztetett elidegenítési tilalmat feloldhatja, illetve a lejárat előtt hozzájárulhat az államilag támogatott lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás összegének az általam a 4.1. pontban megjelölt célra való felhasználásához. A gyámhivatal a 4.3. pontban meghatározott elidegenítési tilalmat bejegyezteti a korábbi - az otthonteremtési támogatás felhasználásával a tulajdonomba került - ingatlan felhasználásával megszerzett újabb ingatlanra, legfeljebb az előzőleg előírt elidegenítési tilalom időtartamának lejártáig.

4.5. Tudomásul veszem, hogy a Gyvt. 133. §-ában meghatározottak szerint az otthonteremtési támogatás jogosulatlan vagy rosszhiszemű igénybevétele esetén a pénzbeli ellátás megtérítésére vagyok kötelezhető.

Kelt:, év hó nap

.....
kérelmet benyújtó olvasható,
kézzel írt aláírása

Csatolandó mellékletek:

1. Kötelezően csatolandó: Pénzfelhasználási terv [a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 16. számú melléklete szerint].

2. Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll: Adásvételi szerződés, bérleti szerződés.

16. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

***Formanyomtatvány
az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó pénzfelhasználási tervhez***

1. Fiatal felnőtt neve:

Fiatal felnőtt születési helye és ideje, anyja neve:

2. Igénybe vehető otthonteremtési támogatás összege: Ft

3. Tervezett felhasználás részletezése:

3.1. Ingatlan (építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás/családi ház/tanya) tulajdoni részarányú vásárlása: Ft.

3.2. Életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás/családi ház/tanya építése időtartamra (hónapokban meghatározva): Ft.

3.3. Tulajdonban lévő vagy tulajdonba kerülő lakás/családi ház/tanya lakhatóvá tétele, fűtés korszerűsítése: Ft.

3.4. Tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó lakás/családi ház/tanya felújítása, bővítése időtartamra (hónapokban meghatározva): Ft.

3.5. Lakás/családi ház/tanya bérleti díjának kifizetése időtartamra (hónapokban meghatározva): Ft.

3.6. Önkormányzati bérlet felújítása időtartamra (hónapokban meghatározva): Ft.

3.7. Bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetése: Ft.

3.8. Államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvétel időtartamra (hónapokban meghatározva): Ft.

3.9. Otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztése: Ft.

3.10. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulás: Ft.

3.11. Járulékos költségek (támogatási összeg legfeljebb 10%-a erejéig):

a) visszatérő vagyontárgyértékesítési illeték: Ft,

b) eljárási illeték: Ft,

c) hitelbírálati díj: Ft,

d) közjegyzői díj: Ft,

e) ügyvédi munkadíj és költség: Ft,

f) egyéb költség megnevezése: Ft.

4. A támogatás tervezett felhasználásának részletezése (szakipari munkákat is tartalmazó felhasználás esetén a rendelkezésre álló árajánlat csatolásával)

.....
.....
.....
.....
.....

5. A megvalósítani kívánt célhoz tervezett pénzügyi források felsorolása:

5.1. Igénybe vehető otthonteremtési támogatás összege: Ft.

5.2. Igénybe vehető egyéb források:

a) pályázat: Ft,

b) önkormányzati támogatás: Ft,

c) munkaadói támogatás: Ft,

d) előtakarékoság: Ft,

e) önerő: Ft,

f) támogatás és egyéb forrás összesen: Ft.

Dátum:

.....
utógonozó

.....
kérelmező

Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll:

1. Adásvételi szerződés

2. Bérleti szerződés

3. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti tájékoztató a bentlakásos intézmény részéről a fizetendő hozzájárulás mértékéről

4. Hitelintézet tájékoztatója
5. Költségvetés, árajánlat, kivitelezési terv

Tartalom

ELSŐ RÉSZ ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK	1
I. Fejezet Általános rendelkezések	1
Bíróság előtti eljárás	2
II. Fejezet Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai	2
Ügyfél	2
Eljárás az illetékességi területen kívül	2
Az eljárás megindítása	2
A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása	2
Az eljárás felfüggesztése	3
Irat	3
 Belföldi jogsegély	3
Környezettanulmány	3
Képviselő	3
Meghallgatás	4
Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét	4
A tárgyalás	4
Szakértő	4
A döntés tartalma és közlése	5
A jogerő	5
Újrafelvételi eljárás	5
Végrehajtás	5
Eljárási költség	5
MÁSODIK RÉSZ SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS	6
III. Fejezet A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek	6
A gyermek családi és utónevének megállapítása	6
A szülői ház elhagyása	6
A gyermek végleges külföldre távozása	6
Az életpálya kijelölése	7
A szülők vagyonkezelése	7
A törvényes képviselő	7
Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás	8
IV. Fejezet A kapcsolattartási ügyek	8
A gyermekvédelmi közvetítői eljárás	9
 Az átmeneti gondozásban részesülő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás	10
A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása	11

A kapcsolattartás újr szabályozása	11
A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása	11
HARMADIK RÉSZ HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEOGADÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS	13
V. Fejezet A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek.....	13
Az engedélyezés feltételei	13
VI. Fejezet Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek.....	13
Az örökbefogadhatónak nyilvánítás	13
Az örökbefogadás előtti eljárás.....	14
Az alkalmasság felülvizsgálata	16
Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás	16
Meghallgatás.....	17
Jegyzőkönyv	17
Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása.....	18
Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása	18
A határozat tartalma	19
Az örökbefogadás felbontása	19
Külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések	20
Külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések.....	21
A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása	22
Tájékoztatás az örökbefogadott származásával kapcsolatos tényekről, a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér adatairól és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról	23
VII. Fejezet A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek	23
Az eljárás megindítása.....	23
Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása.....	23
A teljes hatályú apai elismerés és feltételei	23
Hozzájárulások pótlása	24
Intézkedések a gyermek születése előtt.....	24
A képzelt apa adatainak megállapítása	24
Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás	24
Intézkedések a családi jogállás rendezésére irányuló pereknél	25
Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása	25
NEGYEDIK RÉSZ PÉNZBELI ELLÁTÁSOK	27
VIII. Fejezet	27
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság.....	27
Természetbeni támogatás	29
Pénzbeli ellátás	30
Óvodáztatási támogatás	30

IX. Fejezet A gyermektartásdíj megelőlegezése	32
X. Fejezet Otthonteremtési támogatás.....	34
A határozat tartalma	34
ÖTÖDIK RÉSZ GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS	36
XI. Fejezet Általános rendelkezések.....	36
XI/A. Fejezet A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása	36
XII. Fejezet Védelembe vétel.....	37
Az eljárás megindítása.....	37
A határozat tartalma	37
A családgondozó kirendelése és felmentése.....	38
Egyéni gondozási-nevelési terv.....	38
A védelembe vétel felülvizsgálata.....	38
A védelembe vétel megszüntetése és megszűnése	38
A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	39
Eredménytelen védelembe vétel	41
Az igazolatlan iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás.....	41
XIII. Fejezet Családba fogadással kapcsolatos ügyek.....	42
A határozat tartalma	42
A családba fogadás felülvizsgálata	42
XIV. Fejezet Ideiglenes hatályú elhelyezés.....	43
A döntés tartalma.....	43
XV. Fejezet Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek	44
👉 A nevelésbe vétel	44
A határozat tartalma	45
👉 A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése.....	45
👉 A határozat tartalma	47
A gondozási hely megváltoztatása, a tartózkodási hely megállapítása.....	47
👉 Elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv	48
👉 A nevelésbe vétel felülvizsgálata	49
👉 A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése	49
Nevelési felügyelet	50
A gondozási díj	50
XVI. Fejezet Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek.....	51
Az utógondozás elrendelése	51
Az utógondozói ellátás elrendelése	51
A határozat tartalma	51

HATODIK RÉSZ GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG.....	53
XVII. Fejezet A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek	53
A gyám kirendelése	53
A határozat tartalma	53
A gondnok kirendelése	54
Ideiglenes gondnok	55
Eseti gondnok.....	56
Ügygondnok.....	56
A méhmagzat gondnoka.....	56
Zárgondnok.....	56
XVIII. Fejezet A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása.....	56
XIX. Fejezet A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés megszűntetése iránti perek.....	57
HETEDIK RÉSZ A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI ÉRDEKVÉDELME.....	59
XX. Fejezet A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek	59
Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek.....	60
Az ingó vagyonra vonatkozó jognyilatkozatok.....	61
XXI. Fejezet Öröklési ügyek	61
Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt	61
Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján	61
XXII. Fejezet A gyám és a gondnok számadására, jelentésére vonatkozó általános szabályok	61
A gyám számadására és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok	62
A gondnoki számadásra vonatkozó külön szabályok	62
NYOLCADIK RÉSZ EGYÉB RENDELKEZÉSEK	64
XXIII. Fejezet Nemzetközi vonatkozású ügyek	64
Általános szabályok.....	64
A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése.....	64
Ideiglenes intézkedés	64
A tartásdíj iránti igény érvényesítése	65
Eljárás a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonyossági nyilatkozat alapján előterjesztett kérelmek ügyében	66
Eljárás a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján előterjesztett kérelmek ügyében	66
XXIV. Fejezet A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése	66
Záró rendelkezések	66

Átmeneti rendelkezések.....	67
Mellékletek	69
1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	69
2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	69
3. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	70
3/A. melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	76
4. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	78
5. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	79
6. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	80
7. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	81
8-9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	83
10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	83
11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	84
12. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	85
13. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	86
14. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	87
15. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	89
16. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez	91